نومرو : ۱۳ — تشرین اول ۱۳۲۵
№ 13 — Novembre 1909

فیأتی ٥ غروش
Prix 5 piastres

رسملی کتاب

سیاسی، ادبی، فنی، علمی، اجتماعی

BELEDIYE
No. 0.98/6

مجلس اعیان رئیسی سعید پاشا

فوق العاده نفیس کاغدلی نسخه‌مز
یدی بچق غروش فیأتله فروخت اولنور

خصوصی فوطوغرافیمز :
کنعان بك

بو نسخه‌مزده

عبدالحق حامد بکك: | محمد رؤف بکك: | رائف نجدت بکك:

اداره‌خانه‌سی
یکی پوسته‌خانه ارقه

مندرجات

		صحیفه نومروسی
مصاحبهٔ ادبیه :	رائف نجدت	٤
اجمال احوال سیاسیه :	محمد بهجت	١١
شعر؛ ماضی مسیره‌لرندن :	عبدالحق حامد	١٦
حکومت عوام و انکلتره :	م. رؤف	١٨
مصاحبهٔ فلسفیه :	م. د.	٢٤
فاسده اسپانیوللر :	« «	٢٨
کندی کندینه متحرك تکرلك :	« «	٣١
تدقیقات ادبیه: چیقماز سوقاق :	محمد رؤف	٣٣
اجرام سماویه ایله مخابره قابلمی؟ :	قامیل فلاماریون	٣٩
رنکلی فوطوغراف :	«	٤٥
مشروطیت چوجقلری :	نورالدین راسخ (*)	٤٩
شعر؛ حیات غوغاسی :	محمد امین	٥٥
عزیز قاتل :	شهاب‌الدین سلیمان	٥٦
قطب شمالی :	م. ر.	٦٥
قوهٔ حروریه شمسیه :	« «	٧١
طاش خاتون :	امینه سمیه	٧٢
آه او زمان، منثور شعر :	رائف نجدت	٧٦
دیلنجی منظوم پیه‌س :	م. رؤف	٨٠
نوطه :	.	٨٩
بیلمجه، اعلانات و سائره :	.	١٠٠-٩٦

(*) محرر موی‌الیهك اسمی مقاله‌نك نهایتنده سهواً نورالدین راسخ صورتنده ترتیب ایدیلدیکی کورلمکله مع‌الاعتذار تصحیح اولنور.

☚ اعتذار : مجموعه‌مز ایچون اوروپایه سپارش ایتدیکمز اوچ رنکلی غایت نفیس بر قابك وقت زمانیله ورود ایتمامسی حسبیله ١٣ نومرولی نسخه‌مزك فوق العاده تأخیر ایتدیکنی مع‌الاعتذار عرض ایلرز. مزکور قاب بالمجبوریه ١٤ نومرولی نسخه‌مزه تأخیر قلنمشدر.

بیکر

بك اوغلی جادۂ کبیرنده

غایت ماهر انکلیز مقصدارلرندن اولوب اولچو اوزرینه
ضابطان اونیفورمه‌لری اعمال اولنور حربیه نظارتی طرفندن
قبول و تعمیم اولنان کرك یوکلی و کرك کتان خاکی قماشلر
یالکز مغازه‌مزده بولنور حربیه نظارتی طرفندن
قبول ایدیلان قالچی صارغیلری و خاکی اونیفورمه‌لر
رکنده‌ش ایاقدن معمول ۲ مترو ۹۰ سانتیم طولنده و
۱۲ سانتیم عرضنده قالچی صارغیلری منحصراً مغازه‌مزده
بولنور. حربیه نظارتی طرفندن قبول ایدیلان صاری
دریدن معمول (کیتر) توزلقلر ، سواری و پیاده
ضابطانك استعمالنه مخصوص اك مکمل و نفیس کرلرك
اك بیوك صاتش دپوسی مغازه‌لرمزدر

Maison baker

(سلانیك مطبعه‌سی)

اخطار

مجموعه‌مزك طشره آبونه بدلاتنك بر آز فضله‌جه اولمسندن طولایی بعض تناجیلرك پك انصافسزجه‌سنه حرکت ایتدیكلرینی برچوق ذوات معتبره‌دن آلدیغمز ورقه‌لردن اكلایوردق بعدما بوكبی مشكلاته محل قالمامق اوزره اداره خانه‌مز علی العموم محترم طشره آبونه‌لرینه قارشوبیوك برفداكارلق اختیار ایدرك آبونه بدلاتندن مهم تنزیلات اجرا ایتمش وشوصورتله استانبول فیأتلرینی طشره‌یه ده تشمیل ایتدیكی كبی یكیدن ایكی سنه‌لك آبونه‌لرده قید ایدرك مجموعه‌مزدن استفاده ایده‌مین محترم قارئلره فوق‌العاده تسهیلات ابراز ایتمشدر آبونه بدلاتی بروجه آتیدر :

	سنه لكی	ایكی سنه‌لكی	آلتی آیلقی
	غروش	غروش	غروش
استانبول وطشره ایچون اقامتكاهه كوندرلمك شرطیله	٦٠	١٠٨	٣٠
اداره‌خانه‌مزدن آلنمق شرطیله	٥٠	٠٩٥	٢٥
	فرانق	فرانق	فرانق
ایالات ممتازه وممالك اجنبیه ایچون	١٥	٣٠	٨

ایكی سنه‌لك آبونه ١ نومرودن اعتباراً قید اولنور . شمدی‌یه قدر انتشار ایدن نسخه‌لرمزدن بشدن فضله اولمامق اوزره الده بولنان نومرولرك دردرغروش اعتباریله بدلاتی آبونه بدلندن تنزیل اولنه‌بیلور . بو تسهیلات آنجق اوچ آی قدر دوام ایده‌جكندن محترم قارئلرمزك استفاده ایتملرینی جداً توصیه ایدرز .

مجموعه‌مز ایچون كرك ممالك عثمانیه‌ده وكرك خارجده آبونه تدارك ایده‌بیله‌جك شایان امن واعتماد ذواته احتیاجمز اولدیغندن ارزو ایدنلرك ایضاحات كافیه آلمق اوزره همان اداره‌خانه‌مزه تحریراً مراجعت ایتملرینی كمال اهمیتله توصیه وبیان ایدرز .

جلد ۳ | تشرين اول ۱۳۲۵ | نومرو ۱۳

رسملى كتاب

مؤسس ومديرى:
عبيداﷲ اسعد
Directeur - Proprietaire
Ubeid -Oullah - Essad

ادارەخانەسى : درسعادتدەاسكى ضبطيە ـ قاغندەدە ژمخصوصە
امور ادارە ايچون مديرە،
امورتحريريەايچون سرمحررە
مراجعت اولنور .

سرمحرر : م. رؤف

Ressimli Kitab
Revue mensuelle

Burau : Rue Eski Zabtié
Près la nouvelle paste. No 2
Constantinople

Prix : 5 Piastre

آيدە بردفعە نشر اولنور .

برادراكرم حضرت پادشاهى دولتلو نجابتلو وحيدالدين افندى حضرتلرى
S. A. I. Vahideddin effendi, Frère de S. M. I. le Sultan

مصاحبهٔ ادبیه

عالم ادبیاتمز بو آی‌ده سکون ایله کچدی ، دینیله بیلیر ... وقتیله دور حریت ایچین تخیل ایتدیکمز فیوضات ادبیه‌یی مع‌التأسف الآن کوره‌میورز .. ادبیاته پرستش ایدنلر ایچین اعتراف ایتمه‌لی‌درکه بو ، مدهش بر انهزام خیالدر .

وقتیله ، استبدادك اومظلم وذلیل دقیقه‌لرنده بعضاً قلم ، بیلنه‌مز ناصیل بر نفخهٔ لاهوتی ایچنده ، پرضیا بر آتی‌نك هالهٔ دلفریبیله نورلانیرکن طاتلی ، صمیمی ، پر آتش وپرشباب بر هیجان ادبی ایله : — آه استقبال .. آه حریت ، دیردم ، کیم بیلیر بزه نه بدیع ، نه محتشم نه ذی حیات آثار معظمهٔ ادبیه اهدا ایده‌جك ... هویت اجتماعیه واخلاقیه‌مزی ارائه وتحلیل ایدن نه جانلی صحنه‌لر ، دماغ ملته حقیقتلر ، ضیالر سرپن نه نوار پیه‌سلر کوسته‌ره‌جك ... بو کون ، بو بیلك درلو ظلمت قیودات آلتده بیله بویله کوزل ، نفیس ، روح وفکری تنویر وتربیه ایدن اثرلره‌مالك اولدقدن صوکره ، سربستیٔ تحریر کیم بیلیر ناصیل مسعود بدیعه‌لر ، نورلرله دماغمزی لرزشدار انتباه ایله‌یه‌جك ؛ صولمش هویتمزی نه نجیب ، نه علوی ، انسانیتکار نفخه‌لر ، هیجانلرله جانلاندیراجق !..

فقط شیمدی بو بر ، بر بو چوق سنه‌لك حیات ادبیه ایله آکلیورم که امید وخیالده پك افراطه وارمیشم ...

وقتیله ثروت فنون صحیفه‌لرنده جاهد بك رباب شکسته‌دن ، بو جداً نفیس ومستثنی مجموعهٔ اشعارك قیمت اجتماعیه واخلاقیه‌سندن

بحث ایدرکن : «...اك ابتدا سویله‌مك لازم که
بوکنابلری ، محررلرینك بوتون قابلیتلرینه
تمامیله معکس وظیفه‌سنی ایفا ایدیبورعد ایتمك
برخطادر . او قابلیتلرك تمامیله ، بحق انکشافی
ایچین باشقه شرائطك وجردی لازم کلیر ..
شیمدیلك برر تجارب قلمیه‌دن عبارت اولان
بو اثرلر محررلرینك دها نه‌لر یازا بیله‌جکلرینه
نه‌لره قادر اوله‌جقلرینه دائر بزه بر فکر ویره

واشتیاقمز الآن باقی .. شباب متفکرك مجلوب
ومشتاق اولدیغی کزیده واستاد امضالر ،
بیلمزنه کبی تأثیرلرك محصله‌سیله ، ینه ساکت...
او حالده دیمك اولیورکه بوتون امیدلرمز
نسل اخیره قالیور ...

في الحقیقه بو بر سنه‌لك حیات ادبیه‌ده
اك زیاده فعالیت کوسته‌رن عنصر ، نسل اخیر
ادبی‌یی تشکیل ایدن کنج ناثر وشاعرلرمز

بقیهٔ عظامی ایتالیادن دوقتوررضا نور بك طرفندن اخیراً درسعادته کتیریلان اعاظم ارباب حمیتدن دوقتور
اسحق سکوتی مرحومك جنازه مرسمی

Les Funérailles du célèbre patriote Ishak Sukouti Bey

بیلیر ....» دیوردی . وبو سوز پك دوغرو
ایدی .. أوت ، او قابلیتلرك بحق انکشافی
ایچین باشقه شرائط ایستردی .. وایشته بر
سنه‌دن زیاده‌درکه ایسته‌نیلن شرائط حصول
بولدی ، سربستیٔ تحریر تأمین ایدیلدی ..
لکن « توفیق فکرت » امضای بلندینه حسرت

اولدی . شبابه مخصوص برشتاب زنده ایله
ادبی مجموعه‌لرمز همان کنج ویکی امضالرله
دولیوردی .. بو امضالر آراسندن شعرده امین
بلند ، حمداه صبحی ، احمد هاشم ، تحسین
ناهید ، مدحت جمال .. نثرده سرورجمال ،
جمیل سلیمان ، رفیق خالد ، عزت ملیح ،

شهاب‌الدین سلیمان ، بها توفیق . وتیاترودەکی تتبعاتیله مفید واتب بکلر تمایز ایدیوردی... وشایان دقت دهاباشقه امضالرده خصوصیله سلانیك وحوالیسنده اکسیك دکیلدی ...

بوتون بو کنج و کزیده امضالری طاشیان اثرلرك قسم اعظمی نفیس بر اعتنای صنعت وظرافت ایله یازیلیوردی . . شو قدر وار که آثار ادبیه‌یی یالکز صنعت نقطهٔ نظرندن دکیل احتوا ایتدیکی فکر اعتباریله‌ده تدقیق ایله‌مك لازم کلدیکنه کوره بو کوزل ، بوظریف اثرلرك قسم اعظمندن وطنی ، اجتماعی ، اخلاقی ، فلسفی معنالر چیقاریلامیور ؛ یاخود بو معنالر وارده لزومی اولمادیغی ایچین دماغی تطمین واغنا ایده‌میوردی . .

ادبیاتی صرف صنعتدن ، ذوقدن عبارت عد ایدن بعض محترم آرقاداشلرمدن ، ظن ایده‌رم ، شو نقطه‌ده بر آز آیریلیورم . ومجادلهٔ فکریه بورادن باشلیور ...

اجتهادمجه بر اثر ادبی‌ده ، خصوصیله پیه‌سلرده رومانلرده ، کوچوك حکایه‌لرده بر رنك علمی وفنی اولمالی ، بر حقیقت اجتماعیه ، بر فلسفهٔ اخلاقیه‌ده موجود بولونمالی‌در . بو کون آرتیق عموماً تصدیق ایدیلمشدر که بر اثرده کوستەریلن خاصهٔ اساسیه نه قدر حقیقته یقین ؛ ایلکه ، خیره ، اخلاقه نه‌قدر مقارن ایسه او اثر او درجه قیمتداردر .

صرف صنعتك مستی بخش غازهٔ شعر وخیالنه تسلیم موجودیت ایده‌رك ادبیاتی یالکز بر ذوق ، بر اکلنجه عد ایتمك ، وطنلری یکرمنجی عصرده بیله هردرلو فیوضات مدنیه وترقیات فیه‌دن محروم اولان بزم کبی ملتلر ایچین ، ظن ایده‌رم ، غیر قابل عفو بر خطای ملی واجتماعی‌در ... بو کون علوم وفنون ایله ادبیات شدید ، صمیمی رابطه‌لرله بر برینه باغلی‌در . بو کون فلسفه‌سز ، تاریخسز ، علوم اجتماعیه واخلاقیه‌سز ، حتی حقوقسز ، حتی سیاسیاتسز ادبیات اولاماز ... ادبیات ، جمعیات بشریه‌یی تحولات وانقلاباته دوغرو سورو -کله‌ین عناصرك اك مهملرندن بری‌در . . حیات جمعیت اوزرنده بویوك بر تأثیری اولان قوتك ایسه هر حالده اخلاق ایله مناسبتی اولمسی ایجاب ایدر .

ادبیاتی اسکی ومحدود معناسیله تلقی ایلر ، عصر حاضرك ترقیات مهیبهٔ مدنیه‌سنی نظر دقت واشتباهه آلماز ایسه‌ك پك بیوك بر غفلتده بولونمش اولورز . مدنیتده ، شرائط حیات ومعاشرتده حصوله کلن انقلابات ، معنای ادبیاته شدید بر ضربهٔ تحول وورەبیلمك ایچین کفایت ایتمشدر . حیات مدنیه ادبیاتی دکیشد یردیکی کبی ادبیاتده حیات مدنیه‌یی ، او حیاتك استناد ایتدیکی قانونلری دکیشدیرمشدر . فرانسه انقلاب کبیری ایلك کوکلرینی اون سکزنجی عصر متفکرین ادباسندن ژان ژاق روسو ایله وولترك اثرلرندن آلمامشمیدر؟ هوغونك اعدام علیهنده یازدیغی مقاله‌لر ، رومانلرله افکار عمومیه‌ده بویوك ، شایان دقت بر تبدل حصوله کلمه‌مشمیدر؟ زولا او معظم اثرلریله عمله‌لك حیاتنده مهم بر تحول ، بر انتباه میدانه کتیرمه‌مش ، دموقراسی‌نك توسع وانکشافنه خدمت ایله‌مه‌مشمیدر؟.. رومانلر تیاترولر سایه‌سنده بو کون فرانسه قواننه

طلاق حقنده بر فصل مهم علاوه اولونمامشیدر؟

مدنی، مترقی ملتلرده ادبیات بویله حیات ملیه واجتماعیه اوزرنده مسعود تأثیرلر، انتباهلر حصوله کتیرمک ایچین بر آلت اولارق قوللانیلیر. ادبیات اجتماعی وفکری بر شکل آلیرسه آرتیق بزم کبی مدنیتده کیری قالمش ملتلرك ادبیاتی ناصیل اولماسی لازم کلیر؟ انصاف ایله دوشونمه‌لی ...

هر ادبیاتك شکلنی، او ادبیاتك عائد اولدیغی ملتك «احتیاج»ی تعیین وترسیم ایتمه‌لی‌در.. بونك ایچین، بزم ادبیاتمز محاط اولدیغمز بونجه شدید و متنوع احتیاجاته جواب ویره‌بیله‌جك بر شکل وماهیتده اولمالی‌در. شیمدی بزم بولوندیغمز دور، شاطر ولاقید بر آریستوقراسی هواسی ایچنده شوخ و جاذب قادینلرله اذواق حیاتی ترنم ایتمکه هیچ ده مساعد دکیلدر.. اکر بز بویله نازك بر دورهٔ احتیاج وانتباهده ده ظلمتلره نور سرپه‌جك وطنی، اجتماعی و اخلاقی آثار میدانه کتیرمه‌یه چالیشمزسه‌ق پك بویوك بر کناه اجتماعی ایشله‌مش اولورز..

اکر بوتون بو مطالعه‌لره مقابل مغرور وخودبین بر حب صنعتله: — «صنعتکار تماماً سربستدر، قید آلتنه آلینه‌ماز..» دینیلیرسه بوکا ویریله‌جك جواب ده حاضردر.

— صنعتکار هرشیدن اول انساندر.. هیچ بر انسان شو دنیاده تماماً سربست دکیلدرکه صنعتکار سربست اولسون.. حریت، باشقه‌سنی اضرار ایتمامك شرطیله، بر انسانك سربستیسی معناسنه تلقی ایدیلیورمی؟.. بو بویوك، سلامت عمومیه‌یی تأمین ایدن بو مهم شرطدن صنعتکار ناصل اولورده معاف اوله‌بیلیر... بر صنعتکار، بر فرد اجتماعی اولمق حیثیتیله، انسانیته، ایچنده یاشادیغی جمعیته ایراث مضرت ایده‌جك، اخلاق عمومیه‌یه ضعفلر، تشوشلر سرپه‌جك آثار میدانه کتیرمه‌مکه وجداناً مجبوردر ... آنك ایچین هیچ بر شاعر ویا ادیب، بر وظیفهٔ ملیه واجتماعیه‌سی اولدیغنی اونوتمامالی‌در.. بناءً علیه مدنی بر انسان بلاقید وشرط سربست اولامادیغی کبی هیچ بر صنعتکارده بلا قید وشرط حر اولاماز.. سیاسیات و اجتماعیاتده قابل اولامایان حریت مطلقه‌یی صنعتدن نیچین طلب ایتمه‌لی؟.. صنعتکار خودبین اولمامالی، صنعتنده کوستره‌جکی کوزللکی ایلك ایله مزج وتألیف ایتمه‌یه چالیشمالی‌در. احتمال بونده صنعت بر آز زیان ایدر، فقط انسانیت قازانیر!. بر انسانك بلاقید وشرط سربست اولماسی‌ده انسانیتك رفاه وسعادتی ایچین دکلمیدر؟.. کندی ذوقی، اکلنجه‌سی، منفعتی ایچین منفعت عمومیه‌یی پایمال ایدنلر، ایی صنعتکار اولسه‌لر بیله هیچ بر زمان ایی انسان اولامازلر.. حالبوکه اعصار ماضیه‌نك اولدیغی کبی یکرمنجی عصرکده ایی انسانلره پك چوق احتیاجی واردر!..

ایشته بوندن طولایی‌درکه «تئوفیل غوتیه»نك «صنعت ایچین» نظریه‌سی کیتدکجه اسکی قوتنی غیب ایدیور.. قاتول منده‌سك قائم بدری شیمدی حیاتده اولوبده نظریه‌سنك بو تزلزلنی کورمش اولسیدی، ظن ایده‌رم، متأثر اولمازدی، بلکه جریان زمانك محصولی اولان بو حالی پك طبیعی بولوردی ...

صوکره بر نقطه دها وار .. بر ادیب ویا شاعرك دماغنه اندیشهٔ اخلاقیه واجتماعیه حاکم اولمقله او ادیب ویا شاعرك آثارنده صنعتك کوزللکلری، ظرافتلری، شعریتلری، اینجهلکلری موجود اولمامسیمی لازم کلیر ؟.. ایشته رباب شکسته : یکانه برمجموعهٔ نفیسهٔ صنعت ... فقط عین زمانده‌ده اخلاقی ، اجتماعی معنالرله مملو

نه‌قدر درین وزنکین ایسه صنعت ده اوقدر نفیس وزنکیندر ..

احتیاج هرشیئی دکشدیرر .. حتی ادبیاتی ده « حتی صنعتی ده.. فرانسه‌ده کیدکجه چوغالان مورالیست، سوسیولوغ، ژولفلردن، رومانجیلردن، تماشا نویسلردن عبرت آلالیز.. آه بزم ظلمت ایله آلوده حیات فکریه و اجتماعیه مزه

شهید حریت دوقتور اسحق سکوتی مرحومك جنازه مراسمندن
Les Funérailles du Docteur Ishak Sukouti Bey, victime de la liberté

رقیق و نزیه بر کتاب شفقت و فضیلت ...

امین بکك شعرلری‌ده محروم صنعتدر دیه ادعا ایدیله‌بیلیرمی ؟..

رسملی کتابك کچن نسخه‌سنده مندرج «بیلیکمزکه‌ای غدالر » بدیعه‌سی دقتله اوقونسون: کوریله‌جکدرکه بوکوزل ومکمل شعرده معنی

نورلر، خیالر سرپه‌جك اوقدرجدی آثارادبیه وتماشائیه‌یه احتیاجمز وارکه بواحتیاجه قارشی مع التأسف کورولن لاقیدیدن متأثر و منفعل اولمامق غیرقابلدر .

فرانسه‌ده انقلاب دوره‌سنده ادبیاتك شرائطی تمامیله دکشمش، یکی بر نفحهٔ تازه‌ ورده

وزان اولمه‌یه ،وقایع عصریه صحنه‌لرده کوروتمکه باشلامشدی . حریت شاعرلرده، آرتیستلره ، عالملره‌یکی بر « ایده آل » عرض ایتمشدی حسیات وطنپرورانه‌یی کوستزر شعرلر ،اثرلر میدانه کلمش، « مارسییه‌ز » دینیلن مشهورمه‌لی شرقی ده بوصیراده وجود بولمشدی .. «مارسییه‌ز» فرانسه‌نك دماغنده نه‌مهیج،نه‌وطنی نه‌مسعود تأثیرلر، انقلابلر حصوله کتیردیکی انکاراولونابیلیرمی ؟ .. موسیقی وطنه قارشی دماغ بشرده بوقدر شدید برهیجان محبت، رعصبیت پر-ذتی حصوله کتیرر-ه ادبیات نه‌ار یاپماز ؟.

حاصلی ادبیاتك موضوعی یالکز عشق تشکیل ایتمه‌سی، اوکاعمومی وتماماً بشریتی شامل برمعنی ویرلمه‌سی بر ملتك ترقیات فکریه وسلامت آتیه‌سی نقطهٔ نظرندن صوك درجه مضردر . بو اطراد ویکنسقی موضوعدن دولایی حرکات ادبیه‌یه طبیعی بر دورغونلغك عارض اولماماسی غیرقابلدر . کذلك بر محرر ویا شاعرك اثرلرنده دائما ، آما دائما عشقدن بحث ایتمه‌سی ، هر کسی اوصاندردیغندن صرف نظر ، کندیسی ایچین‌ده بر مانعهٔ ترقی تشکیل ایدر .. اقاده‌می اعضاسندن وفرانسه‌نك اك‌بنام حکایه‌نویسلرندن، پسیقولوغلرندن اولان پول بورژه بیله منقد شهیر « ژول لومتر » ك شو حقلی اعتراضنه اوغرامشدر : « پول بورژه آرتیسق قوهٔ تحلیلیه‌سنی عشقدن باشقه احتراصاته تطبیق ایتمه‌لی ؛ بزه رومانلرنده بر آزده حیات اجتما-عیه‌یی ارائه‌یه چالیشمالی‌در ......»

یالکز سیاسی انقلاب ، معلومدرکه ، بر ملتی مسعود ومترقی ایده‌مز .. انقلاب سیاسی ایله آهنکدار بر انقلاب اجتماعی واخلاقی وطنك هر کوشه‌سنده آثارینی کوسترمه‌لی‌در ادبیات، خصوصیله تیاترولر بوانقلاب‌مسعودی حصوله کتیرن قوتلرك اك مهملرندن‌در . تیاترونك اخلاق ایله دها صمیمی رابطه ومناسبتی واردر . بوکون آثار تماشائیه ایچنده اك زیاده حائز اهمیت اولان دراملر اجتماعی واخلاقی درامل‌ردر . بزم صوك درجه نازك موقعمز ایسه ، بویله پیه‌سلره صوك درجه عرض احتیاج ایتمکده‌در ..

هیآت اجتماعیه‌نك تاریخی دیمك اولان ادبیاتده حسیات وطن پرورانه‌یی بی لزوم کورمك ایسته‌ینلره قارشی ، بویوك بر منقد اولدیغی قدر جسور برسوسیولوغ اولان«امیل فاکه» نك ـ که‌عین‌زمانده صنعت حقنده محبت وحرمتی پك‌بویوکدر ـ برقاچ سنه اول انتشار ایدن«Le Pacifisme»عنوانلی اثرندن، وطن حقنده کی اجتهادینی بیلدیرن شو سوزلری بورایه نقل ایتمك ایچین — بیلمم نه‌دن — برمجبوریت وجدانیه حس ایتدم :

« حسیات وطن پرورانه فدا کارانی .. وظیفه شناسی ، منسوب اولدیغی واعضاسندن بولونمقله مفتخر بولوندیغی ملتنه قارشی یارارلق کبی مزایای تأمینی بولیر ایدوب انسانی دائما مقبول ومشروع بر « مفتخرمتلك » دائره‌سنده بولندیرر .. وحالبوكه قوانین طبیعیه‌سی ده بوندن عبارتدر .. حیاتده ایده آل بودر : فیلسوف نیچه دیورکه : « تهلکه موجود اولدیغی حالده یاشامالی‌در . . . » نه درین وبویوك سوز . . ذاتاً انسان آنجق تهلکه اولمق شرطیله یاشایه بیلیر . . اکر حیاتده تهلکه موجو اولمازسه اوحیات هیچدر ، اولودر». انسان اویله

بر مخلوقدرکه یاشامه‌سی ایچین فداکارلق ایتمه‌یه ، اولومی قبول ایله‌مه‌یه ، دائما اوله‌جکنی بیلمه‌یه مجبوردر. اکر دیکر انسانلری نظردقته آلارق حیاتی ایچین بوفراغت تجربه‌یی کوسترمز ، یالکز نفسنی ، منفعتنی ، شخصنك محافظه‌سنی دوشونورسه اوآدم هیچ برشیئه یارامازه.. نه عائله تشکیل ایده‌بیلیر . نه انسانیته خدمت ایلیه بیلیر . . . وبویله بر آدم ده موتدن باشقه برشی دکیلدر . . حیات اجتماعیه‌یی تشکیل‌ایدن انسانلرك کافه‌سی بویله اولدیغی وقت ، امین اولملی‌که جهان ده محو اولمش . یغشدر . . .

« برملق سفیل وبی قدرت پایان شرائط ، بر انسانی ذلیل وعلیل یایان شرائطك عینی در ، وطنپرورلك ، حیاتك یکانه شرطی اولان ویاشایه بیلمك ایچین آندن باشقه برچاره بولونامایان مجادلهٔ حیات قانون طبیعیسنك اك ساده ، اك قطعی ، اك سالم، اك آلدانماز برشکلندن عبارتدر . دائما تهلکه موجود اولدیغی حالده یاشامق ازمنهٔ ابتدائیه‌ده اولدیغی قدر حال حاضرده ده حیات ایچین برشرط مطلق در . بناءً علیه « پاتریوتیزم » ، ساده‌جه ، حیاتی اولدیغی کبی قبول ایتمکدن باشقه برشی دکیلدر ، وپك طبیعی در . . . . . »

وبوطبیعی حسن ، معالی پرور ، فضیلتکار، نزیه ونجیب قلبلر ایچین دائما معزز ومقدسدر . سفیل و ذلیل دماغلره ناصیل عائله محبتی نفوذ ایتمزسه وطن پرورلك حسی‌ده نفوذ ایدمز .. وطنه خدمت ایتمك — كه دولاییسیله انسانیته خدمت ایتمك دیمکدر — اك نجیب بر فضیلت مدنیه در . ایشته ادبیاتمز ده — خصوصیله بولوندیغمز شو نازك دوره ده — بوفضیلت مدنیه طبیعت اساسیه‌یی ، شخصیت غالبه‌یی تشکیل ایله‌مه‌لیدر . بودوره ده عشق قادین ، هوا ، بولوط موضوعلری دکیل ، وطنی ، اجتماعی ، اخلاقی موضوعلر حکمدار اولمالیدر. ادبیاتی بوس بوتون عشقدن تجرید ومحروم ایتمك دیمك اولمایان بویله برحاکمیتك وجودینه شدیداً محتاج اولدیغمزه اعتقاد ایلمه‌مك برکناه ادبی اولماسه کرك . . .

نکه آی « ظلال الهام » عنوانیله انتشار ایدن مجموعهٔ اشعارده حاکمیت ، ظن ایده‌رم ، جدی موضوعلرده قالیور . . علی اکرم بك افندینك اسکی ویکی شعرلرندن تشکل ایدن « ظلال الهام » عین زمانده سنه‌لرك برشاعرك قلم‌ودماغنده ناصیل تکامللر ، انقلابلر حصوله کتیرمکده اولدیغنی کوسترر بروثیقه ماهیتنی حائزدر .

اسکی شعرلرده کرك شکل کرك معنی جهتندن فنی وفضولی‌یه‌عائد برشمه‌حس ایلدیکی حالده یکیلرنده هم اسلوب هم موضوع اعتباریله یکرمنجی‌عصره‌لایق برحیات‌وزندکی دویولیور..

فکرمجه بوبلند مجموعهٔ اشعارده اك زیاده موفق اولونمش شعرلر شونلردر : عثمانلی عسکرینه ، توغو ، براقجکمه ، وصیت ، بادسحر ، فبرکه‌ته ، قایقجی ، کوفه‌جی چوجق، ، وك بوسه ، پارس مشهرعمومیسی ، ساعت، کوزلیدر ، کوپریلی ، ارطغرل . . .

جدی ، کوزل ونافع موضوعلر انتخاب ایتمك خصوصنده اکرم بك افندینك پارلاق بر موفقیت ومهارتلری وار . آثار کزیده‌لرنی برآز دها تکاثف الفاظدن آزاده برصورتده یازه‌جق اولورلرسه بوکوزل ومفید موضوعلری دماغ قارئین ، دهادرین برذوق سهولتله مص ایده جکدر . .

بوقحط ادبی‌ده بویله نفیس برمجموعهٔ اشعار اهدا بویوردقلری ایچین علی اکرم بك افندی‌یه تشکر ایتمکی وجیبه‌دن عد ایله‌رم . . .

تشرین اول : ۱ — ۱۳۲۵

رائف نجیب

اجمال احوال سياسيه

کريد مسئله‌سی نه اولدی ؟ — کنج مصريلر قونفره‌سی نه ایمش ؟ — محمود شوکت پاشا — ليواديا هیئت مخصوصه‌سی — آسايش محليه — حکومت نه‌ياپيور — حسن نيت لازم ! —

رسملی کتابك اصلاح مندرجاتنه دقت واهتمام اولنديغی زمان هر نسخه‌سنده بر آيلق وقايع سياسيه حقنده بر اجمال نشر ايدلمسی پروغرامه ادخال ايدلمشيدی.. حکومت مشروطه‌مزك بر آی ظرفنده کرك خارجی مناسباتی وکرك داخلی اجرا آتنه دائر نشر ايده‌جکمز بند سياسيده تطويل مقاله حاجت کورميه‌رك قارئلرمزه جريان ايدن وقايع وحادثات کونيه‌نك بر محصله‌سی، بر خلاصه‌سنی بيان ايده‌جکز.

وارستهٔ قيدوايضاحدر که شئون سياسيه‌ده صلاحيتدار عد ايديلن بر جهتدن صادر اولان الك اوفاق بر حرکت بيله بويوك فيرطنه‌لر قوپاره‌بيلير. کونلرجه، حتی آيلرجه غزته‌لره سرمايهٔ بحث ومقال اولور، تشعب ايده، ايده بر چوق مسائل توليد وحوزهٔ شموله نقل ايدر.. نهايت قوای موجودهٔ اجتماعيه‌نك الك شکيمی عد ايديلن حکومتك حس لايموت منافعی درجه‌سنده‌يا او مسئله حل اولنور ويا خود بر وقت معين ايچون حافظهٔ تربص وانتظارده صاقلی دورور. بوتون وقايع سياسيه وحادثات کونيه بو قانون صعود وسقوطه دائما تابعدر؛ بو قانون طبيعی دائما وهر يرده اجرای حکم ونفوذ ايدر.

نته‌کيم جمله‌جه معلوم اولان کريد مسئله‌سی دخی بو ادوار تعالی وتنازلی کچيردی.. ايش بر کره آلولنير آلولنماز پروتستولر، جوابلر باشلادی، صحنهٔ سياسياتك بر حاکم بی امانی اولان خارجيه ناظرلری اجرای نفوذده يکديکريله مسابقه‌يه باشلادی؛ غزته‌جيلر بندلر دولوسی مقاله‌لر، ملاقاتلر درج ايتديلر.. آژانسلر ايشله‌دی.. ايشله‌دی.. کومه‌لرله تلغرافلر يتشديردی. نهايت قوای عموميه‌نك توازنی صورتيله مسئله ده ابر سقوط تدريجی ايله قولاقلردن سيلنمکه، اونوتيلمغه باشلادی.. لاکن حافظهٔ اساسيه‌دن حك ايدلميه‌جکنی ده اونوتماماليدر.

دورمشئومك تأثيرات سيئه‌سيله نهايت بزدن بر آنين وداعه مظهر اوله‌بيله‌جك اولان کريد آداسی مشروطيتك يتشديرديکی کوثر حيات بخش ايله احزای ممالکمزدن آيرلمادی. صوك کلن تلغرافلرده کريد مسئله‌سنك حلی مسأله‌نك بر قونفرانسه تحميل ايديله‌جکی بيان ايديليور. سه‌ده بونك ده ماهيتی سائر روايات قدر آنجق شايان اهميت اولابيلير.. مجلس اعيان رئيسی سعيد پاشانك اوروپايه واقع اولان سياحت اخيره‌سی ده بو مسئلهٔ مهمه‌نك حلنی تسهيل

ایچون اولدیغی محافل سیاسیه‌جه سویلندیکنه
نظراً حکومت عثمانیه‌نك شرفی محافظه ایدیله‌
جکی محقق عد ایدیله بیله‌جکدر...

٭٭٭

اعلان حریت اوزرینه بوتون عالم اسلامیتده
نمایان اولان انتباه مصر قطعهٔ وسیعه‌سنده‌ده
تمامیله تجلیساز اولمشدر. بر چوق حمیت پروران
بر سعی متمادی ایله نهایت جنوه‌ده بر قونغره
کشاد ایتدیلر بو بابده
اساس حقنده معلومات
ویرمك فائده‌دن خالی
دکلدر.

مصر قطعه‌سنده
انکلیز اشغال عسکریسنی
پروتستو ایتمك اوزره
اوروپاده بر قونغره
تشکیلی مصرلی مصطفی
کامل پاشا مرحوم طر
فندن دوشونلمشدی.
مرحوم مشارالیه بویوك
بر ذکا و اقتداره مالك
اولوب اوروپاده متعدد

تصمیم ایدلدیکدن (۱۹۰۸) سنه‌سنده
جنوه‌ده بولنان مصرلیلر (اوتل دانغله‌ر)ده
طوپلانه‌رق مذکور قونغره‌نك جنوه‌ده
کشادینی قرارلاشدیرمشلر وبو آی ظرفنده
قرارلرینی موقع تطبیقه وضع ایتمشلردر.
مصرده بولنان (حزب الوطنی Le parti nationale)
واسطهٔ نشر افکاری (اللواء) جریده‌سیله اشبو
قونغره‌یه مهاجرت و ممالك مختلفه‌یه منسوب
بر چوق مصرلیلر
مشارکت ایتمشلردر.
قونغره‌نك اجتماعیه بر چوق نطقلر
اوقونمش و باب عالی
ایله انکلتره دعوای قرده
سنه وخديو مصره
بیاننامه‌لر کوندرلمشدر.
مذکور قونغره‌نك
مقصد تشکیلی انکلیز
عسکرینی مصردن
چیقارمق و صنایع
محلیه‌نك ترقیسی و افکار
عامه‌نك تنویرندن
عبارت اولوب قونغره

روسیه چاری ایکنجی نیقولا حضرتلری
Le Czar Nicolas II

سیاحتلر اجرا ایتمشدی... مصرك آتی مظالمی درلجه بو بابده مقررات لازمه اتخاذ ایدلمش و اوچ مختلف

اوله‌رق (۱۹۰۷) سنه‌سنك ۲۷ کانون اولیله
(۱۹۰۸) سنه‌سنك ۱۵ کانون اولنده مصر القاهره‌ده
برچوق حمیت پروراندن مرکب ملی قونغره‌لر
اجتماع ایتدیکی کی کله‌جك کانون اولده‌ده بر
اوچنجی قونغره عقد ایدیله‌جکدر.

مع مافیه اساساً اوروپاده‌ده بر قونغره
تشکیلی مرحوم مشارالیهك مساعده‌سندنجه

پارتینك واسطهٔ نشر افکاری اولان (اللواء)
و (الجریده) و (المؤید) غزته‌لریله‌ده مصر
مطبوعات قانوننامهٔ جدیدی حقنده تشبثاتده
بولونلمسی قرارکیر اولمشدر.

عینی زمانده مصرده‌ده حمیت پروراندن
مرکب متینغلر ترتیب ایدلمش و انکلیزلر طرفندن
مصرك اشغالنه مصادف اولان سنه‌دوریه کونی بر

چوق خانه‌لرده علائم حزن اوله‌رق سیاه توللر آصیلمش و اکثرخلق سیاه قراواتلر طاقمشدر. اونلرك جدی و ردین اولان دماغلرنده حکومت عثمانیه‌دن قطعیا آیرلماق و اونك زیر لوای عدلنده حر بر حیات کچیرمك املری موجود اولمق حیثیتیله بو تشبثات حقیقی بر صورتده آلقشلانمغه شایاندر ..

.
. .

شهر اخیر ظرفنده ایمپراطور ایکنجی ویلهلم جانبندن المانیانك بویوك مانو- والرنده حاضر بولنمق اوزره محمود شوکت پاشایه واقع اولان دعوت المانلرله عثمانلیلر آره- سنده‌کی مناسبات وروابط حسنه‌نك بر دلیل باهری عد اولنمایه سزادر ..

محمود شوکت پاشا حضرتلری بغدادده تولد ایتمش اولوب الیوم ٥٣ یاشلرنده بولنیورلر. مکتب حربیه‌دن نشأت ایده‌رك المانیاده اکمال تحصیل ایله متعدد مأموریتلر- ده ایفای خدمات ایلمشلردر . اعلان حریت اوزرینه قوصوه والیلکندن اوچنجی اردو قوماندانلغنه تحویل مأموریت واوتوز بر مارت حادثهٔ ارتجاعیه‌سنده وطن مقدسلرینی تخلیصه قوشان اومحترم قهر- مانلرك قوماندانسنی درعهده ایتمشلردر ..

محمود شوکت پاشا بو بویوك ومحترم نامی طانیمیان هیچ کیمسه یوقدر . . اوروپایه واقع اولان سیاحتلرنده اجنبیلرك بیله سمالره اعلا ایتدکلری او آهنك تقدیرات بو بویوك پاشانك تاریخ مقدراتنه بر صحیفهٔ نوین منخرت علاوه ایلمشدر. دولایسیله بتون عثمانلیلره عائد اولان بو معاملهٔ نوازشکارانه جداً شایان اهمیتدر .

محمود شوکت پاشا المانیاده‌کی مانورالرده حاضر بولندیغی زمان ترقیات حاضرهٔ عسکریه‌یی رأی العین مشاهده وبوبابده تتبعات لازمه اجرا و اثنای عودتنده پارسی دخی زیارت ایده‌رك فرانسزدو. ستلر منزله اولان رابطهٔ صمیمیتمزی برقات دها ترصین ایتمشلردر ..

.
. .

روسیه چاری ایله ایتالیا قرالی آره‌سنده واقع اوله‌جق ملاقات مسئله‌سی دخی متعدد صورتلرده تجلی ایتدی بعضیلری چارك سلطان محمد خان خامس حضر- تلری ایله ملاقات ایده‌جکنی بعضیلری، یالکز بوغازلردن کچه- حکی یا- ایدیورلردی؛ بو کاتمامل بر چوق قیل وقاللر اکسیك اولمادی. نهایت هر سنه معتادی اوزره چار لیوادیایه کله‌رك اوراده توقف ایتدی.. حدود عثمانیه‌یه یاقینلاشمش اولمق حسبیله حکومت عثمانیه جانبندن بیان

روسیه چارینك زوجه‌سی چاریچه الکساندرا حضرتلری
La czarine Alexandra

خوش آمدی ایچون خارجیه ناظری رفعت پاشانك
تحت ریاستنده برهیئت مخصوصه لیوادیایه اعزام
ایدلدی. هیئت مخصوصه حامل اولدقلری نامهٔ همایونله
بعض هدایایی ایصال ایتدی.. وعثمانلیلرله روسلر
آره‌سنده‌کی تقرب ومقارنت بوصورتله برهالهٔ حیثیله
اورتولدی. یوقاریدن
بری بیان ایتمکده اولدیغم
خلاصهٔ وقایعدن دها کلا.
شیلیورکه بوصوك آی
ظرفنده ساحهٔ سیاسیاتده
درین بر سکون
حکمفرما اولمقده‌در..
حکومتمزك مسلکی دائما
دولتلرله عینی صورتده
مناسبات حسنه‌یی ادامه
ایتمك اولمسنه نظراً آقاینه
تمامیله بو امنیه‌یه رعایت
ایتمکده‌در..

. .

مجلس مبعوثانك
ایلك سنهٔ اجتماعیه‌سنك
ختامنده ادارهٔ اموراپله مؤکل اولان قابینه‌مزك
آزه چوق متجانس برحالده وموقع اقتداره
بولنان فرقه‌دن متشکل اولدیغی معلومدر..
حکمت حکومت آسایش عمومیهٔ ملك ومملکتی
اخلال ایدنلر علیهنده تدابیر شدیده اتخاذی
آمر بولنمقده‌در..
عناصر مختلفه‌دن مرکب اولان عثمانلی حکو-

متنك انساج اصلیه‌سی آره‌سنده قوتلی بر اتحاد
بولنمدقجه ترقی وتعالی کسب صعوبت وبلکه بر
درکهٔ محویته سقوط ایدر.
ارناوودلغك، یمنك، کردستانك، روم
ایلینك اناطولینك جهاننده سرزدهٔ ظهور اولان بر
چوق فتن وتشوشات کیتد.
کجه زائل اولمغه باشلایور.
بو کون ارناوودلقده
وقایع مؤسفه‌یی تولید
ایدن اغراض وتسویلات
کشف ایدیلیور. یمنده،
ابن ادریسك وسائره‌نك
حکومت عثمانیه‌یه قارشی
اولان خروجی وآمال
فاسده‌سی عقلیلر طرفندن.
دها کلا شیله‌رق برر برر
روی انقیاد کوستریلیور.
حسن نیتی، آمال ومقا-
صد علویه‌سنی کوندن
کونه اجراآتیله ایضاح
ایتمکده بولنان حکو-
مت مشروطه‌مز هردورلو فداکارلغی اجرا
ایتمکدن چکینمامکده‌در..
آسایش عمومیه‌مزك تأمینی ایچون بویوك
بر همت صرف ایدلمکده بولندیغی وبوتون بو
مقاصدك حیز حصوله ایصالی ایدلمسی صددنده
قوهٔ بریه وبحریه‌مزك ترفیسنه هرثانیه چالشلمقده
اولدیغی ده غیر قابل انکار حقایقدندر..

بوکره درسعادت رژی نظارتنه تعیین بیوریلان وطنپرور
محترم بهاءالدین شاکر بك افندی

Bahaeddin Chakir Bey, commerçant
directeur de la Regie
de Constantinople

بو آی ظرفنده بودجه آچیقنی قاپاتمق و محال معینه سنه صرف ایدلمك اوزره حکومتك عقد ایتدیکی یدی میلیون لیرالق استقراضده مختلف مؤسسات مالیه‌دن کوردیکی فداکارلق دخی حکومت مشروطه‌مزك اکتساب ایتدیکی اك بویوك موفقیتلردن بریدر ..

بو آی ظرفنده حکومتك اجرا آتی تمداد تعلیماتنامه‌لر یاپیلیور ، یکیدن مختلف ولایاته مختلف یرلره زراعت مأمورلری ، مدیرلری، مفتشلری کوندریلیور • امور تجاریه ایچون مراجعت ایدن شرکتلره تسهیلات ابراز ایدیلیور . بو آی ظرفنده برچوق امتیازلر اعطا ایدلمشدر . هرطرف ، هرکس چالیشیور . بوقدر آثار حیات کوسترن برحکومت ایچون

طرف حکومت سنیه‌دن برای تحصیل اوروپایه اعزام قلنان طلبهٔ عثمانیه‌یی جنوه‌یه نقل ایدن المان قومپانیه سنك اسکدار واپوری درسعادتدن انفکاك ایدرکن

Un messager de la Compagnie Lloyd transportant les élèves qui vont en Europe pour s' y instruire

ایتمك غیرقابل حکمنده‌در هر مسلکدن مقتدر مأمورلر، معلملر یتشدیرمك اوزره عدلیه، ملکیه • اورمان ومعادن، مالیه‌یه منسوب برچوق افندیلر اکمال تحصیل ایچون اوروپایه کوندرلدی .

وطنمزك امور زراعیه‌سی ایچون تدقیقات ومذاکرات متمادیه‌ده بولنیلیور . نظامنامه لر، هر دورلو اجرا آتنه ظهیر اولملی واوکا قارشی برحسن نیت بسلملیدر . خط حرکتمز دائما تعالی اولملیدرکه بزده بو معزز وطنمزله بو وطنداشلر منزله انسانیته لایق بر مرتبهٔ تکامله مظهر اولالم..

تشرین اول ۳۲۵

محمد بهجت

ماضی مسیره‌لرندن

بر گون که ایپوردی تغرب نهایته .
گیتمه منزلی نیه حکمک زیارته ؛

برزاوه مادر وطنك اتكوريرى :
بیدیرلی چه‌بجه : وطن مهرمدری .

بر تزه برحرابه ایله نده قومشودر :
...ی پش قوننی : بوبانعیت یری اودر.
سای پش حربه‌سی : ماضی مسیره‌سی . –
... بر طرف سلامی حطره‌سی .
اوتنه‌ی قومشولی بره بدی اوران :
برمکتب اندی بوویرانه برزمان ؛
برعصر محتشم بورادن ایتش مرور :
جولایدی بو مطلعه‌ده برباص نور :
براختیار معلمکه بو کون ظفر ره :
استادم اوبر معلاو محترم .

دفعه‌ده همدانه عطایی عظرته .
مدیون شکر و محمدتم بن او حضرته .

ماضی مسیره لرندن

جنتمکان مکارم اخلاق صاحبی ،
قابه دکلدی درس ایله افلاحه طالبی ؛
ایلردی همه حالنی اصلاحه اعتنا .
بیگانه‌کن اوسایه‌ده اولمشدم آشنا .
سکسن یشنده شاهقه‌لر طی ایدردی او ؛
یاغمور یاغاردی سیللر آقاردی . کیدردی او :
اولمقدی مقصدی یالکز واصل اله .
بیلمم تحسریله‌می یاتمش بوخاکده؟
هرچیقدیغی زمانده کلیر حلقه احتلاج ؛
اوپمکده‌دست و پانی مرضای احتیاج .
فریاد رسدی هرکسه ، هرحاله ملتفت ؛
عالملره معین ایدی ، جهاله ملتفت .
ناظردی حق کوزیله اوابنای ادمه ،
حاکم کیبدی کوشکده . آفاق عالمه .
علامهٔ زمانه ایدی ، بینظیرایدی ؛
حق رحمت ایلسون ، اوبیوك بروزیرایدی .

عبدالحق حامد

(سلانیك مطبعه‌سی)

حکومت عوام

و

بکاتره

اطرافنزی قاپلایان مجهولیت ایچنده قطعی
وامین یالکز برشعلهٔ حقیقت مصادف نظریمز
اولویورکه اوده قانون لایتغیر تکاملدر .
بشر تتبعاتنده غیراختیاری اونی هرکون بر آز
اونلرده برتخم نامی کبی حاث تکامل وتکملده
اولدیغنی کورورز.
هیأت مذکوره نك قدمات تکاملی استبداد
ونقایدن نشلار، بونی علی الاطلاق مشروطیت

رهپوبلیك بالونی قضاسی — بالونك سقوطندن صکره مطبخ ارضده کی منظره سی

Après l'accident du dirigeable « République »

دهاسبین واثباته خدمت ایدیور. اجرا ایدیلان
هر تجربه وقوعه کلن هرحادثه بر آزدها تأید
وتأسسنه بادی اولویور .
هیأت سیاسیه یه نظر ایده جك اولورسه ق
وجمهوریت ولی ایدر؛ حکومت عوامایسه الحالة
هذه حوك منزل ترقیدر . چونکه دموقراسی
ایله اداره اولنان ممالکده اکثریتی تشکیل ایدن
خلق ممالك سائره دن زیاده نائل امتیاز در،

دە مسعود اولمەیلەادارۀ حکومتە اولان حق اشتراکندن دوزنی هرحالدەملل سائرەدن زیدە ممنون ومتوکادر .

بو حق اشتراکك مشروعیتندە اشتباه ایدیلەمز زیرا جدال حیاتە الك آز مساعد ارلەزق آتلش اولان ، کتلۀ بشریتك اك مریض ، الك مکسر عضوری بولنان عوامك صنوف ممتازۀ انسانیتدن زیدە ادارۀ حکومتە مداخلەسی لازمدر . حکومتك غایۀ موجودیتی اجق بو اعتبار ایلە کوزەدلمش اولور .

اساساً حکومات حاضرەنك جملەسندە بو غایەیە وصول ایچین صمیمی ومتمادی بر میل ... حادثات سیاسیە واجتماعیەدە اوطرفەدوغرو بك شدتلی برجریان کورولمکدەدر . فکریجە تکامل موصل تکملدر : انسانلرك یاپی ایاشمکدە هیئات اجتماعیەنك داوندە آیت کیدەپیدای مکملیت ایتمکدە اولدیغنە قانع اولانلردیم .

مونتەسکیو بوقناعتمی تأیید ایدیلردیرکە .

« حکومت مطلقە ویامستبدە ابتدائی بر شکل ادارە در . بو نیت رنده حکمدارلرانی و کرندە یجه قانون ناظم امور دواندر . حکومت عوامدە ایسە باشقە بر قوتك وجودی شرطدر بوركە اودە فضیلتدر . بو شرطك موجود اولمدیغی دەموقراسیلر ناپهنکام وموقتدر . »

بو حکمك الك واضح ، الك حقیقی مثالی انکلترەدرکە بتون دفع بر دموقراسی ایلە ادارە ایدلدیکی کی سکنەسندەکی فضائل ممتازە وخصائل کزیدە سایەسندە حکومت عوام اوراده کیت کیدە کسب رصانت ایتمکدەدر . عصر اخیر ظرفندە بیوك بریتانیادە وقوعە کلن انقلابات عظیمۀ فکریەنك الك مهمی افرادك غیرقابل رجوع بر صورتدە صحنۀ سیاستك ایلك پلانە کچمەسیدر .

انکلترەدە حکومت عوامەدوغرو ایلك خطوە ۱۸۶۷-۱۸۸٤ سنەلرندە آتلش واوتوز سنە ظرفندە مشروطیتدە قونلردە واعتیادات سیاسیەدە دموقراسی علامتلری کورولمکە باشلامشدی علوم وفنون مثبتەنك توسع وانتشاری طرق واختلاط ومناقلەنك تکثری ، نفوذ اهالینك تزایدی ، قوای ادارەنك اتحاد وامتزاجی احتیاج عظیم ... وترقی ، بالنسبە قلیل برخواهش سربستی خارق العادە بر فعالیت تشریعیە وادارە ، ابتدائی بر حالدە بر حکومت اشتراکیەنك تأسسی کی حالات یکدیکرینی ولی ایدەرك حکومت عوامك تقربنە دلالت ایدیوردی . اوکجەلری امور حکومتی تدویر ایدن قوای مختلفەنك التشکیمی اولنلە اکتفا ایدن لوردلر وعوام قارەلری کیت کیدە مستقل بر اریکۀ سلطنت حالنی آلمقدە قوای سائرە ایسە قدرت مقاومەلرینی هرکون بر آزدها غائب ایدەرك اعتباردن دوشمکدەدر .

انکلیز خلقی نظرندە پارلمنتولرندن باشقە هرنە وار ایسە فی زماننا مشروطیتك سوسلری زینتلری ، سرای وحکومتك ازیجق مزیتی وفقط مدبدب ومطنطن موبیلەلری حکمندەدر . قوۀ حکمدارینك حرکت وفعالیتنە ایراث سکتە ایتمەمك شرطیلە اهالی بونلرك مع الممنونیە محافظەسی طرفداریدر . بوکون انکلترە مجلس مشورتی همان همان کوچك مقیاسدە انکلیز ملتیدر . حق انتخاب ملتك الك معظم کوشەلرینە نفوذ ایتدکجە

حكومت ادارۀ مختلطه نظریه‌سندن بالفعل تباعد ایتمكده پارلمنتو ایله قرال ونظاری اره‌سنده‌كی موازنه مختل اولمقده‌در

انكلتره، ادارۀ حاضره‌سی اولان « ده موقراسی »یه وصول ایچین هر حكومتدن زیاده بذل غیرت ایتمش و پك چوق یورولمشدر . چونكه پارلمنتولرك ملتك ترجمان افكاری اولا

قلبی ایجاب ایدركه فعلاً بوتون بوموفقیتلره مظهریت مشكل وبلكه ممتنعدر.

فرانسه‌اك ده موقرات حكومتلردن بری ایكن انتخاباتك صور مشروحه‌ده اجرا ایدیله مه‌مسندن اوراده پارلمنتو ملتك معكس آمالی دكلدر . یقین زمانلرده « ده موقراسی »یه تمایل ایدن ژاپونیاده بو تجارتك امحاسی ایچین هیچ

ره‌پوپلیك بالونك سقوطیله وفات ایدن درت فرانسزك پاریسده اجرا ایدیلان جنازه مراسمی
Funérailles des victimes de l'accident subi par le dirigeable «République»

بیلمسی انتخاب عمومی (Suffrage universel) اصولنك ممكن مرتبه تأسیسی، عمله وزراع صنفلرینك مستقل و آزاده بیان رأی ایده بیلملری ایچین اونلره اجرای تأثیر ایده‌جك هردرلو نفوذ وتحكمك ازاله‌سی والك نهایت حرص جاه وشهرت نتیجه‌سی اولان ارتكابات وسوء استعمالاتك، بركلمه ایله تجارت انتخابیه‌نك كوكندن

برتدبیر دریغ ایدلمه‌دیكی حالده هر طرفده همان همان عمومی وعلنیدر .

بوساحۀ غیرتده الك زیاده موفق اولان انكلتره‌دایسه سوء استعمالات متعدد قوانین مؤثره وتدابیر نافعه سایه‌سنده ازاله ایدلمش، هله ۱۸۷۲ سنه‌سنده رأی خفی اصولی حقنده و ۱۸۸۳ ده سوء استعمالات علیهنده وضع ایدیلن قانونلر ایله منتخبلرك

وجدان ومحاکمه‌سی
تأثیرات (مضرهٔ)
خارجیه‌دن تجرید
و تصفیه اولنـه
بیلمشدر .
١٨٦٧ و ١٨٨٤
قانونلری ایسـه
sene یعنی حق
انتخابه مقـابل
ویرلمسی مشروط
اولان ویرکویی

برقسم اهالی ایچین
تحدید وقسم دیگر
ندن کلیاً رفع ایدرك
منتخبلرك عددینی
یدی ملیون قدر
ذکور بالغه‌یه مقابل
بش ملیونه ابلاغ
ایدیلیوردی آرتق
خدمتکاران، عملهٔ
سیاره وعجزه استثنا

رەپوبلیك بالونی قضازدكانی جنازەسنده حاضر بولنان فرانسه هیئت وكلاسی واركان‌حكومت
Ministres de France aux funérailles des victimes du dirigeable «République»

رەپوبلیك بالونی قضاسی‌مناسبتیله: جنازه مراسمنده حاضر بولنان محمودشوكت پاشا حضرتلریله پاریسده دول اجنبیه آتاشه میلیترلری
Mahmoud Chevket Pacha et les attachés militaires assistant à la cérémonie funèbre des victimes d'aviation

ایدیلجه سن رشده بالغ هر کسه انتخاب حق بخش ایدلمش و بو سایه‌ده انتخاب عمومی اصولنه تقرب اولنمشدی .

انکلتره‌ده حکومت عوامه دوغرو بو جریان صوك یکرمی سنه ظرفنده پك زیاده پیدای جدیت و اهمیت ایتمشدر . الحالة هذه انکلتره ده مبعوثلر اولکی کبی « کمال سربستی و بی طرفیله » حرکت ایدرك ایسته‌دکلری طرزده بیان رأیده مختار بر وکیل کبی دکل بلکه هر خصوصده هر فرصتده منتخبلرینك « آرزوسنه، امانه تابع بر رایلجی » صفتیله اداره کلام ایدرلر .

حتی ۱۸۶۷ و ۱۸۷٤ تاریخلرنده محافظه کار و احرار فرقه‌لری نامریله ایکی بیوك شرکت سیاسیه وجوده کلشدی که وظیفه‌لری احتیاجات ملیه‌یی نظر اعتباره آله‌رق مختلف پارتیلرك پروغراملرینی تنظیم ، منافع حقیقیهٔ مملکتك استحصال و تأمیننه وقف وجود ایتمش غیور و وطن پرور نامزدلر تعیین ایتمك و بونلره مهام مسائل اداریه و سیاسیه حقنده تلقینات مهمه و وصایای بی طرفانه‌ده بولونه‌رق تعقیب ایده‌جکلری خط حرکتلری کوستر مکدن عبارتدر .

مع مافیه هیئت انتخابیه‌یه مداخله ایدن بو فرقه‌لری هر مملکت، هر ملت ایچین تمنی ایتمك هیچده موافق اولاماز : بونلر سوء استعمالاته پك وسیع بر جولانکاه تهیه ایده‌جکی جهتله ینه تقلب واستبداده رجعت ایدلمش اولور . (غلادستون) ك تأمینات مکرره‌سنه رغماً انکلتره‌ده بیله فرق مذکوره‌نك آتیده مضرات کثیره‌یی موجب اوله‌جغنی ادعا ایدن مؤلفلر واردر . فقط آتی‌یه انفاذ نظر هر زمان ثمره دار اولماز؛ حال ایسه بوتون بواندیشه‌لری ازاله ایده‌جك ماهیتده‌در .

فکرمجه انکلتره کبی ده موقراسی حکومتنه مستعد بر چاغ تکمله واصل اولان بر مملکتده بوکبی تشبثات موجب تهلکه دکل بلکه باعث منفعت و محسنات اولور . ناصل که اویله اولیور : بوکون بر انکلیز حرکت ایتدیکی دائرهٔ خدمت و فعالیت خارجه چیقامق ایچین هیچ بر فدکارلغی دریغ ایتمیز ، کندیسنه تودیع ایدیلان وظیفه‌یی اتسهیل ، التعجیل بر صورتده ایفا ایدر وخیالات و توهماته وقف فکر ایده‌رك انك مقصد وغایه‌سنی تجاوز ایتمك ایسته‌مز احرار فرقهٔ ملیه‌سی Nationa libéralFederation خط حرکتی بوقیود وشرائط دائره‌سنده تعقیب ایدر . زمین تتبعاتی شخصدن زیاده ملت و مملکت اولدیغی ایچین بیانامه‌لرنده شمهٔ تفرد و تحکم دکل بلکه صمیمیت، خلوص نیت و حمیت منظور اولور و ولز و منده محافظه کار اولمقده هیچ تردد ایتمز .

بلاغت کاذبه واسالیب عوام فریبانه‌دن کلیاً آزاده، غایت مقنع ، ساده، فقط مدلل و مضمون اعتباریله آمرانه و مجبوری التطبیق اولان بو بیانامه‌لر دوائر محلیه واسطه‌سیله بلا فاصله زمان مبعوثلره توزیع اولونور . مبعوثلرده قیمت و اهمیتندن صوك درجه امین اولدقلری بو وصایای حقیقت پرورانه‌یی بر امر اولی الامر تبلیغ ایدر کبی مطیعانه آلیر. حرص شهرت ، غرور و سطوته مغلوب اولیه‌رق بالجمله ملاحظات و محاکماتنده اونلری کندیلرینه رهبر حرکات اتخاذ ایدرلر .

منافع ملیه‌لری قارشیسنده انکلیزلر، یالکز اونلر

هر درلو اسارتی قبول ایدرلر . بوملتده‌كی حسب وظیفه حسی الڭ كوچك برجزءنده بیله نمایان اولور .

انكلتره‌ده حكومت عوام كیت كیده دها امین ورصین اوله‌رق تأسس ایتدیكی حالده بك لظرده بو حقیقت كشف وتسلیم ایدیله‌مز. انتخاب اثناسنده فرانسه‌ده عمله، كویلی، چفتچی، صنعتكار هركس یورولمز برر خطیب حالنده رونما اولور كن انكلتره‌ده مجادلات انتخابیه‌ده هركس سلامت فكر ایله دوشونور، بر سكوت دوراندیشانه ایله وقوعاتی تعقیب وحتی موجب مؤاخذه برحال كورمدكجه تماشاكر اولمقله اكتفا ایدر.

عمله‌لرك مجلس مبعوثانه اولان تأثیری خارق العاده ایكن هیچ

صنوف عامله كندی آرالرنده مجامع خصوصیه‌ده Trade Union دیلن صناعی قونغره‌لر وجوده كتیره‌رك عمله احتیاجاتنی تدقیق وتحقیق ایدرلر ولزوم حقیقی حس ایدنجه حكومته مراجعتده بولونورلر كه اكثریا بو مراجعتلر ثمره‌سز قالماز، اسعاف ایدیلیر. كوریلیور كه انكلتره‌ده عموم اهالینك اداره حكومته اولان اشتراكی ظاهراً وفعلاً محدود وفقط اساساً ومعناً هر مملكتدن زیاده نافع ومؤثردر. تدل مقابلنده چالیشمیان حمیت پرور، جدی ومعتمد وكیللرینه قارشی ملت نادراً ارفع آوازه شكوایه مجبور اولور . معمافیه الیوم انكلتره‌یی اداره ایدن قوت پارلمنتوی چینلاتان آتشین نطقلر دكل بلكه قابینه‌نك

اخیرا تشكیل اولنان امنیت عمومیه دائره‌سی مدیریه تعیین بیوریلان ذو اهلیت وحمیتدن عثمان یكتا بك افندی

Osman yekta Bey, nomme comptaber à ta direction de Suretedernièrement tondee

بری پارلمنتویه داخل اولق هوسنده دكلدر. صوك و پارلمنتوك آرقه‌سنده اولرك حركاتنه نگهبان

ایكی پارلمنتوده عمله رؤساسندن اولق اولان ملتك سكوتیدر .

اوزره آنجق ۱۱ و ۱۲ كشی مبعوثان عدادینه داخلدی.

— محترم مبعوثلرمز
Vos députés

سید بك — آیدین
Seïd Bey — Aïdin

خواجه عاصم امدی — استانبول
Assim eff.—Constantinople

قره کین افندی — ارضروم
Karakin eff.— Erzuroum

علی منیف بك — اطنه
A. Munif Bey —Adana

مصاحبهٔ فسلفیه

(تولستوئیزم و تولستوئی)

قوانین طبیعیه دائما لایتغیر برحالده جریان ایدیور. اڭ كوزل شیلر دائما كهدارهٔ تضاد ایچنده بویویور. الڭ نوار بارقه‌لر اڭ مظلم بولوطلردن فورطنه‌لردن قوپیور.

ایشته (تولستوئی) ده بو بارقه‌لردن بریدر.

(١٨٢٨) ده دیده كشای حیات اولدیغی زمان اطرافنده قورقونج بر پردهٔ ظلمت، پیشنده قیزیل بر لوحهٔ دهشت كوردی، مرارتله تغدی ایتدی طراقه‌لر ایچنده اویودی، بویودی.

ابتدالری (اوغوست قونت)ك احداث كرده‌سی اولان (پوزیتویزم) مسلكنه سالك اولدی. اونك كبی جمعیت بشریه‌یی بر طاقم قوانین میخانیكیه ایله تكمل و توسع ایدر بر عضو نامی حالنده كوردی. فقط (تولستوئی) هركسه بكزه‌مز، اونك اثیر كبی انبساطه میال، شفاف و سیال اولان روحی (پوزاتیویزم) حدودی داخلنده صیقلدی. زیرا اوغوست قونتدن دها دریندو شونوردی. نفسندن ده، عالمدن ده غیر ممنون، حقیقتی اوزاقلرده آرامغه باشلادی، بر آرالق (شوپنهاور)ك (پسمیزم) نده قرار كیر اولدی ... ایلك اثرلری اولان (شباب ایله صباوت)، و (تصادف)

محترم مبعوثلرمز
Vos députés

ندیم بك — اورفه
Nédim Bey — Ourfa

قسطنطینیدی افندی — استانبول
Constantanidis eff.
Constantinople

رضا پاشا — بروسه
Riza Pacha — Brousse

اسماعیل حقی بك — بغداد
Ismail Hakki Bey
Bagdad

دەکی روح فلسفەمرارتلر، الملر ایله دولودر . بوقراری اثناسنده قطعی برتسلمیت ایلەوقایع عالمه اشتراك ایتدی؛ قریم محاربەسنه داخل اولدی سیواستوپول فورطەلرندن اورکدی.

فقط حکمادن (نیچه) دیرکه: «المجکن هیچ بر زمن بدبین اولمق حقنی حائز اولاماز » فی الحقیقه (تولستوئی) ده آرتق یك چوق چکمش ، رباب قلبنـده اهتزازه کلەمش برو شتەالم قالمامشدی . مسلکنی تبدیله مجبور اولدی. هرکسدن حساس وبلکه حس محض اولان (تولستوئی) بویوك برتسلی تحریسنه قویولدی حب انسانیتی بولدی . ایلك انافس آثاری اولان (حرب وصلح) و (قارەنینا) ایله کندیسنه اویلەمتین برزمین تهیه ایتدی که آرتق بوندن هیچ برزمان آیرلیەجقدر .

(تولستوئی) نك بوتون اثرلرنده یك درین یك مرارت آکین بر محبت استشمام ایدیلیر او مالراق فلوبر. وزولا کی مارد برچشم اجتماعی فیزیولوغی دکلدر . بشریتك اك بیوك یارەلرنی اك سهل الترتیب مرهملرله شفایاب ایدر ؛ تخریب ایتمز ، دائما تعمیر ایلك ایستر اك آجی فریادلری بیله اك روح نوازتسلیلره مقرون اولدیغندن کندینی اوقویانلر آلام حیاتیەیی بوتون حقیقتی بوتون فی فجاعتیله کوردیکی حالده اونلردن اورکمز.

انسانلردن متنفر اولمز بالعکس جسارت قلبیه‌سی آرتار وجدانی یارلدار، انسانیته قارشی اولان محبتی غیر محسوس برحالده ازدیاد ایدر. بو خاصهٔ ممیزه‌سندن صرف نظر، تولستوئی زمانمزك روسوسیدر. عائله سعادتی نامه‌ده کی کوچك بر رومانیه انسانلرك مرض روحانیسنی اوقدر واضح اوقدر جرح ناپذیر بربداهت حالنده کوستریرکه روسونك افاده‌سنه خطاباً قلمه آلدیغی نطق محتشم همان بوتون نکاتیله، یالکز دها رقیق برکوشهٔ احترازایچنده اوراده مندمجدر.

چهرهٔ جهانك هرحالده شمدیکندن دها ساده، دها طبیعی اولدیغی اون سکزنجی عصرده «طبیعته عودت ایده‌لم» آوازبلندیله اورتایه چقمش اولان (روسو) شوزمانده دنیایه کلش اولسه‌یدی همان (یازانایاپولانا) یه کیدوب (تولستوئی) نك الی صیقار واختیارلغی درت آیاق اوزری یورومسنه مانع اولدیغنی بیان ایدن بر (وولتر) ك سلهٔ استهزاسی التده نومید اولمازدی.

روس داهیسی ده اونك کی انسانلر آراسنده کمال سوزش وتألمله سیرایتدیکی مرض روحانی‌یی جمعیات بشریه‌یه اسناد ایدر ودیرکه: «ترقیٔ مدنیتله ترقی ایدن انسانیته آنجق کمیته خدمت ایدر. برملت ترقی ایتدکجه ساحهٔ سعی وعملی بیوور، عمله‌سی چوغالیر، فقط کیفیته امر برعکسدر، اوساحه انبساط ایتدکجه اثر انبساط اوله‌رق آچیلان رخنه‌لر روش سعی تصعیب وعمله‌یی تعذیب ایدر. دون یایان یورویں بر کویلی بوکون شمندوفره راکب اولمغله خطوط حدیدیه‌یه ترك ایتمش اولدیغی اورمانك الم ضیاعنی ناصل اونودور؟ بوك باموق منسوجاتی اوجوز اشترا ایده بیلدیکنی کوره‌رك کرك فابریقه‌نك وکرك سرمایه‌دارك اوکنه اوزاتدیغی ربقهٔ اسارتی ناصل خاطرندن چیقاره بیلیر؟ روسونك بوتون بوحقائق غریبه‌سی (تولستوئی) ده المان ایدر. فرقنری شودرکه تولستوئی انسانلره مفتوندر، و سعادتی یالکز بوحس مفتونیله قائم بیلیر (۲۵۰۰) سنه اول (قونفوچیوس) ، (بودها) و (لاووتسه‌ی) کی دها بلند سلامت بشریه‌یی (تحکم علی النفس) ده بولمشلردی (تولستوئی) نك حب انسانیت فلسفه‌سی ده عین اساسه منتهیدر. روس فیلوسوفی حوادیث علمده مناسبات مادیه ومیخانیکیه بولمغله اکتفا ایدن برراصد طبیعی کبی محاکمه ایتمز. هرنه‌یه باقسه هدف نظری وجدان اولور؛ اوهرشیده معنوی سببلر آرار ودائما بولور. اعتقادنجه «یاشامق سومك، سومك ایسه ایبلیك ایتمك دیمکدر.»

(روسو) نك جانکداز بر انین ایله انسانیته سرپدیکی حقیقتلری اوده قبول ایدر، فقط پانسارد. بك عریان بوله‌رق بونلره تحمل ایچین برمنبع حرارت کوستریرکه اوده (قلب) در. بونکله هرمشکلی حل ایدر، هردردینی اونوتور. (وووه‌نارغ) ك «علوی فکرلر قلبدن فیشقیریر» سوزی دستورالعملیدر. دائما بوتون ترصداتنده مستشاری یالکز قلبیدر. حسیاتی صانکه اونك ضرباتیله قید ایدر. پارسده برینك اعدامنی تماشا ایتدکدن صوکرا بر مکتوبنده شویولده یازیور: «شمدی‌یه قدر برینك اعدامنی

ایشتدیکم زمان فکرم عصیان ایتمزدی بوتی یك طبیعی بولوردم . فقط شمدی سر مقطوعك برخون یره یووارلندیغنی کوزلرمله کوردم . محاکمهم تبدل ایتدی . بوحالك، فکرمله دکل قلبمله ، بوتون موجودیتمله وجدانه ، علویت بشریه‌یه منافی اولدیغنی کشف ایتدم .»

(تولستوی) ، (سوسیالیزم) ی (پونداریوف) اسمنده جاهل بر کویلیدن اوکرندی ثروت بشریه ده‌کی مساواتسزلغی کوردی ودائما برایکی قهقهۀ مسرتك بیکلرجه نوحه ایله برابر قوپدیغنی ایشیتدی . روسوده بلکه ، هرکسدن اول بوحقیقته مطلع اولمشدی . فقط (تولستوی) بزداویله جلدلرجه مؤلم و وجدان سوز صحیفه‌لر آچه‌رق دردیمزی تشدید ، قلبمزی نومید ایتمز . « طبیعته عودت ایدهڭ ! » ندای بی سودیله بزی اویالاماز .

او ، (سوسیالیزم) یاره‌لرینه قارشی پك بسیط بر دوابولمشدر : دائما « ایی اولالم !.. وجدانی سوه‌لم !... » حسن اخلاقك جریان طبیعیسیله کونك برنده سفالت سیلینوب کیده جکدر . » دیر ؛ وبومرحمت حسی هر اثرنده ، هرسطرنده کورولور . (لوسرن)ده اوندن باشقه برشی یوقدر .

(تولستوی) نك فلسفه‌سی اخوت قناعت ومرحمت اساسلرینه مستند اولان فلسفۀ اسلامیه‌یه پك یقندر . مؤلفاتی اویله خزائن فضیلتدرکه هرهانکی برینی اکمال ایدن بر آدم یمه‌حال بر آزدها تعالی ایتمش فضیلته دوغرو برخطو دها آتمشدر ، قلبی رقتله ، محبتله دولمشدر .

م . ر

— محترم مبعوثلرمز
Nos députés

شوکت پاشا — بغداد
Chvket Pacha—Bagdad

حمدی بك — پرهوزه
Hamdi Bey—Prevzé

اسماعیل پاشا مرحوم — دیره
Feu Ismaïl Pacha
Débré

زافیرو پولوس افندی چتالجه
Zaphiropoulosefl. Djataldja

فاسده اسپانیوللر

ریف‌ده ۲۵۰۰۰۰ محارب

ملیلاده‌کی حرکات عسکریه غایت بطی بر صورتده اجرا ایدیله‌بیلمکده‌در . تحشیدات عسکریه اوچ آیدن بری دوام ایتدیکی و ۵۰۰۰۰ ی متجاوز اسپانیول عسکری فاسه کوندرلمش اولدیغی حالده الان استحصالی مأمول اولان نتایجك هنوز هیچ برینه دسترس اولنه مامشدر . جنرال (مارینا) طرفندن اتخاذ ایدیلن تدابیر احتیاط‌کارانه سایه‌سنده شمدی‌یه قدر (غوروغو) ، (نادور) (وسه‌لوعارد) قصبه‌لری تحت اشغاله آلندی . شمدیکی حالده (شیقا) کورفزی ایله قاپ دولو اراسنده ساکن (که‌بدانا) خلقیله (اوچ جاتال) شبه جزیره‌سنك اقسام شمالیه‌سندن بولنان (که‌لایا) قبائلنده آز چوق اثر سکونت ومطاوعت روغا اولویورسه‌ده فاس جماهیر شکیمه‌سی عشایر سائره‌سنك (بنی سبکسار ، بنی بوعفرور ، بنی بوجعفر الخ) فاس عسکرلرینی نه یولده استقبال ایده‌جکلری هنوز کسدیریله‌مز . هله (سه‌لوعان) قصبه‌سنك غربنده (ارغان) طاغی جوارنده وقوعه کلن ۳۰ ایلول محاربه‌سندن صکره اسپانیوللرك

محترم مبعوثلرمز
Nos députés

وولاخوف افندی — سلانیك
Voulahoff eff. Salonique

بوشو افندی — سرفیجه
Boucho eff. — Serfidjé

رشدی بك — سوریه
Ruchdi Bey — Syrie

سلیمان افندی — سوریه
Suleïman eff. — Syrie

موقعی بوسبوتون مشکلاشمشدر . (ریعا) جوارندهکی قبائلك بالعموم حربه اشتراك ایده‌جکلری تهلکه‌سی کوندن کونه آرتمقده‌در . قبائل مذکوره خریطه اوزرنده‌ده کورولدیکی اوزره هنوز هیچ براوروپا عسکرینك ایاق آتمدیغی بومدهش بر آری قوانی حالنده‌در .

عشائرك تعدادی صورتیله قبایل مذکوره‌نك قوهٔ عسکریه‌سی (۲۵۰۰۰۰) ه بالغدر . مع مافیه بوکمیت قوتك تعیین ماهیتنه

کفـایت ایده‌مز . زیرا قبائل اراسـنده تقسـلیمات هپ باشـقه باشـقه‌در . (که‌لایا) نك جنوبنده‌سا کن‌اولان (بنی‌بویاجی) لمچالسا عشـائری یالکز سواری استخدام ایدر. باقی قالان یکرمی‌بش‌عشیرت‌ایسـه پیاده تسلیح‌ایلر. (لمجالسا) لرك قربنده (غشه‌نایا) قبیله‌سی‌ایسه صوك‌درجه وحشی‌ومردم‌کریز اولوب‌قادینلری بیله سلاح قوللانیر ومحاربانه اشتراك ایدر. (بنی قوزه‌ن) الکاسی ایسه اوروپا عسـکرلرینك کشت وکذارینه غیر صالحدر .

بحر سفیدساحلی تعقیب ایدیلیجه (غوه‌لا) شبه جزیره‌سنك صولنده (بنی‌سعید) وتمـامان عشـائرینه تصـادف ایدیلیرکه زراعت وبالق صیدیله تأمین‌معیشـت ایتمکده‌درلر . بونلردن بنی سعیدیلر قورصانلقله معروف اولوب الان اوحوالیدن مرور ایدن سفن تجاریه‌یه ایراث خسار ایدرلر تمـامانلر ایسه نسبةً دهامتمدن اولوب هله انتظام عسـکری وثروت اعتباریله (ریفن) قبائلنده متفرد اولدیغنـدن اوروپا قوهٔ عسکریه‌سنك الك زیاده بو حوالیده مظهر سهولت اوله‌جغی مأمولدر .

اوروپالیلری الك زیاده تدهیش ایدن قبیله بنی (عـوریاره‌ل) درکه اون بر عشـیرتدن مرکب اولوب بیك‌ایکی‌یوز کیلومتره‌دن عبارت اولان زمین اقامتلرندن ۲۵۰۰۰۰ نفوسه بالغ و ۴۰۰۰۰ عسکر تسلیحنه قادردر. لسان بربریده (عوریاره‌ل) ضبط ایدلمز معناسنه کلیرکه قبیله‌نك اسمی ماهیتنی پك کوزل اثبات ایدر . بوقبیـله افرادی جسـور وجنکاور اولوب الحالة هـذه اسپانیوللره مقاومت ایدن فاسلیلرك الك‌اهمیتلی رؤساسندن مشهور (خالدی) قبیلهٔ مذکوره‌یه منسوبدر . بونلرك جوارنده دشمنلری اولان (بوقویاس) عشیرتلری سـاکندر . عشائر مذکوره‌ده بنی‌سعیدیلر کبی قورصانلقله‌مشتغل اولمغله برابر ریف سکنه‌سنجه مجهول اولان برخصیصه‌یه مالکدرلر . طوغروسوزلودرلر. نجیب برسلاله‌دن نشأت ایتدکلرینی ادعا ایتدکلرندن (بنی عورایال) قبیله‌سیله اختلاطه تنزل ایتمزلر. (دونون دووله‌ز) ده بولنان اسپانیوللر بوقبیله ایله پیدای دوستی ایده‌رك عشائر سائره‌یه قارشی دعاسیبوتله تأمین غلبه ایده‌بیلیردی .

ایشته اسپانیونرك اتیلدفری میدان کیر-وداری اشغال ایدن دهشتلی دشمن اردولری بونلردن عبارتدر. شمدی‌یه قدر افریقایه‌سوق ایدلمش اولان ۵۰۰۰۰ عسکر انجق ملیلا شبه جزیره‌سنده بولنان برایکی عشـیرتی تسـخیر وتأدیبه کفایت‌ایده‌بیلمشدی . ارتق برمایونی تجاوز ایدن یکرمی یدی بویوك عشیرت ایله چارپشمق ایچون نه‌قدر قوته احتیاج واردر ، بوراسنی قارئلریمز تقدیر ایتسین !

کندی کندینه متحرك تکرلك

بوسرلوحه مصادف نظر اولنجه انسان دوچار حیرت اولور ، ایناممق ایسته‌مز . فقط اخیراً کشف ایدیلن بوتکرلك چنلرده تشهیر ایدیله‌رك بیکلرجه تماشا کری مبهوت براقشدر .

تکرلکك حرکتی غایت بسیط (۱۰ ۱۵ دقیقه ده بر دور) اولمقله برابر محسوس و مرئیدر . (ره‌نحون‌عو) طرفندن اعمال وایجاد ایدیلن اشبو آلت توتیه‌لمه‌دن .. اخ کی ممکن اولدیغی قدر میجانیس برماددن معمول برقرصدن متشکلدر . بوقرصك مرکزنده آچلمش بیوجك برثقبه ، کنارلرینه تماس ایتمیه جك صورتده تحته ویادمیردن معمول برمحور کچیرلمشدر .

قرص معدنی ویابللوری ، محیطندن کچه‌رك اوجلری محورك اوجنه منتهی ومربوط ۱۲ ویا ۱۵ عدد کنویراپی سایه‌سنده محورینه عمود بروضعیتده بولندیریلیر . محور ایسه دلك و تماس محذورینی حداصغری‌یه ارجاع ایده‌جك صورتده برطاقم کره‌جکلر اوزرنده تدویر اولنور وقرصك قسم تحتانیسی صوایله مالی برقاب درونه غطس اولنور . ایشته بوبولده مرتب اولان برجهاز تکرلك صویه مغطوس بولندیغی مدتجه ایشلر . کوچك برقاب برینه دکز صویی استعمالی ممکن اولسه و آلتك معمول اولدیغی ماده‌لرك زمان ایله چوروملك احتمالی‌ده بولنمسه کرهٔ ارضك یاشادیغی مدتجه حال فعالیتده برماکنه وجوده کتیرلمش اولور . بوتکرلکك محرکی نه‌در ؟ شمدی بونی ایضاح ایده‌لم :

شکلده کورولدیکی اوزره قرصك (ب) اوجی صویه دالدیرلدیغی تقدیرده اونکله برابر مایع درونده بولنان ایپلرده ایصلانه جغندن بالطبع تقاص ایده‌رك کریلیر . وقرص حال موازنتنی غائب ایده‌رك آز بجق یوکسلمکه مجبور اولور فقط بوحالده مرکز ثقلی تبدیل مکان ایده‌رك موازنت متحوله حالنه کیرمش اولدیغندن کوچك بردور اجرا ایتمکه مجبور اولورکه بودفعه (ی)

اوجی صویه مغطوس اولور . بوصورتله صو
درونده ایصـلانه‌رق قیصـالمش اولان ایپلر
خارجه‌چیقارق تماس هوا ایله مشبوع اولدقلری
مایعی تبخیرایدوب‌قورویه‌جقلرندن‌تکرارانباط
ایده‌رك اوزارلر . بوحادثه‌داثما تکر ایدر .
فرض‌ده‌متحاری صوروتده دارنده‌دوام‌ایلر.

خاطره‌کلیر. کذالك کنویرشته‌لرینی دهاچابوق
تیبس‌ایده‌جك دها باشقه ماده‌لرده بولنه بیلیر.
حتی هیچ بر مایع اسـتعمال ایدلمیه‌رك یالکز
درجهٔ حرارتده‌کی تفاوت سایه‌سنده یعنی‌کنویر
ایپ مقامنده قوللانیله‌جق معدنی تللرك بر
قسمی تسخین و برقسمی تبریداولنمق صورتیله‌ده

— محترم مبعوثلرمز

Vos députés

شفیق‌المؤید بك — سوریه
Chefik-ul-Muéyed Bey
Syrie

عمر شوقی بك — سیواس
Omer chevki Bey
Sivas

نورالدین‌بك — سیوه‌رك
Nouréddin Bey Sivérek

قرصلك سرعت دورانی صـودن خارجه
چیقان‌ایپلرك مص ایتدیکی مایعـاتك سرعت
تبخیریله‌مبسوطاً متزایددر. یعنی‌ایپلر نه‌قدر سرعتله
قورورسه دوران اونسبتده پیدای سرعت‌ایدر
صویرینه‌اسپرتو ویا لقمان‌روحی استعمالی‌شبهه‌سز

عین نتیجه‌یه‌دسترس‌اولنور . نظرته‌هیچ‌برزمان
تبدل‌ایتمز که قرصلك تبدیل‌مکانندن عبارتدر .
شمدیلك‌جالب برمراق فنی وتحف بر اویونجاق
حالنده‌بولنان بواختراعدن آتی چوق خدمتلر
بکلیه‌بیلیر.

تدقيقات ادبيه

چيقماز سوقاق

پيه‌س ۳ پرده محرری شهاب‌الدين سليمان
رسملی كتاب ، نومرو : ۹ ، ۱۰ ، ۱۱

ظن ايدرم ، اعلان حريتدن‌بری بربری صره ترتيبسزلك ومعناسزلقده بربرلريله رقابت ايدرجه‌سنه توالی ايتمش اولان آثار تماشائيه‌دن صوكره اك شايان دقت وتقدير ايلك اويون ، بويوك بر اميد استقبال وعد ايده‌رك اثبات موجوديت ايدن يكی اسملر ايچنده شايان ضبط وقيد بر چوقلری واركه بونلرده بالخاصه نژده عزت مليح ، يعقوب قدری ، رفيق خالد ، جميل سليمان بكلر ايله علمده احمد هاشم ، امين

— محترم مبعوثلرمز — — Nos députés —

حيدر بك — صاروخان
Haidar Bey Sarouhan

حسين الهلالی افندی — صنعا
H. Hilali eff. Sanaat

فرهاد افندی طرابلس غرب
Eerhad eff. — Tripoli

شهاب‌الدين سليمان بكك رسملی كتابده نشر ايدلمش اولان « چيقماز سوقاق » نامندكی پيه‌سيدر .

شهاب‌الدين سليمان ... بو اسمی صحت ايديكز ذاتاً مع الابتهاج سويلرم كه ، بوكون رسائل موجوده‌نك اوراسنده بوراسنده ، هپسيده بلند ، حمدالله صبحی ، تحسين ناهيد ، مدحت جمال ، سليمان بحری بكلردر .

يعقوب قدری بك درينلكدن خالی اوليان حوق عصبی ومشوشحه سطرلريله بو زمره‌ٔ گنزيده‌نك اك چوق اميدبخش اولان برناری اولديغی كبی ، شهاب‌الدين سليمان بكده صرف

(سلانيك مطبعه‌سی)

تیاترویه حصر ایدلمش حیاتیله بزده احیای تماشایه اك چوق موفق اوله‌جغنه امین اولدیغم متین وماهر بر قلمدر .

وایلك اثر اولمق اوزره ، چیقماز سوقاق كبی ، ترتیب وتحریرجه ، فكر ومعناجه بوقدر مهم بر اثرك نشرینه موفق اولمق او قدر مشكل بر شیدر كه ، صاحبنی تبریك ایتمك ، مجبوریت وجدانیه اولیور ؛ تماشایه عائد اثرلردن باشقه اثراوقومغه تحمل ایده‌مدیكمی اعتراف ایده‌جك قدر تماشا پرور بر روحه مالك اولان شهاب الدین سلیمان بكك بو اثرده ابراز ایتدیكی مهارت او بزده هنوز ایجاد و تقرر ایدلمه‌مش و بر موجدك دهای ترتیب وتنظیمنه مفتقر بولونمش اولان تماشا لسانی بویوكجه بر موفقیتله همان همان وضع وتأسیسه قدر ایلرلیور .

صوكره وقوعاتك ترتیبی ، صحنه‌لرك تنظیم واداره‌سی ، مواقعك تعیینی خصوصنده‌ده مهمجه بر موفقیت ابراز ایدییور ؛ بو اثر بزده مع التأسف شرائط حاضرهٔ اجتماعیه‌مزك سوق وضرورتیله پك منتشر اولدیغی ظن وتخمین اولنان معاشقهٔ بین النسواندن بحث ایدییور ، وظن ایده‌رم ، ادبیات عثمانیه‌ده ایلك دفعه اولمق اوزره ، بر اثرده باخصوص صحنه‌ده عرض واراءه ایدیله‌جك بر اثرده بو موضوعی انتخاب ایده‌بیلمك ایچون ، انسانده نه جسارت ومتانت ، بو صحنه‌لری تیاترودە قبول ایتدیره بیلمك ایچون مهارتنه نه قدر امنیت لازم اولدیغی جای ملاحظه‌در .

شمدی وقعه‌یی خلاصه ایده‌یم ، رفیقه ، مابین سابقك صاحب نفوذ خادملرندن نسیب پاشانك حرمی اولان بو خانم ، شبابی‌ه بر قورقولق « عدادیدیكی بوقوقش اختیارك قوللرینك اره‌سنده كچرمكه قیه‌میه‌رق ، كندی افاده‌سی وجهله ، « بر كنج قادینی هر كیجه یانشده بولوندرمق كندیسنه تفایت ایدن ، وبیاض صقاللی قاریشد. یرمقله هیچ صیقلمه‌دن كونی كچیره‌بیلن » بو آدمك ناموسنی محافظه ووقایه ایچون ، سوبجیلكه مجبور قالمش كنج ، كوزل ، وقنان بر قادیندر .

وبو ابتلاسنی تسكین وتطمین ایچون پاشانك برادری اولوب ، اونك كبی اختیار بر آدم اولان شكیب بكك محبوبه‌لرندن مقبله‌یی آلمش ، وبرابر اوطورمق سعادتنه نائل اولدیغی بو كنج ولطیف خانمله نهایتسز ساعات اذواق و محبت كچیرمشلردر ؛ فقط ، عشقك بی مثیل سعادتیله مست ومخمور ایتدكلرینه ینه كندیسنك بر جزای الیم ترتیبی چاره‌سز مقدر اولدیغندن ، نهایت رفیقه مقبله‌دن بیقیور ، وجاویده نامنده دیكر بر قادینه مفتون اولیور ؛ طبیعی بوندن مقبله صوك درجه دلكیر ومنفعل اوله‌رق رفیقه ایله اودلرنده شدتلی بر مجادله‌دن صوكره همبزم وصال اولمق ایچون ینه جاویده ایله بر اوطه‌یه قاپانمش اولان رفیقه‌یی تعقیب ایده‌رك ، او اثناده یانسه كلمش اولان پاشانك اوغلی رفیقه‌نك كندی ننه‌سنك موقعنی كلوب غصب ایده‌رك اوده پیدا ایتدیكی تحكمدن پك مضطرب و اونك حیله‌كارلغندن متنفر بولنان جاویده ، بو هم آغوش وصال ایكی قادینی كوستریور .

بونك اوزرینه طبیعی صوك درجه متهور اولان جاوید واسطه‌سیله انتقامنی آلمق ایچون ، مقبله ، اونی درلو قورنازلقلرله شدت وتهوره سوق ایدییور ، جاوید تهدیدله « اولدیره‌جكم ! »

دیه حایقریور ؛ ایلك قوجه‌سندن صوك درجه بدبخت اوله‌رق بوشانمش وعموجه‌سی نسیب پاشانك اونده اقامت ایتمکده بولنمش اولوب ، جاویدك کندیسنه اعتراف ایتدیکی عشقنی ترددله رد ایتمش بولنان زمین نامنده بر کنج قادین وارکه « بوده وقوعات آره‌سنده‌در » وجاویده تکرار ملاقی اولدقلرندن خبردار اولدیغی رفیقه ایله جاویده‌یی اولدیرملك اوزره « سلاح بدست اونلرك بولندیغی اوطه‌یه شتاب ایتدیکی زمان وقوعاتدن خبردار اولان زمین بوجنایتی منع ایتمك ایچون الندن کلنی یاپیور ، وموفق اولامینجه ، صوك چاره اولمق اوزره « کندیسنی سودیکنی واونسز یاشایه‌میه‌جغنی اعتراف ایدییور ؛ وجاویدك حالا تهور ومقاومتی وزمینك بوعشقنه عدم اعتمادی اوزرینه ، زمین مضطر قاله‌رق « اثبات ایده‌رم ! » دییور ، قولاغنه اکیله‌رك ! « بوکیجه بمله برابرسك ... » سوزلرینی فیصلدییور وکندی اوطه‌سنه قبول ایده‌جکنی تأمین ایدییور ، تکرار بو وعده اینانمیه‌رق « یالان ! » دییه مطلقا رفیقه‌نك بولوندیغی اوطه‌یه دوغری یوریه‌ن جاویدی بوجنایتدن منع ایتمك ایچون زمین صوك بر اضطرار الیم ایچنده چرپینه‌رق « کل ایستر‌سه‌ك شمدی ... هایدی ! » دیه الندن طوتوب اونی توالت اوطه‌سنه طوغری سوروکلیور ...

اوچنجی پرده‌ده ، جاویدی زمینك یاتاغنده کورمش اولان رفیقه خانم ، اونده بویله بر ناموسسزلغه تحمل ایده‌میه‌جکندن ، زمینك اودن تبعیدینی پاشایه توصیه ایدرکن ، بوتصوردن خبردار اولان مقابله بنه دشمننك مغلوب ومنهزم اولمسی ایچون ، حقلرنده ترتیب اولنان شیئی زمین ایله جاویده اخبار ایدییور ؛ همان بر تهور اوله‌رق رفیقه قوشار جاوید ، شدتلی ومؤثر بر صحنه‌ده بتون سرائرینه واقف اولدیغندن بتون بیلدیکی لوثیاتی پاشایه خبر ویرمسنی ایسترسه بو تصوردن واز کچمه‌سنی رفیقه‌یه اخطار ایدییور ؛ و « مادام که سز ذوقکزی ، احتیاج ذوقکزی ناموسی ، ناموس زوجی دوشونمکسزین ، غیرطبیعی اوله‌رق تطمین ایدییورسکز ، مادام که بونده بر حق ، بر صلاحیت کورییورسکز بزی نه‌یه عیبلایورسکز ، بوحق ، بوصلاحیتی بزه نیچون ویرمیورسکز ؟ » دیه اونی مشکل بر موقعده براقیور ؛ فقط صوك درجه عنوود وپاشانك اعتمادندن امین اولان رفیقه بومصالحه‌یه یانا‌شمیور ؛ وجاویدله جدال حالنده ایکن ، پاشا ایچری کیرمکله ، همان اغلایه اغلایه قوجه‌سنك قوللری اره‌سنه آتیله‌رق ، اوغلندن ، افترالرندن شکایت ایدییور ؛ وپاشانك حقارتنه قارشی قادینك بتون سیئاتنی یوزلرینه صایان اوغلی طرد ایدن پاشایه قارشی حدتله اوطه‌دن چیقان جاویددن صوکره ، پاشا یاواشجه قاریسنه تقرب ایده‌رك ، حلم ایله « او سوز یالانمی رفیقه ؟ » دیه صورییور ؛ وبیکارجه یمین ایدن رفیقه‌یی صوك وقطعی بر یمینه دعوت ایچون ، مصحف شریفی کتیره‌رك « بونك اوزرینه یمین ایدرمیسك ؟ » دیمسی اوزرینه ، حسیات دینیه‌سنه اطاعة رفیقه یمین ایده‌مکله پاشا « بوشادم اوبله ایسه ! » دیه چیقارکن دوشوب اولیور ...

ایشته بو شایان دقت اثرك وقوعاتی بوندن

عثمان افندی
طربزون
Osman eff.
Trebzonde

عزت بك طربزون
Izzet Bey
Trebzonde

نقی بك — طربزون
Makı Bey – Trebzonde

عبارتدر؛ فقط بو وقوعاتك ترتیب وتوزیعنده نه بویوك بر مهارت اولدیغنه دقت ایتمك لازم كلیر ؛ تكرار ایده‌رم كه شمدی‌یه قدر تركجه اوله‌رق ، تیاترو اسوله بو قدر موافق • وبو قدر موفقیتله بر اثر یازلمامشدی • وقعه بركره ایلك پرده‌ده آلدیغی شدت روشی ، دائما تزاید ایتمك اوزره ، كمالیله محافظه ایدییور ، وهر پرده‌ده احتراص وفیرطینه تدریجاً جوغالوب پرده نهایتنده حد غایه‌یه كلمك اوزره نهایت صوك صحنه‌ده غایهٔ شدته وصول اره‌سنده اویون بیتیور... برنجی پرده‌ده واقف اولدیغمز وقعه ، تدریجاً تزیید هیجان ایده‌رك ، مقبله‌نك جاویده ، جاویده‌یی كوسترمسیله ، یعنی بو صحنهٔ شدت ایله نهایت‌پذیر اولیور ؛ ایكنجی پرده ایسه مؤلفی تبریك ایتمك لازم كلن بر ترتیب ماهرانه اولمسی اوزره ، طبق ساردونك فه‌دوراسنده اولدیغی مثللو ، زمینه‌نك اضطرار ایله اعتراف عشق وتسلیم وجودی كبی غایت مؤثر و قاور بر صحنه ایله بیتیور ، اوچنجی پرده‌یه كلنجه اوده سوك بركان تأثیر اولمق اوزره ، پاشانك نزولیله نهایت بولیور ...

وقعه‌نك ترتیب وتنظیمنه بو قدر موفقیت ومهارت كوسترلمش ایكن ، یازلمسی‌ده او قدر مهارت وموفقیتله ، الحاصل ترتیبی و تحریرده بویوك بر قدرت ایله یاپلمش اولدیغنی اعلان ایتمكله بك بختیارم . ذاتاً بر اثرده یالكز وقعه‌نك ترتیبنده مهارت اونی برازادبی عد ایتدیره‌مز ، وبو او قدر بویوك بر موفقیت عد اولونماز ؛ مسئله‌نك اهمیتی هم وقوعاتك ترتیب وتنظیمنده هم تحریرنده اظهار مهارتده‌دور بر اویون ، تمامیله موفق اولمش عد ایدلمك ایچون ، هم ترتیبنك هم تحریرینك صرف ادبی اولمسنه محتاجدر كه ، چیقماز سوقاق پیه‌سی بو ایكی نقطهٔ نظردن‌ده مهم بر اثردر...

کولکەلر و حقیقتلر مؤلفی،هنوز یك‌یکی اولان فیرچەسنك بتون ممکن اولان لطافتلریلە بوانری تزینە چالشمش‌وبو سعیندە تمامیلە موفق اولمشدر ؛ بو موفقیتی ابراز ایچون مثالی لازم؟ ایشتە برنجی پردەدە جاویدلە‌نرمین ارەسندەکی مجلس :

جاوید — اکلاشیلمیان، بیلمیەن برقوت، سرسری چیلغین منطقسز بر قوت ، طالع و قدر هر کنج ایچون بر و یاخود ایکی قادین حاضرلار؟ اونلر سزطوغمەدن پك‌چوق سنە اول حاضرلانمش ، وسزك اوککزە ایصال ایدەجك تصادفك یدینە تودیع ایدلمشدر ؛ سز ، صاف ومعصوم ، بی اندیشە وبی‌حس یاشارکن ، بر کون سزك ایچون حاضرلانان او قادینلردن بری بر کوشە باشندن ، هیچ بکلەمدیککز بری‌یردن بردنبرە چیقار ؛ اکلارسکزکە او سزکدر، او سزە تحکم ایدەجکدر : سزەغاۀ حیاتی،ذوق انجق او اوکرتەجکدر ، قاچق ایسترسکز ، قاچەمازسکز .. امیدفرارلەمعذب بر ارزوی تقربلە اوکا یاقلاشیرسکز ، نقدر یاقلاشیرسەکز او قدر اسکی موجودیتکزدن بر شیلر غائب ایدرسکز، واونك موجودیتندن سزە بر شیلر انضمام ایدر ... سز اونی بو کون دکل ، دون دکل ، پك چوق زماندنبری ، ازلدنبری سویورسکز ... و نهایت اونی تعقیب ایدرسکز ... بولورسکز ، کوروشورسکز ... بر کون کلیرکە او سزی براقیر ، اوندن صوکرا سز دلی کبی بر قادیندن بشقە بر قادینە ، بر وجوددن باشقە بر وجودە ، بر چهرەدن باشقە برچهرەیە قوشارسکز... هبسندن، هرحسندن، هر شکلدن طادارسکز ... و ینە هپسندن آجی بر ارزوی غثیانلە فرار ایدرسکز ... هر رابطەکزك هر بوسەکزك ، هر هوسکزك ارەسنە بردنبرە اواسکی، او اسکی قادین ، جانوار ، خیالیلە، خاطرالریلە کیرر ... ارتق سزك ایچون اکلنمك احتمالی قالمشدر .... ارتق سز بکلمکە ، طلمك، تصادفك پك آز بخش ایتدیکی بر لطف ، یکی بر قادینی بکلمکە ، امید ایتمکە محکومسکز ...

نرمین — دها اوقادینە ، او یکی‌قادینە تصادف ایتمەدیککزمی ؟

جاوید ایتدم ...

نرمین — نە طوریورسکز ؛ قوشکز... بونی دە قاچیررسەکز ...

جاوید — (نرمینە طوغری قوشەرق اللرندن طوتدقدنصکرە) او، اوقادین‌سنسك...اکلایورمیسك

ماتیو مویدی افندی
طربزون
Mathie i eli
Trébzonad

محترم مبعوثلرمز

یوسف‌کمال بك
قسطمونی
Youssouf
kemal Bey
Castamouni

حمدی بك — قوصوە
Hamdi Bey — Kossoua

نرمین ؟ سنسك . سنی سویورم ، سویورم ..

صوکره رفیقه‌نك شو تصوریی دیکله‌یم :

رفیقه — بکارت ارککك اعتمادی، ذوقی، روحیدر؛ چونکه باکر بر قیز حیات نه‌در، لوثیات نه‌در، عشق نه‌در بیلمز ، یاخود پك مبهم بیلیر ؛ بر کنج قیز امیدیی، ارزوسی قابنده بر غنجه بر تخم حالنده بولنان عشقنی ، بکارتی قتل ایله اونی اصل حیاته ، ذوقه ، ذوق تناسله سوق ایده‌جك ارکك ایچون صاقلار ... بر قادینلرك جهت معصومیتمز بکارتدر ؛ اونك ایچون او، بکارت ، ارککلرك اعتمادیدر، ارککك ذوقیدر ؛ چونکه برقان داملەسیله بر قادینه ذوق اوکرتمکله واوکا ایلك بوسه‌یی طاتدیرمقله انسان استاد اولور ، معلم اولور ؛ وقادین ایلك بوسه‌یی اوزآنان دوداغی پك کوجلکله پك مشکلاتله اونوتیر !

الك نهایت ، مؤلفك اثری ترتیبده تعقیب ایتدیکی مقصد اجتماعیسنی عرض وارائه ایتدیکنی ظن ایتدیکم شو سطرلر :

رفیقه — (جاویده) بن سوبجی ولدیسه ... سنك ناموسکز ایچون اولدیم. باباکه بر کوردیاقه‌ك آ ، جکیلیرمی؟ بر صیرتمش ، بر خورتلاق اختیار... بم کی کنج بر قادین دائما اوکسوروکلردن ، ایکلەمەلردن ، صالیه‌لردنی لعیب عمرنی آله‌جقدی ... خایر ، خایر، انسانیت بنی محکوم ایده‌جك قدر کوردکلدر..

جاوید — تبریك ایدرم، کندیکزی ایی مدافعه ایدییورسکز . برازده بزی مدافعه ایتسه‌یدیکز فنا اولمازدی .

رفیقه — (بی‌مجال) اوت، اعتراف ایدییورم، بن جاویده‌یی سویورم و.. (اغلامغه باشلار .) اونك یرینه بر ارککده سوه‌بیلیردم . اوزمان باشات ناموسی نه اولوردی ؟ (دها زیاده غلار .) بزم نه قباحتمز وار ؟ قباحت قوجه‌لرمزده ... تازه، کنج قیزلری اختیار قوللرینك ارەسنه آلیورلر . شبهه‌سز بز کنجلکمزی حرارتمزی قلبمزی اونلره وقف ایده‌میز... اونلر اختیار ، بز کنج... ذاتاً قلبمزده سومك، سویلمك ایچون بیوك بر احتیاج وار... بز بومایه‌ایله اونلرك محیطنه دوشیورز، اونلری سوه‌میورز، طبیعی اوزمان آرایورز ... بر کنج ارکك اوزرنده توقف ایدییورز ... فقط اونکله کورشمك اوقدر کوچ‌که.. بوقدر مشکلاته معروض قالمقدنسه ...

اوت ، بو قدر مشکلاته معروض قالمقدن ایسه ... نجه، اساس مسئله بومشکلاته معروض قالمقدن زیاده استعداد روحدن باشقه بر شی دکلدر ؛ البته ، « اونکله کوروشمك او قدر کوچ‌که ... ی سوزی حالت اجتماعیه‌مز ایچون الك مهم سوزلردن بریدر ، فقط « اونکله کوروشمك اوقدر کوچ » اولمیان اوریاده‌ده قادینلر اره‌سنده مستولی اولان بو مناسبات غیر طبیعیه‌نك سببی نه اولمق لازم کلیر ؟ دیمك که سبب اول، «اونکله کورشمك مشکلاتندن» باشقه بر شی اولمق لازم کلیور ؟ وبو باشقه شیئك ایسه ، استعداد روحدن باشقه بر شی، اولمدیغنی ظن ایده‌رم ،

بتون بو مثاللر شهاب‌الدین سلیمان بکك نه نافذ برنظر تشریحه ونه رقیق برقلم تدقیقه مالك اولدیغنی پك رعنا کوستررر ، بونك ایچون بویله قیمتلی بر اثری بزه ویردیکندن طولایی کندیسنه مجبور تشکر قالمق لازم کلزمی ؟

مطلقا بر اعتراض لازمسه، دیه‌جکمده . کتابك صوکنی بکنمه‌دم، واسمنی پك خوش بولمادم؛ برکره نیچون « چیقماز سوقاق ؟ » چونکه ، قوجه‌سی مصحفی کتیروب اوزرینه یمین تکلیف ایتدیکی زمان، طبقی چیقماز برسوقاغه کیرنلر

کبی، یالانلرنده دوام ایده‌مه‌یوب کری‌دوندیکی ایچون دکلمی ؟ حالبوکه، اثرك صوك صحنه‌سنك صوك‌وقعه‌سی اولان بویله برایشك اثرك‌اسمنی حائز اوله‌جق قدر امهیتی یوقدر ظن ایده‌رم. یاخود ایلك پرده‌دن اعتباراً یاواش یاواش بو نتیجه، حاضرلانملی ، بو مسئله موضوع بحث اولملیدی: وصوکره ، رفیقه حسنده ورفیقه استعداد روحنده اولان بر قادینك بویله‌شکل بر موقعدن یالانجیلقله قورتولمق قابل‌ایکن، بو یالانی ارتکاب ایده‌میه‌جك قدر دینداراولدیغی اولدن بزه ازچوق اکلاتلمق لازم کلیردی ...

ایشته‌بو قدرجق‌ براعتراضله منقد وجدانمی تطمین ایده‌رك، مقاله‌می امضالایورم .

محمد رؤف

اجرام سماویه ایله مخابره قابلمی؟

۱۹۰۹ سنه‌سی حادثات فنیه‌سندن بری‌ده، کرهٔ ارض ایله مریخ‌سیاره‌سی آراسنده‌بر تقارب حصولی وبوایکی جرم سماوی آراسنده مخابره تأسیسی حقنده‌جریان‌ایدن‌مباحثات ومناقشاتدر.

الحالة هذه جاذبهٔ سماویه ، ضیاء موجات اثیریه سایه‌سنده‌بو کره‌لر آراسنده‌ارتباط‌موجود اولوب‌علم‌حکمتك‌کونك‌برنده‌بو وسائط اختلاطی ساحه‌تحکمنه‌کیره‌رك‌نهایت‌افلاك‌ایله‌مخابره‌یه‌موفق اوله‌جغی مأمولدر .

شمدی‌یه قدر هیچ برتشبث فنی کره‌مزك حال تجردینی ازاله‌یه‌منجر اوله‌مامشدی .

آلات رصدیه‌نك ایجادی ۱٦۰۹ سنه‌سنده بوندن‌اوچ عصراول وقوعه کلمش ۱٦۱۰سنه‌سی کانون ثانیسیك یدیسنده ، ایلك دفعه اوله‌رق غالیله ایلك‌ترصددوربینی سمایه توجیه‌ایلمشدی. مع‌مافیه کندی اختراع کرده‌سی‌اولان بوکوچك آلت ایدی، مهارتنده بویوك نتیجه‌لر تولید ایده‌بیلمشدی .

اوزماندنبری اقول ایدن اوچ‌مدید عصر ظرفنده علم هیئتك‌کیردیکی تکاملات ایسه‌جداً محیرالعقولدر .

مبحث‌ضیاده‌کی ترقیات‌طبیعت سیارات‌حقنده بزه پك قیمتدار معلومات‌حکمیه ویردی. آرتق قرده‌کی‌ینارطاغلرله‌مألوفز؛ مریخك خریطه‌سی ایسه بوکون ترتیب وتنظیم ایدیله‌بیلمشدر ،

حالبوکه آلان پك‌مظلم‌ومراق‌انکیز برمسأله ایله مصادمه ایدییورزکه اوده اجرام سماویه‌ده

حیاتك ، عضویتك موجود اولوب اولمامسی کیفیتدر . حال حاضرده بو مسأله‌نك صورت حلی علم هیئاتك غایه‌سنی تشکیل ایدر .

فقط مریخك مجهول بر حیاته قرارگاه اولدیغی، اوزرنده نوع بشره مشابه بر جنس ناطقك اقامت ایتمکده بولندیغی شبهه‌سز کبیدر . زیرا بو سیاره اوزرنده شایان حیرت بر فعالیت سکون ناپذیر مشاهده ایدلمکده‌در . فقط بو نظریه‌مزك بر قطعیت ریاضیه ایله ثبوتنی آرزو ایدرز .

بوندن تمام قرق سنه اول دوستم (شارل قروس) سیارات ایله اختلاط ایتمك ایچون بر چارهٔ عاقلانه دوشونمشدی .

تصوری غایت قوتلی بر منبع الکتریقیدن مستحصل بر طاقم شعاعات ضیائیه‌یی غایت جسیم و قطع مکافی شکلنده آینه‌لر اوزرنده تکثیف و طوغریدن طوغری‌یه مریخ و یا زهره سیاره سنه توجیه ایتمك و بو صورتله هرهانکی بر عالم سماویده یاشایان مخلوقات عاقله طرفندن بر طاقم آتشین حروفات ایله قرائتی قابل بر الفبای سماوی وجوده کتیرمکدن عبارتدی .

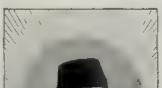

تحسین بك — قوصوه
Tahsin Bey Kossova

عوالم سماویه آراسنده متموج بر جبر سماوی

ایلك اشارتلر اندفاعات برکانیه و سائره کبی حادثات ضیائیه ایله قارشدیرلمامق ایچین صورت منتظمه‌ده توالی ایتدیریله‌جك بر طاقم اشعهٔ برقیه‌دن عبارتدر . مریخ اوزاقلغنده بر سیاره اوزرنده بیوك تلسقوپلر سایه‌سنده بو شمشکلر غایت کوچوك مضی نقطه‌لر حالنده نمایان اولور . ایشته بو اشارتلر سیارات آراسنده واسطهٔ مفاهمه اوله‌جق الفبانك حال ابتدائیسنی تشکیل ایده‌جکدر .

بو تصوری چوق دفعه موضوع بحث ایتدم .

بو مسأله‌نك حلی ، مریخ سیاره‌سی اوزرنده اجرا ایتمش اولدیغم تدقیقات و تجاریب عدیده‌نك بر نتیجه سی اوله‌جقدن نجه پك زیاده حائز قیمتدر ، مسأله‌نك صورت نظریه‌ده حلی سهل ایسه‌ده نظریه‌دن تطبیقاته نچه‌بیلمك ایچون آتیله‌جق خطوه پك مشکلدر . مع مافیه راصدین هیچ بر زمان قطع امید ایتمیه‌رك چارهٔ حلنی تحری ایدوب طورویور . حتی موسیو (پیغرینغ) بقینده شعاعات شمسیه سایه‌سنده سما ایله مخابره‌یه موفق اوله‌جغنی ادعا ایدییور .

تصور کرده‌سی اولان جهاز مخابره کرهٔ ارضك حرکت یومیه‌سنی اجرا ایتدیکی ثوره موازی غایت جسیم بر محوره کچیرلمش بر طاقم بویوك آینه‌لردن عبارتدر .

بو کره خارق العاده بر قوتی حائز الکتریق موتورلری سایه‌سنده تدویر ایدیله‌جك و هر حرکت دوریه‌سی کرهٔ ارضیه‌نك بر حرکت یومیه‌سی مدتنده یعنی یکرمی دورت ساعتده تمام اوله‌جقدر . بو آینه‌لرك فضایه مریخ سکنه‌سنك نظر دقتی جلب ایده‌جك بر شدتی حائز حزیمات ضیائیه ارسال ایده بیلمسی ایچون کره اوزرنده سکز یوز متره مربعی بر ساحه‌اور تمسی ایجاب ایدر .

مریخك کرهٔ ارضه اولان بعدینك حد اصغریسنه واصل اولدیغی زمان بو مخابراتك

کمال موفقیتله اجراسی قابل اولماز . زیرا سیاراتك محورلری قطع ناقص شکلنده اولدیغندن بو ایکی جرم سماوی آراسنده‌کی مسافه یکدیکره ینه اك زیاده متقرب اولدیغی زمان ۸۷ — ۵۸ ملیون کیلو متره آره‌سنده متحول بربعد غیر ثابتدن عبارت اولور . بناءً علیه رصدات تلسقوپیه ایچون پك مناسب بر فرصت تهیه ایدن بو تقرب زمانی مخابرات ضیائیه‌یه پك الویریشلی دکلدر . اواثناده کرهٔ ارض مریخ ایله شمس آراسندن مرور ایتدیکی تقدیرده نصف کره‌لری بزمك بری کونشه معروض اوله‌جغندن مضی اولور . دیکری ایسه مریخه متوجه بولنه‌جغندن ظلمت تامه ایچنده بولنور ؛ یعنی سیاره‌دن کورولمز .

فرض محال اوله‌رق فوق العاده قوتلی برضیای الکتریق استعمال ایده‌جك اولسه‌ق سیله کونشه ناظر اولمق اعتباریله مریخ سکنه‌سنك کوزلری قاماشیر ؛ بوضیایی کورمکه‌ینه مقتدر اولامازلر .

بناءً علیه اجرای مخابرات ایچون کرهٔ ارضك مریخه‌بر هلال شکلنده منظور اوله‌جغی زمانی بکله‌مك لازمه‌دندر .

شمدی بویولده بر مخابره آلتی اعمال ایدیله‌رك موقع تطبیقه وضع اولندیغنی فرض ایدهلم . مریخ سکنه‌سنك سائر یلدیزلر کبی کرهٔ ارضی‌ده برنجی صنف جسامتده و مثلا زهره یلدیزی حالنده کوره‌جکی پك طبیعیدر . مختلف وضعیات سماویه‌مزه کوره مریخ سکانتك کاه اقشام یلدیزی وکاه صباح یلدیزی بز

وهبی افندی — قونیه
Vehbi eff. - - konia

فکرجه کونشه غیرناظر ومریخه متوجه اولان نصف کرهٔ مظلمه‌مزده ضیای الکتریق واسطه‌سیله ایدیله‌جك اشارات مخابره هلال مضی اوزرنده‌کی انعکاسات شمسیه‌یه مرجحدر .

هرهانکی طرزده مرتب اولورسه اولسون بوتابدار اشارتلر مریخ سکنه‌سی طرفندن تلسقوپلر اعانه‌سیله بر نقطهٔ منوره ومثلا کوچك بر یلدیز حالنده نمایان اوله‌جقدر .

ایلك خطاباتمزك سکنهٔ ملکوت طرفندن نصل تلقی ایدیله‌جکنی تقدیر ایده‌مه‌یز . مع مافیه عقل وادراکدن ذره‌قدر نصیبه‌دار ایسه‌لر هرحالده بو حادثهٔ غریبه‌یی نظر دقته آله‌رق اسبابنی تحری ایده‌جکلری شبهه‌سزدر .

اشارتلریمز تکرر ایتدکجه نهایت سیاره‌لرندن برچوق نقاط نظردن فرقلی اولان کرهٔ ارضك‌ده مسکون اولدیغنی و سکنه‌سنك یکده وحشی بولنمدیغنی اوکرنه‌جکلر و اك صکره الفبامزی کشف ایده‌رك سوزلریمزی اکلایه‌بیله‌جکلردر .

مریخلیلرك بزه جواب ویره‌جکلرینی امید ایده‌بیلیرز . فقط ناصیل ؟ بو بابده اك محتمل اولان واسطه اشارتلریمزك تقلیدیدر . فقط بوکا موفق اولابیله‌جك برحالده میدرلر . بزم قوللاندیغمز الاتك اونلر طرفندن‌ده استعمال ایدلدیکنه دائر الزده هیچ بر اماره یوق . اونوتمیه‌لم که مریخ سیاره‌سی اوزرنده جاذبه کرهٔ ارضمزکندن پك چوق دوندر . ارض اوزرنده بر کیلو ثقلتی حائز بر جسم اورایه نقل

ایدلسه انجق ۳۷۶ غرام کلیر .

خلقتك اوراده بولنان مخلوقات و اشیایه باشقه برطریق تکامل ویرمش اولمسی ملحوظدر .

بناءً علیه خدا نا باتمزه ردجواب ایچین قومشولریمزك برلره بیکانه وفقط کندیلرینه دها الویریشلی اصوللر استعمال ایتملری ده قابلدر . مثلا : موجات اثیریه‌دن استعانه ایلیه‌جکلرینی کیم ادعا ایده‌بیلور . امریقا هیئتشناسانندن موسیو « داوید فور » بیله تلسز تلغراف آلاتیله مجهز بر بالونله پك یوکسك ارتفاعلره صعود ایدرك مریخ سیاره‌سنه شعاعات هرجیه ارسال واحتمال سیاره‌مذکوره‌دن کره‌مزه کوندریلن شعاعاتی‌ده اخذ وقبول ایتمك فکرنده بولنمشدی . فقط هوای نسیمك طبقات سفلیه ووسطیه‌سنده بولنان کثیف بولوطلر وشدتلی جریانلری اشمق ایچون سطح ارضدن ۱۵۰۰۰ متره قدر یوکسلمك ایجاب ایدر ، حالبوکه عضویت انسانیه بوقدر مرتفع محللرده اقامته غیرصالح اولدیغندن بو سیاحت هوائیه مخصوص بر چوق آلات و ادوات جدیده اعمالی تحت مجبوریتده‌در .

موسیو « فور » ك بو بابده‌کی تصوراتی شودر :

بالونك سپتی درونه الومینیومدن معمول اسطوانی الشکل ۱،۲۰ مترو عرضنده و۰،۹۰ مترو طولنده ایکی جسیم قوطی وضع ایدیله‌رك بونلرك برنده موسیو لود اخذ موقع ایده‌جك ودیکری رفیقنك رکوبنه مخصوص اوله‌جقدر .

بو اسطوانه‌لرك مدخلی اوزرنده اولوب داخلدن ویده‌لر واسطه‌سیله کشف وسد اولنه‌بیله‌جکدر . قاعده‌سی ایسه قالین وشفاف بر جام طبقه‌سندن عبارتدر . اسطوانه‌لرك کنارلرنده اجرات ترصدات ایچون . اوچ ، درت کوچوك پنجره موجوددر .

بو ایکی حجره‌نك هربرنده بر اسکمله واوکنده سیاحینه لازم اولان مولدالحموضه‌یی صورت منتظمه‌ده احضاره خادم بر رهوا طولوبه‌سی وتضییق هوائی‌یی اولچمك ایچین برقاچ معدنی بارومترو بولنمیدر .

جهاز مخابره ایسه بالونك سپتی التنده صعوده تبعاً چوزیلور بر طاقم معدنی تللردن عبارت اولوب بونلر فضله اوله‌رق بالونك شاقولی بر استقامتده صعودینی‌ده تأمینه خدمت ایدر .

ایشته موسیو « فور » بونلر واسطه‌سیله مریخ سیاره‌سندن ارسال ایدیله‌جك موجات هرجیه‌یی یدضبطه کچیره‌رك بزه نقل ایتمك ایسته‌یور .

بو نظریه سایه‌سنده مخابراته مریخ سکنه‌سی بده ایتمش اولاجق . حالبوکه بر آز اول سویلدیکم کبی بزده باشلایه‌بیلرز .

هرشیدن اول اوراده برینك موجود اولمسی لازمکلیر . وایلك اشارتلرتمز « سز اوراده میسکز ؟ » سؤالنی تکراردن عبارت اوله‌جقدر . اکر بو سؤاله قارشی مریخ سکنه‌سی ده بزه لاعلی التعیین براشارت ویره‌جك اولورسه آرتق ایلروده هردرلو مخابراتك قابل اوله‌جغنده اشتباه ایدیله‌مز .

جوابه دسترس اوله‌مازسه‌ق مریخك غیر مسکون اولدیغنه قائل اولمامل‌یز زیرا مریخ سیاره‌سی کرهٔ ارضدن خیلی یاشلی اولدیغندن

اورادەكی انسانلر بزدن چوق اول طوغمش اولەبیلیر . كذلك دها كرەمزك هنوز آتشین برحالده ایكن ، سطحنده حیات هنوز رونما اولمەدن مریخدن بزه اشارتلر چكیلمش اولمسیده محتملدر . بلكه عصرلرجه كرۀ ارضه بیهوده خطاب ایدەرك آرتق یورولدیلر . زیرا اجدادیمز موجات هرجیەنك طبیعت وماهیتنه واقف دكلدی .

بزه هنوز شو بر قاچ سنەلر ظرفنده معلوم اولان الكتریق متموج احتمالكه بیكلرجه سنه اولا مریخلیلرك ایدیء استفادەسنده ایدی. شبهەسزدركه حضرت عیسی زماننده وحتی اوچنجی فرانسز جمهوریتنده كرۀ ارضه كشیده ایدیلەجك تلسز تلغراف هیچ كیمسەنك نظر دقتنی جلب ایدەمزدی .

بلكه اك موافق بر واسطۀ مخابره اولمق اوزره الحالةهذه . استعمال ایدەجكمز موجات اثیریەیی مریخلیلر بزدن چوق اول قوللانمشلردە شمدی بزجه هنوز مجهول یكی یكی اصوللر كشف ایدرك موقع تطبیقه وضع ایتمشلردر . حتی شو دقیقەدە مریخدن اطرافمزه بیكلرجه اشارت یاغمدیغنی كیم ادعا ایدەبیلیر ؟

مریخ سكنەسنی بكده انسانلره بكزەتمیەلم:

بعض مؤلفین مریخك سطحندەكی حادثات هوائیەنك كرۀ ارضككندن پك فرقلی اولدیغنی درمیان ایلەرك مسكون اولمدیغنی ادعا ایدرلر . حالبوكه خطالرك اك بویوكی باشقەلری حقندەكی محاكماتمزده دائما كندیمزی نمونۀ مقایسه اتخاذ ایتمكلكمزدر . ذاتاً مریخك مسكونیتی علیهنده سرد ایدیلن افكار و مطالعات بوكون حكمدن ساقط اولمشدر . آرتق مریخی محاط اولان طبقۀ هوائیەدە صو تجاربنكده وجودی كشف ایدلدی . هوانك مقداری بیله تخمینی اولەرق تقدیر اولوندی مریخك بر ربع عصر دنبری بردۀ مجهولیتده قالان اومشهور قناللرینك ایسه مهابت هیئت شناس (لووەل) معرفتیله فوطوغرافلری اخذ ایدیلەبیلدی

بوقناللرك ماهیتی هنوز معلوم دكلدر. زیرا اك بیوك آلات رصدیەمز مریخی كرەمزه ۵۸ملیون ۲۰۰۰۰۰ یعنی ۲۹۰۰۰ كیلومتره قدر تقریب ایدەبیلیور .

فقط موجودیتلرنده هیچ شبهه یوقدر . وطبیعتلری نەدن عبارت اولورسه اولسون هر حالده سیاره اوزرنده جریان میاهی تسهیل ایتدكلری انكار ایدیلەمز .

ایكنجی بر اعتراضده درجۀ حرارت مسألەسندن متفرعدر : (مریخ)ك شمسەیه اولان بعدی وسطحنی محیط اولان طبقۀ هوائیەنك قلت كثافتی اورادە هوانك غایتله صوئوق اولمسنی استلزام ایدركه بوحال سیارەنك مسكون بولنمدیغنی ادعا ایدنلرك فكرینی ازیجق تقویه ایدر. حالبوكه نتیجۀ ترصداتمز مریخ اقلیمنك كوندوز كونشك قارشیسنده غایت صیجاق وكیجه غایت صوئوق اولان اك یوكسك طاغلریمزك اقلیمنه مماثل اولدیغنی مركزندەدر.

اساساً مریخك حرارت وسطیەسی كرۀ ارضككندن پك زیادەدون اولسەبیلەینه مذكور سیارەدە حیاتك فقدانی ادعا ایتمك لازمكلمز. نفسمزه نظر ایدەرك بنیەمزك پك زیادە نازك اولدیغنه حكم ایدیبیورز .

محترم مبعوثلرمز —
Nos députés

حاجی توفیق‌افندی — کنغری
Te vfik eff. — kengri

حالبوکه ، طاغلر ، صحرالر ، چوللر کذار ایدن اویله سیاحلر واردرکه بعضاً اعظمی واصغری فرق اوله‌رق (٦٠) درجه‌لك بر تحول عظیم حرارته معروض قالیرلر. کذلك بعض میقروبلرك الك دون حرارتلره متحمل اولدیغنی بیلیرز. (وبا) باسیللری تحت‌الصفر ٣٠ درجه‌سانتیغراده بعضاً آیلرجه محافظۀ حیات ایده‌بیلیر . قوش بالازی میقروبلری ینه تحت‌الصفر ٦٠ درجۀ حرارتده یاشار . ورم جرثومه‌لری ایسه تحت الصفر ٢٠٠ درجۀ حرارتی حائز اولان مخلوطات مبرده درونده بر ساعتدن فضله ادامۀ حیاته موافق اولابیلیر . وانجق ١٦٠ درجه‌ده هلاك اولورلر .

حسن افندی — کوتاهیه
Hassan eff. — kutahia

شاربون سپورلری «ترفه» لری تحت‌الصفر ١٣٠ درجه‌ده ٢٤ ساعت یاشایه‌بیلیرلر. حتی مولدالقیح کیاوی باسیللری متمیع هوا درننده یعنی — ١٩٣ درجۀ حرارتده محو اولماز .

بعض میقروبلرده واردرکه «٢٧٣» . یقین تحت‌الصفر حرارتلره قدر تحمله قادردر.

صفوت‌پاشا — کوتاهیه
Safvet pacha — kutaha

خلاصۀ کلام جهانده هرشی نسبیدر . طبیعتده نه صوئوق نه‌ده صیجاق واردر. هریره حیات عضویه بولندیغی محیطك احوال‌وشرائطنه تبعاً تبدیل شکل وماهیته مجبوردر. مریخ سکنه‌سی‌ده بو سیاره‌یه خاص بر محیط ایچنده حیاتگذار اولمقده‌در .

مع‌مافیه احرام سماویه آراسنده مشهود اولان بوکلی وجزئی فرقلرك مریخك بزمله مخابره ایتمسنه قطعیاً مانع اولاجغی ادعا اولنه‌ماز .

قامیل فلاماریون

محترم مبعوثلرمز —
Nos députés

میخلاکی افندی — لیمنی
Mihalaki eff. Limni

« اوتوقروم » پلاقلر واسطه‌سیله

رنكلی فطوغراف

رنكلی فطوغراف احذی ایچون موسیو ...)ء فند. ایجاد اولنان اصول سایه‌سنده بو مشکلده حل ایدله‌بیلمش وصنایعه متعدد واورز تجربه‌لردن صكره مهارتیكی برعنصر دها ادخال اوله‌بیلمشدر اودرجه‌ده‌كه الیوم رنكلی پلاقلر شهرمزده دخی صاتلمقده در . مذكور اصول قرق سنه مقدم موسیو. دوقوس دوهورون (*M.L.Ducos Hauron*) طرفندن تصور اولنان نظریه‌یه مبتنی‌در: اوچ رنك اصولی مطبعه‌لرده دائما مستعملدر فقط شمدی‌یه‌قدر فطوغرافیده عملی بر طرزده استعمال اولنه‌مامشدی . بر رنكلی فطوغراف یاپمق ایچون اوچ آیری رسم آلمق وهر دفعه‌سنده عدسه‌نك اوكنه قرمزی صاری ومائی‌دن عبارت اوچ رنك اساسی ایله ملون بر جام وضع ایتمك وبو اوچ جاملرزرنده‌كی رسملری مناسب صورتده بویامش اوچ شفاف پلی‌كوله‌یاصوب مذكور پلیكوللری اوست اوسته وضع ایتمك لازم كلیردی .

صالح پاشا — موصل
Salih pacha — Moussoul

١٨٦٦ سنه‌سنده موسیو دوقوس غایت كوچك متعدد بویالی جاملر واسطه‌سیله یالكز برپلاق استعمالی قابل اوله‌بیله‌جكنی بیان ایتمشدر اوكوندن اعتباراً مسئله بر چوق كسه‌لر طرفندن مطالعه اولنه‌رق دها الویریشلی اصوللر تحری ایدلدی . بو اصوللر ظاهراً یكدیكرندن فرقلی ایسه‌ده جمله‌سنك اساسی بردر . بو خصوصده برفكر احاطی ویره‌بیلمك ایچون برمثال عرض ایده‌لم اول امرده استعمال اولنه‌جق پلاقنك اوكنه كوزك سچه‌میه‌جكی درجه‌ده اوفاق قرمزی ، صاری ، مائی رنكلرله ملون برطاقم نقطه‌لردن مركب شفاف برپرده بولنمليدر . اشبو پرده‌نك اعمالی مسئله‌نك اك مشكل قسمیدر بو شرط موجود اولدیغی حالده مثلا ایچنده قرمزی بر كل بولنان بردمت

سید علی افندی — صنعا
Seïd Ali eff. — Sanaad

چیچکك رسمنی آلهلم . کلـدن کلن قرمزی شـعاعلر یالکز پردهنك قرمزی نقطهلرندن کچهبیلیر اوحالده جامده کلك رسمی تشکل ایتدیکی محلده یالکز قرمزی نقطهلرك ارقهسنده بولنان قسملرده پلاقك اجزاسی متأثر اولور . (دهوهلوپه) اولنـدقده یالکز اوقسملری سیاهلانیر . صاری ومائی نقطهلرك ارقهسـنه مصادف اولان اقسام ایسه شفاف قالیروپلاق آیدینلغه طوتیلنجه کلك رسمی صاری ومائی نقطهلرك اختلاطیله یشیل برنکده کورونور .

شمدی بومنفی پلاقك ارقهسنه عینی جسـامتده برپلاق تطبیق ایدهرك ضیایه عرض ایدرسهك مثبت بررسم اسـتحصال ایدهرزكه بورسمك شفاف نقطهلری ایلك رسـمك غیر شفاف نقطهلرینك یرینی طوتار . یعنی ایلك جامدهکی یشیل کل رسمنی تشـکیل ایدن شـفاف مائی وصاری نقطهلرك ظهورینه مصـادف بولنان نقطهلرك آرقهسـندهکی مائی وسیاه نقطهلر سیاهلانهرق غیرشفاف اولور . قرمزی نقطهلرده شفاف قالهرق طبیعی رنکیله کلك رسمنی تشکیل ایدر . فقط بونتیجهنك حصولی ایچون مثبت رسمك طبعی اثناسـنده ایلك جامك نقاط ملونهسنك دیکر جامك عین رنکدهکی نقطهلری اوزرینه تمـامیله منطبق اولمسی لازمکلیر . قرمزی چیچك ایچون وقوعبولان بوحال دیکر ایکی رنك ایچونده قابل تطبیقدر .

موسـیو (لومیهر) بوردای ملونك استحصالی ایچون نشاستهاونی دانهلرینی استعمال ایتمکدهدر . شویلهکه؛ قطرهسی ۰،۰۰۱۵ و ۰،۰۰۲۰ میلمتر و آرهسندهاولان نشاستهدانهلری آلنهرق اوچ قسمه آیریلور ، بونلرك بری طورنجی قرمزی‌یه دیکرلری یشیل ومورمسی مائی‌یه بویانیر بعده بواوچ قسم یکدیکرینهقاریشدیریلهرق ظاهراً رنکسز برخلیطه الده ایدیلیر وبوتوز پلاقلرك اوزرینه اکلیر . شوقدر وارکه دانهلر بربری اوزریـنه یانیانه وضع اولنملیـدر آرهلرنده قالان بو شاقلری املاایچون اولجهکمور توزی استعمال التوردی . فقط بواصول ایله پلاقلرك شفافیتی برازضایع اولدیغندن الیوم کومور توزی استعمالندن صرف نظراوله رق پلاقلر سیلیندیر آرهسندن کچیریلوروداندلرك ازلهسیله آرهلقه تمامیله قپادلمش اولور . بر رنکدار طبقه ایله مستوراولان پلاقلر بوزلی جاملره بکمز ونقاط ملونهنك کوروله بیلمسی ایچون خردهبین استعمالی لازمکلیر بوپرده‌یی برقات ورنی ایله ستر ایتدکدن صـوکره اوزرینهھر درلو ضیادن متأثر برطبقه مادهٔ حساسه سوررلور . پلاقلر جام طرفی اوکدهاولهرق ضیایه عرض اولنملیدر ، چونکه ضـیا اجزایه وارمهدن اول پردهدن مرور ایتملیدر . بوندن صـوکرهکی عملیات

علی سوید افندی — یمن
A. Suvend eff. — yemen

على العاده قليشه‌لر حقنده اولدیغی کیدر. آچیق هواده کونشسز بر منظره اخذی ایچون عدسه‌یی یکرمی ثانیه کشاده براقمق کافیدر. قرانلق اوطه‌ده قویو قرمزی بر فنار استعمال ایدرك ماصه‌دن لااقل اوچ درت مترو اوزاغه وضع ایتملیدر که وظیفه‌سی (دوه‌لوپمان) مدتی اولان تمام ۲ دقیقه ۳۰ ثانیه‌ده مرورینی کوستر بر قوم ساعتنی تنویر ایتمکدر. پلاق آسیدپیروغالیکلی بر (دوه‌لوپمان) بانیوسنه قونه‌رق بو مدت مقتضیه مرورنده چیقاریلور و موصلق آلتنده ایچق زتیقاندقدن صوکره حامض پرمانغات دو پوتاس بانیوسنه وضع اولنور و بعده قپو آچیله‌رق ارتق عملیاته آیدینلقده دوام ایدیلیر.

بو ایکی بانیوده رسم منفیدن مثبته تحوله باشلار اشتدالری و تقیسزلك آثاری کورولور. ایکی دقیقه صوکره دیامیدوفه‌نول ایله دوه‌لوپه د بر ایدیلنجه رسم آرتق بوتون رنکلریله دوغما اولور. برکره صوك معامله اوله‌رق استحصار ایدیلن کموش بانیوسنه ادخال اولنور که بو صورتله قلیشه‌لر براز دهازیاده پیدای قوت ایتمش اولور. بوتون بو عملیات ایچون یکرمی دقیقه‌دن فضله زمان احتیاج یوقدر.

موسیو لومیه‌رك بو سایه‌ده الده ایتدیکی نتایج حقیقةً خارق العاده در.

رنکلی قلیشه‌لره باقمق ایچون بونلری ضیایه طوتمق یاخود رسملری لانترن ماژیك ایله دیواره عکس ایتدیرمك لازمدر. رسملرك کاغد اوزرینه طبعی قابل دکلسه‌ده عین طریق ایله ایستدیکی قدر قلیشه وجوده کتیرمك ممکندر. بو رسملردن بر ایکیسنی استنساخ ایده‌رك قارئین کرامه عرض ایتمش اولسیدك رنکلی فوطوغراف حقنده بر فکر ویرمش اوله‌مازدق. زیرا مطبعه‌لرده استعمال اولنان بویالی مرکبلرك رنکلری بویالی پرده‌دهکی کوچك نقطه‌لرك الوانه توافق ایده‌مز و دفع مراق ایچون الیوم فوطوغراف مراقلیلری طرفندن مستعمل اولان پلاقلری کورمك مقتضیدر.

موسیو لومیه‌ر رنکلی فوطوغرافك موجدی دکل ایسه‌ده ملون پلاقلرك صورت اعمالی حقنده کشف ایتمش اولدیغی اصول کندیسنه عین درجه‌ده بر شرف اختراع تأمین ایتمشدر. دیکر طرفدن فوطوغرافك ابتدای ایجادنده ماکنه‌یی اون اون ایکی ساعت ضیایه عرض ایتمك لازمکلیرکن شمدی ثانیه‌نك بیکده برنده رسم آلنه‌بیلدیکنی نظر دقته آلیرسه‌ق رنکلی فوطوغرافك ده ایلروده دهازیاده ترقی ایده‌جکنی و کونك برنده رنکلی رسملرك کاغدلره‌ده طبعی قابل اوله‌جغی حقنده دوچار شبهه اولمامالی یز.

مماپولو افندی ارکری
Manapoulo eff. Ergqeri

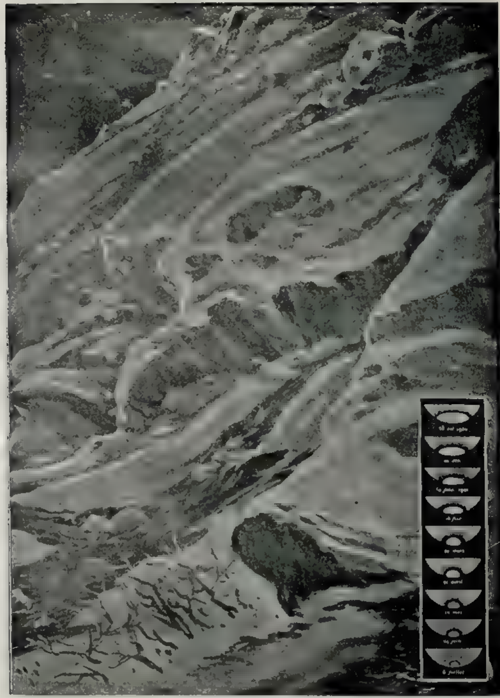

مریخ سیاره‌سنك سطحی
Surpace du planete « Mars »

مشروطیت چوجقلری

(وفیات اطفاله قارشی تدابیر مؤثره)

لیال استبدادك مظلم، خونین پرده‌لرینی غیور،
حمیتلی اللریله پارچه‌لایه‌رق صباح مشروطیتك
تجردلاراسنی ملتك انظار معصومانه‌سنه عرض
ایلین کنج عثمانلیلر!
بو کون یکی بر حیات
اجتماعیه‌یه داخل اولد-
قلری جهتله بوندن بویله
وطنك اسباب ترقی
وسعادتنی تأمین خصو-
صنده اولا صحتی
رهبر حرکات اتخاذ
ایده جکلری شبهه-
سزدر.

وطنك، ملتك
اضمحلال ومعدومیت
وجودیه‌سنه خدمت
ایچون سبب، فرصت
تحری ایلین یادکار-
لرك (۱) کنج، فعال
منوردماغلری-وتدیر
ملکملتی مؤبداً ضعف
ومسکنت ایچنده سو-
روندیرمکده مسعودیت
بشریه‌نك کافل حقیقیسی
بولنان تدابیر صحیه‌دن دخی مملکتی محروم
براقه‌رق بیچاره ملته بر ضربهٔ مؤلم ایندیرمش
و بو ضربه ایله نفوس مملکته آیروجه

فرانسه هیئت نظاری

Conseil des ministres de la Rép-
[illegible]

فرانسه رئیس وکلاسی، داخلیه ومذاهب ناظری
موسیو بریان

M. Briand, président du conseil
ees ministres et ministres de l' int-
drieur et des cultes.

عظیم رخنه‌لر آچش اولدقلری. بو کون مملکتمزك
هر طرفنده آثار فجیعه‌سیله نمایان و مثبتدر.
ملتك ترقی وتعالیسی نور معارف وثروتله
قائم ایسه‌ده ثروت و معارفك‌ده صحتك سینهٔ
سعادت کزینینده مکنوز
بر خزینهٔ جهانقیمت
اوله یغنی اونوتمامليدر.
بو کون مملکته
مستقبلده خدمت ایده-
جك وجودلر، هنوز
مهد لطیف سعادت
مشانندمیشیل. میشیل
اویویان معصوملردر.
صاف بر هوای
نسیمیٔ مشروطیتله
قباران بو مینی مینی
معصوملرك استبدادك
جرتومهٔ فاسده و
مرضیه‌لریله زهرلنمد-
یکندن بو معزز
وجودلری شان و
شرف مشروطیته
لایق بر صورتده
یتشدیرمك و بیوتمك
لازمدر.
بزم وطنه ایده‌جکمز خدمتك مبدئی صحت ایله
باشلار چونکه صحتی یولنده اولمیان بر وجوددن
هیچ بر استفاده بکلنه‌مز.

اطفالك تربیهٔ دماغیه وبدنیه مكتبی ایسه اولا والده قوجاغیدر . مع التأسف بو تربیتكاه ابتدائی هنوز بزده اصول فنیه وطبیه دائره سنده تأسس ایده مدیكندن یوزبیكلرجه وجود هر سنه قدمنهادهٔ مهد اولمقله تشكنای فنایه آتلمی آره سنده پك اوفاق بر یول تعقیب ایتمكده در .

فرانسه، انكلتره، آلمانیا كبی مرتبهٔ قصوای مدنیه واصل اولان حكومتلرده وفیات اطفال ایستاتستیقلر ایله هر سنه یوزده یدی ایله اون بش آره سنده اهتزاز ایلر ایسه هنوز اهتمامات صحیه دن محروم، تدابیر صحیه یی تطبیق دن بیكانه اولان بزده نه یه بالغ اوله جغی كسدیریله مز؟

فرانسه ده وفیات اطفال اوتوزبیك نفوسلی بر شهرده ۱۹۰۰ سنه سنده كی ایستاتستیقه نظراً شویدر:

وفیات	
۳۸٤	اسهال
۱٤۷	امراض طرق تنفسیه
٤۹	امراض ساریه
۲٤	ورم
٦۰٤	
۱۷۹	ولادی ضعفیت
۳۵	اسباب غیر معلومه
۱۸۲	اسباب مختلفه
۱۰۰۰	

بیك وفیاتده ها ن درتیوز اسهال اولدیغی نظر اعتباره آلنور وضعفیت ولادیه نك اسبابی دخی والده لر اوزرنده تحری اولنور ایسه وفیات اونده یدی یه ترفع ایدر .

نوزادكانك التهلكه لی، الك احتراز اولنه جق زمانلری « بوده نك » نشر ایتدیكی آتیده كی ایستاتستیقله آكلاشیلیور .

تلفات	
٤۳٤۱	٤ كوننك چوجقلرده
۱۷۳۸	۵ : ۹ كوننك چوجقلرده
۱۲٤۹	۱ : ٤۱ » »
٦۳۸	۲ آیلق »
٤۹۰	۳ » »
۳۱۱	٤ : ٦ » »
۱۸۸	٦ آیدن بریاشنه قدر »
۱۰۱٦۵	

بناءً علیه اون آلتی وفیات تولداتك اونبجی كونه قدر اولمقده در .

فرانسه ده وفیات اطفال یوزده ۱۵ : ۱۷ در یوزده اون چوجق برنجی سنه نك نهایتنه واصل اولمز. هر سنه فرانسه یوزیكرمی بیك چوجق غیب ایتمكده در . آوستریا ومجارستان، روسیه، فرانسه دن دها فضله تلفات ویرمكده در . انكلتره ده یوزده اون ایكی یی تجاوز ایده مز ، اسوچ ده یوزده سكز نوروچ ده یوزده یدی در .

عجبا بوقدر عظیم وفیاتك اسباب مرضیه سی نه دیر ؟ .

بو حال ایكی سببدن ایلری كلیر .

۱ سوتك جنسی — اسهالك اوندطقوز سببی سودك جنسنده آرامالیدر تلفاتك زیاده ممه ایله رضاع اولنمیوبده امزیك ویریلان چوجقلرده كوریلیور سوتك مولد المرض میقروبده كوزل بركو لتور اولمسی، امزیكك، امزیك ممه سنك تمیز اولماسی چوجقه باقانلرك اعتیادات سقیمه دن واز كچمامه لری الآباب معائینك باشلوجه اسبابنی تشكیل ایدر . موسم صیفك غایت صجاق آیلری سوتك بوزلمسنه اسهالاتك تكررینه خدمت ایده جكندن الك زیاده وفیات حزیران وتموز آیلرنده وقوع بولور .

۲ — چوجقلرده الك زیاده لازم الرعایا اولان طهارت ونظافته دقت اولنماسی، صغوقدن، امراض ساریه دن محافظه ایدلمه لرندن ایلری كلیر .

برچوجق والده سنك سینهٔ شفقتنده بویور وارضاع اولنورده صغوقدن ویا امراض ساریه‌دن برینه مبتلا اولورایسه بوحال صرف والده سنك جهالت و عدم دقتنك ثمرهٔ مهلكه‌سیدر .

٣ — . سودننه‌لر مسئله‌سی . اوروپاده بوجهتدن وقوعبولان تلفات یوزده یكرمی ایكی‌یی تجاوز ایتمكده‌در .

بزده سوت ننه‌لریوزندن تلفات بومقداری بولمازسه‌ده ایسه آوروپاده اولدیغی كبی حیات كارانه‌ده بولنان عائله‌لرك چوجقلرینی سوت ننه‌لرك خانه‌لرینه ترك ایتمیوب بردرجه كندی نظارت و دقتلری آلتنده بولندیرمه‌لرندندر . آنجق تربیهٔ اخلاقیه وجسمانیه‌سی نه یولده اولدیغی بیلنه‌میان مرضعه‌لره تسلیم اولنان چوجقلرك منحصراً احوال روحیه ومعنویه‌سنده كوریله‌جك تبدلات و آثارك مباحثی آوروپا مربیان اطفال ومشاهیر اطباسنی اشغال ایتمكده اولدیغندن بونی دیكر مقاله‌مزده ایضاح ایلرز .

تدابیر مقتضیه نه‌لردر ؟

اطمالی قواعد صحیه وطبیه دائره‌سنده ارضاع ایدن قادینلر پك نادردر . مشكلات طبی دكل اجتماعیدر . ثروت وسامانك ویردیكی غرور وعطالتله تربیهٔ اجتماعیه و حیاتیه‌لری مكمل اولمیان عائله‌لر چوجقلرینی كندیلری ارضاع ایتمز . فقیرلر ایسه وسعت وقدرتلرینك فوقنده طبابتك كوستردیكی قواعد صحیه‌یی اجرا و تطبیقده عاجزدرلر . ایكی جهتده‌كی ضرر ایسه دوغریدن دوغری‌یه نفوس عمومیهٔ مملكته‌در . بوفقیر كویلی والده‌لره دائما حكومت جناح حمایت وصحابتی كشاد ایتملی وافراد ملت آره‌سنده حمایهٔ اطفال جمعیتلری آلمانیاده ورمیلره قارشی اولدیغی كبی حكومتك نظارتی آلتنده اطفال سیغورطه لری تشكیل ایتملیدر .

كویلرده قادینلر دخی ارككلر كبی حیات روزمره‌سنی اقتطاف ایچون چالشمغه محتاج اولدیغندن حملك صوك آیلرنده بوكبی قادینلری چالشمقدن منع ایتملی و آنلرك غدای یومیسنه لازم اولان پاره‌یی حكومت ویرملیدر .

ایكنجیسی: اوصاف مطلوبه‌یی حائز سوت تدارك ایتمكدر .

اسویچره، نوروچ، اسوج، دانیمارقه‌ده تلفات اطفالك یوزده یدی درجه‌سنه سقوطنك باشلوجه اسبابی سوتك مكمل اولمسندندر . فرانسه دیوزده اون بش راده‌سنده بولنمسی‌ده سوتك تركیبنده وحیواناتك اعاشه‌سنه لازم اولان غدانك مبذول اولمامسندندر .

قوپنهاغ‌ده جهانك هرطرفنه نمونه اوله‌جق (سوتجیلر شركتی) نامیله برمؤسسه موجود اولوب شهردن یوزاللی كیلو مترو اوزاقده‌در . اشبو مؤسسه‌نك طهارت ونظافته رعایتی صوك درجه‌ده‌در . سوت اللی لیتره‌لك معقم قابلره اینكلرك ممه‌لرندن دوغریدن دوغری‌یه آلنور وبوقابلرك مضاعف جدارانی اولمسندن وبوجدارلرك آره‌سنه بوزاملا اولنه‌رق درجهٔ حرارتی دائما ٥ : ٦ ده طوتلمسندن سوت صجاق موسملرده دخی بوزولماز . شركتك خصوصی صغوق واغونلریله سوتلر شهره كیجه كتریلور . درعقب برمعاینهٔ طبیه‌دن كچیریله‌رك معقم قوملردن سوزیلوب تعقیم اولنمش شیشه‌لره محافظه‌كی اوله‌رق املا اولنه‌رق فروخت اولنور .

بویله برسوت پاستور اصـولیله تعقیم اولنمه‌دن
قرق سکز ساعت بوزولمه‌دن محافظه‌اولنه‌بیلور
وبو سوتك لیتره‌سی یکرمی بش سانتیمه‌در .
شرکت آیروجه چوجقلره مخصوص سوت دخی
احضار ایدرکه : بالخاصه تغدی ونظارت التنده
بسلنیلن اینکلردن سوتی غایت اینجه معقم قوه‌لردن
سوزه‌رك دوغریدن دوغری‌یه ۱۵۰ سانتمترو
مکعب شیشه‌لره چوجقلرك سـنه کوره معقم
ماء مقطر علاوه ایده‌رك ترتیب واوزرلرینـه
چوجقلرك آیلرینه‌کوره نومرولر وضع ایدرك
موقع فروخته اخراج ایدر .

ایشته بویله برمؤسسه‌دن چیقان سوتك جمعیت
بشریه‌یه ایده‌جکی خدمت نه درجـه موجب

فرانسه هیئت نظاری

Conseil des ministres de la république française.

خارجیه ناظری موسیو پیشون

M. pichon, ministre des affaires étrangeres

مالیه ناظری موسیو قوشری

M. Cochery, ministre des finances.

شكران اوله‌جغی شبهه‌سز بولنمغله بوکبی جمعیت
وشرکتلرك مملکتمزده دخی تأسس ایتمسنی شهر
امانتنك همت وطنپرورانه‌لرندن انتظار ایلرز.

اوچنجیسی — . فطینـه والده‌لره مالك
اولمق: اصول فنیه‌دائره‌سنده‌سوتخانه‌لر تأسیسی،
فقیره ، کوبلی والده‌لره معاونت ایتمك اوزره
تشکل ایده‌جك جمعیـات خیریه ینه مقصـده
تماماً خدمت ایده‌من. چونکه نوزاده واطفاله
نه‌صورتله باقیله‌جغنی بروالده‌بیلملیدر . آوروپاده
ادارهٔ بیتیه مکتبلری تأسیس اولنمش ایسـه‌ده
اصل مملکتمزده احیا وتأسیسی لازم برمکتب
وارایسه‌اوده‌کنج قیزلره‌اطفال نوزادکانه نصل
باقمق ، آنلری نصل بیوتمکی بیلدیرر درسخانه

لردر . هر كنج قيز ، برچوجغه نصل باقمق ويريلور ، نصل ، باقيلور ، نصل طهارت و نظافته دقت اولنور ، بونلره قارشی قواعد وتدابير صحيه نه‌در بيلمسی وفيات اطفالك اسباب حقيقيه‌سنی وتدابير تحفظيه وتدافعيه‌سنه‌عائد قوانين لازمه‌يی اوكرنمسی الزمدر . بر كنج قيزك مستقبلده كی عائد مباحث مهمه دخی تحصل ايتديريلور . چونكه بر وقوعات انيه‌ده‌در عقب بونلرك معاونتی ايكی وجودی موت محققدن تخليص ايدر .

دردنجيسی — وفيات اطفاله‌قارشی تدابير نظريه‌يی بياندنصكره تطبيقاتی جهته كيديلنجه فرانسه ده كی (روسل قانونی) بر درجه مملكتمزده تطبيق ايتمليدر .

فرانسه هيئت نظاری
Conseil des ministre de la république française.

حربيه ناظری جنرال برون
Géneral Brun, ministre de la gurre.e

بحريه ناظری آميرال دولاپی‌ره‌ر
Amiral de lapievrér, ministre de la marine.

صنعق بودكلی‌در ؟ جمعيات بشريه‌نك آنلردن بكله ديكی خدمت ، اساسا بوندن باشقه برشيميدر ؟ . . .

شمالی مملكتك ده علی الخصوص اسقاند يناوياده كنج قيزلره والدهلك درسلری تعليم وتدريس اولوندقدن ماعدا آيروجه فن قباله‌يه

١ — ايكی ياشندن اوفاق اولوبده عائله‌سنك ياننده خارج سوت ننه‌يه ويرلمش هر چوجق حكومتك نظارتی آلتنده بولنه جقدر . فقط بو نظارت غايت شدتلی اولوب حكومت بو خدمت ايچون آيروجه اطبا ومفتشلر استخدام ايليه‌رك فداكارلقده بولونمليدر .

۲ — هیچ برقادین یدی آی کندی چوجغنی ارضاع ایتمه‌دن سوت ننه لکه چیقه‌ماز . بوده کوزل ؛ فقط قانون اکر سوت ننه‌نك چوجغنی باشقه بری طرفندن ارضاع اولنور ایسه مساعده ایدیورکه بویك یاکلش‌در .

مملکتمزده بو قانون توسیع و اصلاح اولنوبده تطبیق اولنور ایسه پك بیوك فائده‌سی کوریله‌جکی شبهه‌سزدر .

آیروجه هر شهرده ولادتخانه‌لر ، ایتامخانه‌لر تأسیس اولونملی . و اطبانك ریاست و نظارتلری آلتنده جمعیت خیریه‌لر تشکل ایتملی‌در .
شهر امانتنك نظارتی آلتنده بوکره تأسیس ایدن مؤسسات صحیه اداره‌سنك بو جهتلری نظر اعتباره آله‌جغنه امید وار . لیونده کنج قادینلرله کنج قیزلردن مرکب بر جمعیت خیریه طرفندن تأسیس اولنان معاینه خانهٔ نوزدکانك خدمات برکزیده‌سی صحائف طیبه‌ده برشعلهٔ حمیت و انسانیتله پارلادیغنی اونوتماملیدر .

تدابیر و معاونت لازمه خلاصه ایدیله‌جك اولورایسه حکومت ایله ملتك دوش حمیت و انسانیتنه ایکی بیوك وظیفه ترتب ایدر .

ملت ، نوزادکان و اطفاله معاونت ایتمك اوزره مؤسسات خیریه و طبیه‌لر تأسیس ایتمك ، چوجق سیغورطه شرکتلری کشاد ایتمك .

اطفال ایچون معاینه خانه‌لر ، خسته‌خانه‌لر آچمق . قوپنهاغده‌کی سوتچیلر شرکتنك اوفاق برنمونه‌سنی مملکتمزده تطبیق ایتمك .

حکومت ؛ آنا مکتبلری تأسیس ایتمك وسوتلری دائما تفتیش و معاینه ایلمکله برابر روسل قانونی بردرجه تطبیق ایلرایسه وطنك ، ملتك مستقبلده بکله‌دیکی پارلاق ، پارلاق ترقیات تجلی ایتمکه باشلار . چونکه چوجقلر وطنك هنوز دومه‌مش بر شعلهٔ عرفان و دکاسیدر .

ـقیرپیولوع

نورالدین راسخ

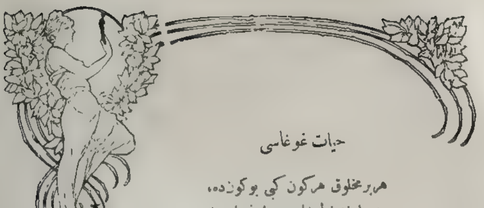

حيات غوغاسى

هر بر مخلوق هر كون كبى بو كونده،
يوواسندن طيشارى يه اوغرايور!
طاغ باشنده شهر ايچنده، هر يرده
اولدوره‌جك . ييه‌جك شى ارايور .

شو صاف، ماوى كوك آلتنده عالم بويله قورلمش؛
هر بر وجود باشقه‌سنك قانى ايله يوغرلمش؛
بر چيچك روحى كبى نازك، كوزل كوروتن ،

بر يتيمك كوكلى كبى طوقونغايه كلمه‌ين .
كله‌بكلر بيله بر رقان ايچيجى جاناوار؟
بونلرده‌ده كوروتمه‌ين اولديريجى شيلر وار .

يمك، يمث: ايشته بودر. ياشامانك قانونى!..
سى يرلر يتر ايده‌ك سن اونى؛
بويله طوغار . بويله اولور مخلوقات ،
بورده هر سس دنيالى ايكليفسى بر دريد .

محمد امين

• عزیز قاتل •

(یكرمنجی عصره)

سوزان بر طول . . اوتور یاشنده اوزون بویلی اسمر متراق ـ كوزل سیاه كوزلی بر قدین . .
بهیج ـ كبار عالمه منسوب . . ولدخه كوزل . .
ریا كار یكرمی بش یشنده بر كنج .
آقشام اون بردن صكره سوزانك صالوننده .

سنده برشی واركه . . براز متردد . . .
او قدر مترددكه مهیای بكا بر چوجغك كوز یاشلری كبی برقاچ بوسه ایله همان دوداقلرندن چیقه‌جق . .

بهیج دكل . سوزان . آلدانیورسك او اویله بر خانم سكوتله قاپانمشدركه یالكز

فرانسه هیئت نظاری

Conseil des ministres de la républiquee française.

عدلیه ناظری موسیو بارتو

M. Barthou, ministre de la justice.

معارف ناظری موسیو دومرغ

M. Doumerge, ministre de l'Instruction publipue.

بهیج ـ خیر . ایشته تمام بوندن امینم یالكز بنی سومه‌یورسك . .
قادین — بهیج . . سكا یمین ایدرمكه .
بهیج ـ ایسته‌مم . . بالالری تأمینات ربط ایتمه‌یی هیچ ایسته‌مم
قادین ـ بو كون ننك بر عصبیتك وار

سنك اعترافك ، یالكز سنك « اوت »ك اونی جوزه‌بیلیر . اعتراف ایت سوزان ! . بندن بشقه بری‌ده وار ، دكلی ؟ . .
قادین — سنك موجودیتكه ، سنك موجودیت عشقكه ، سنك اوزرینه یمین ایدرمكه ، بوراده بوسمانك آلتنده ، بو محیطك ایچنده . .

بهیج — اوت ، بوراده یوق . . فقـط
اوزاقده . . مسافه‌لرك اعماق اخفاسـنده . .
آفاق کتمنده اوزاق ، اوزاق بر زندانده . .
اوح ، ایشته اعتراف ایتدیریبورسك . سکوت
ایتمه‌لی‌یم ، سکوت . . براز دها سویله‌سم تحمل
ایده‌میه‌جکم . . هرشی' هرشیی' ، طویدقلریمی

(بهیجی اوپر .)
بهیج — سحار قادین !
قادین — دوداقلرم یتیم وجوابسز قالدی
سن‌ده . . . نی . . . اوپمه‌یه‌جکمیسك ! .
بهیج — سوزان قلبمده‌کی شبهه ایله . .
قادین — بوشبهه بر صـدقهٔ نوازشی رد

فرانسه هیئت نظاری

Cnnseil des ministres de la republique française.

تجارت ناظری ژان دوپوی
M. jean Dupuy, ministre du com merce.

متـملکات ناظری موسیو تروبو
M. Tronillot, ministre des colo nis

.ف بوغان ، اولدیرن ـ وزلری سکاتقل ایده‌جکم
سنك سحر رنك چشمك اك متین ، اك ثابت
قرارلرد . یك قوتلی . . یك . . یك
قادین — تشکر ایدرم . . بوالتفاته بوتون
روحمله . . . بوتون روح مسحورمله بربوسه

ایده‌جك قدر انصافسز ، مرحمتسزمی ؟ . .
بهیج — دها فنا ! خسیـ وظالم . .
قادین — دیمك قورقا . .
بهیج — سز قادینلـ نش ، اك مؤلم
دقیقه‌لردن بیله بر اوبوٓ سزا ایجاد
ایده‌جك قدر یاراماز

قادین — «خفیف بر تبسمله» هایدی بنم قوجه مان چوجنم . . اعتراف ایت ! کوچك بر اعتراف له بو خائن شبهه‌یی اولدیرسه‌لك چونکه الم راز موجودیت انشالیله نهایت بولور . . .

بهیج — فلسفه . . .

قادین — هایدی سویله ! .

بهیج خایر . .

قادین اوزاقده . .

بهیج اوت . اوت . اوزاقده . .

قادین صیجاق . محرق بر کونشك طل افناسی آلتنده

بهیج — تمام . . . زندانده ، منفاده حبسخانه‌ده . .

قادین — بر عشق . .

بهیج — برعشق ؟ چیلدیرتیجی . سوزان بو قوت تحملك فوقنده . . . بر عشق . بر قاتله . . . بر قاتله عائد بر عشق ؟ صیقلیورم بوغولیورم . . خایر خایر ممکن دکل . .

قادین — بوقدر تلاش نه‌یه ؟ . اوراده بر موجود وار ؛ نی سوهن ، بنم ایچون قاتل اولان ، بکا زمان زمان یازان . .

بهیج - «جعلی بر تلاش و حدتله» سکا ، سکا او جانوار ، او حیدود ، او قاتل مکتوب کوندرییور . سن ده قبول ایدییورسك ها ؟

قادین - بهیج سکون . .

بهیج سکون ؟ . . بونی سویله‌یه‌لمه‌نك ایچون قاتی[illegible] . یوق ، یوق . . . دکل عفو ایدرس[illegible] قالدی . .

قادی[illegible] [illegible]زوج کبی پایلایه‌جقدیکز .

بهی[illegible] [illegible]سوسکز ، عاشقلرك حدود سرزنشنی اونوته‌جقدم . .

بهیج — ناصل خطاب ایده‌یم ایسته‌یورسکز ؟

قادین سکوتله . . تأمله .

بهیج — ممکنمی ؟

قادین — ممکن . . نی دیکله‌ییکز ؟ حیدود دیدیککز قاتل مکتبلیدر . . . هم ده چالشقان ذکی . . .

حیاتنده یالکز بر عشق پارلدار . اوده بنم عشقم . . او نی هیچ بر هوس استفاده ایله سومه‌دی . اونی جنایتدن اول کورمه‌مشدم . نی سودیکنی صو کر محکمه‌ده آکلادم .

بنم ایچون قاتل اولمش قیصقانتش قوجه‌می اولدیرمش . . بونلری بن صکره آکلادم . . ایشته او ، او قاتل تام معناسیله عاشق ، سودیکی جیچکك . قادینك بر نفس بوسه ایله ، اوت غیر مشروع بر نفس بوسه ایله صولمسندن سه‌وطندن اوقدر قورقش . که عشقك مدهش بر آثارشیسی اولمش آره یرده مشروعیته مانع بر انکل ، بر اختیار بر موجود واردی که . .

بهیج صنعت خطابت ! کلمه‌لر !

قادین خایر ، حقیقت . .

قادین . اوزمان آره‌مزده . .

بهیج - هرشی بیته‌جکدی . ذاتاً بتدی . . بر قاتله اوزاقدن اولسون ، دائما بر بوسه تحریرله تسلیم قلب ایدن بر قادین . . نجه زانیه دن خایر قباحتلی در .

قادین -- رجا ایدرم ، بویوك . محترکه‌لری بر افیکز . . اونلر قصدی جریحه‌له‌یه‌ن سیوری طاشلردر .

بر شیئه یارامازلر . . بوسبوتون برباد ایدرلر . .

قادین — نه دییوردم ؟ زنکین بر اختیار وار ایدی .

بو زنکین بم قوجه‌مدی . بو اختیارمیزان هوسانتك بر کوزینه نامتناهی ثروتنی دیکر کوزینه بم بکارتمی وضع ایتدی . بنی آلدی . چونکه . . . حسن وشهونده‌صاتین آلینیر . . و او بیچاره کنج ، عزیز . . قاتل

بهیج — عزیز قاتل !

قادین — اوت ، بکا هیچ برشی سویله‌مه‌ین فقط سوه‌ن ، دلیجه ، بدلاجه‌فداکارجه سوه‌ن او کنج . . . ثروتك بومدهش اسراف نفوذینی بر قورشونله امحا ایتدی . اوت ، هیچ برشی فیصلدامه‌دن بکا بر دفعه « سنی سوه‌رم » دیمه‌دن . .

بهیج — اینانمام . .

قادین — ایستر سه‌کز اینانیکز . مادامکه هر شی بیتدی . .

بهیج — خایر ، خایر . . . سوکیلی قادین هیچ بر شی بیتمه‌دی . اسکی یکی بر روح یکی بر قلبله یکی بر شکلده یاشایور . اوت شدید بر حرصله ، شدید بر حرارتله ، شدید بر احتیاج تغافلله . یالکز سن بر قاتل دوداغنك تماس ایتمدیکنی تأمین ایت . بن اونی ایسترم ومحتاجم . .

قادین او ، دیمك اوصلاندك . . . فقط بك چابوق . .

بهیج سویجه‌بك چابوق عفو ایدیلیر .

قادین — فقط ، اونودلماز . . .

بهیج — مادامکه او ، قاتل عفو ایدرسك عزیز قاتل ، بعید بر موجود صانکه بر هیولادر . سنك دوداقلرینك اسرار نوازشندن وجودینك صنعت در آغوشندن تکلمنك طرز طفلانه سندن حتی متروکیتك حرارت فراشندن ، سنك بوی مسکر نسویتکدن ، هرشیکدن بی‌خبر ومحرومدر ، بر رقیب معدوم دیمکدر .

قادین — او حالده قیصقانمه‌یورسکز ، وقیصقانمیه‌جقسکز . . .

بهیج — قیصقاندم ، قیصقانمه‌یه‌جغم . . فقط تأمینات ؟ . .

قادین — مکتوبلری . . .

بهیج — اونلردن اول حکایه‌سی اوت ، اوت اونی ایسته‌رم . .

قادین — نره‌ده قالمشدم ؟

بهیج — «سزی سوه‌رم دیمه‌دن .

قادین — بوموت غیرمأمول بنده بر حس یأسدن زیاده بر حس خلاص الهی تولید ایتدی ... چونکه حیاتمده مهیای مألوفیت بر بوشلق . بریکیلك ، بر تجربه‌سزلك واردی . . . دائما بابالرینك ، والده‌لرینك اراده حیاتیله حرکت ایتمکدن بیقمش ، بردن بره ، تصادفی بر نفس خلاصله حیاته ، مجادلهٔ حیاته فیرلاتلمش کنجلره بکزه‌یوردم ... بوتون حیاتمده ایکرندیکم ، نفرت ایتدیکم ، او ، اختیار منزاربنك آرقه‌سندن بیله موجودیتمه حیاتمه قاریشیور ، صانکه لزومنی ، یوقسزلغنی احساس ایدییوردی ...

بهیج — رجا ایدرم .. عزیز قاتله کچه‌لم !..

قادین — بر کون « غزته‌می » اوقویوردم « یکی برانارشی » کوزیمه ایلیشدی .. اوقودم .. بر آز صوکره آکلادم ، که قوجه‌مك قاتلندن بحث ایدیلیور .... دها زیاده دقتله اوقومه‌یه باشلادم .. بم اسممه تصادف ایتدم . . قاتلك

بنمله مناسبتی احتمالندن بحث ایدیلیور . . « اوف ! بوغزه‌لر ، دیدم . . بونلر کیرلتمکدن . بولاشدیرمقدن ، قاریشدیرمقدن نه‌قدر ذوق آلیورلر . بواویله برافترا ایدی ، که بوتون قلبمك شدتلی بر بولاندیسیله بوغوله‌جغم ظن ایتدم . . . قاتل استنطاقده « مقتول بر اختیار ایدی « کنج ،

— بونی طانیورمیسکز ؟ دیدیلر — خایر ، دیدم — هیچ بریرده راست کلمه‌دیکمزمی — هیچ بریرده — سزه هیچ برشی یازدیمی ؟ — یازمه‌دی — یازدیسه — یازمه‌دی . . سزی تأمین ایدرم ، که یازمه‌دی . . اومده تحریات اجرا ایده‌بیلیر سکز . . دها برچوق سؤاللر ، وجوابلر صوکره ، اوقاتل

فرانسه هیئت نظاری

Conseil des ministre de la republique française.

نافعه ، پوسته وتلغراف ناظری موسیومیلران

M. Millerend. ministre des trapublics, des postes et télégrahes.

زراعت ناظری موسیوروئد

M. Ruad, ministre de l'agriculture.

کوزل برقادینه مالکدی . . بو برحقسزلقدی . . وبن بونی تمیزله‌مك ایستدم دئمش . . .

بهیج — مجنون . . .

قادین — اولسون . . . بر قاچ ساعت صوکره برجلبنامه کلدی ، بنی محکمه‌یه دعوت ایدییورلردی . . کیتدم . . بکا قاتلی کوستردیلر

سویله‌مه‌یه باشلادی . . فقط ناصل روصوحله ، ناصل برحرارتله . . او حاکملرینه جواب ویرمه یوردی . . . . بکاعلنی اعلان عشق ایدییوردی . . مائی کوزلری خوشنود ، فداکار موجات لمعان ایله چوقورلاشییور چوقورلاشییور ، صانکه قاچییور ، نانهایتلرده ، لایتناهیتده تصفی ایتمك

ایسته‌یوردی .. چهره‌سنده‌کی صاریلق حرارت عشق ایله تزاید ایدییور، جاذبه‌دن کولکلر کوستریبوردی ... بوتون موجودیتنده قوته، متانته، دلیل بر اعتدال مکسوب و ایردی.. نطقنك نهایتنده، حاکملری محکوم ایده‌بیلیرسکز .. چونکه بن، سزی ؛ جمیعی محکوم ایتدم ..

تماس ایدن بومائی نظرلری، بر انسانی‌ده ویرن ، اولدیرن بو وجودی عفو ایتدم .. نه‌یه عفو ایتمه‌یم ؟.. عشق ؛ بو آتش، بو آتش سماوی بو حس فداکار، بو زهر و شفاهرشیئی تمیزلر، اورتر .. هایدی! چاپقین بنم کبی برقادین بولده عشقه بوقدر اعتماد ایتسین، اوت بر اعتمادینی

چونکه سزك پاره کزه، واونك قوتنه تجاوز ایتدم .. فقط امین اولکز، که حقسزلق، جنایت سزده در . بن بر اختیار اولدیردم.. سز هرکون نیکلر جه حس، نیکلر حسه شه آفریده، نیکلرجه قادین اولدیریبور سکز.. چونکه قوتیکز پاره‌نك جنایته مساعده ایدییور .. هایدی باقه‌یم ! صاوسزلر، صوك سوزیکزی سویله‌ییکز !..

بیج — ناشنیده . حیرت آور...

فرانسه هیئت نظاری
Conseil des ministres de la république française

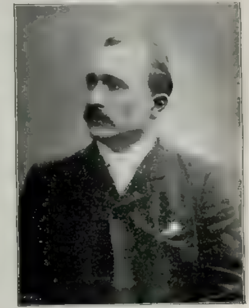

فرانسه مسعی نظری ویویانی
M. Viviani, ministre des travaux.

ایله اوکا مربوط اولسین!....

بیج — اوت، سن بو مخلوق عشقسك صوکره، حکایه‌یه دوام ایت!..

قادین — صوکره اونی کوندردیلر .. اورایه، اوزاقلره، زندانه کوندردیلر ...

بیج — دها صوکره مکتوبلر باشلادی. حالا دوام ایدییور ... دکلی ؟..

قادین — اوت...

بیج — ای شمدی تأمینات ...

قادین صاوندن چیقار

قادین — اوت، بو بر خارقهٔ بشر ...

بیج — فوق البشر بر انسان.. یکرمنجی عصرك مریض بر چوجغی ..

قادین — واوزمان...

بیج — اوزمان ؟..

قادین — بویوك بر حس مرحمتله قانه

بیج — «دوشونه‌رك» آز قالدی ساخته بر قصه انجلقله کوزل، قیمتلی نفیس بر رابطه یی قیره‌جقدم ... اونك برقاتلی وارمش. بکا نه ؟..

بن استفاده ایدییورم یا !، بیقنجه یه قدر ...

قادین برایکی مکتوبله ایچری یه کیرر

قادين — ايشته مكتوبلردن برايكيسى.

بهيج بكا ويريكز . .

قادين — خاير ، بن اوقويه‌جغم ،

ايشته ايلك مكتوب . . . «آچار . اوقور»

«سزه خطاب ايتمك ايچون تردد ايدييوردم . شبهه‌سز ، سزده بوتون بوعادى ، مسكين مربوط اخلاق قديمه بشرله برابر بنى اتهام ايدييورسكز . . ايديكز . ذاتاً شو سطرلرفضله بر كستاخلقدر .

بن كيمم ! بنى طانيديكزمى ؟ بن سزك حياتكزدن بر ثانيه اشغال ايده بيلديمى ؟ خاير دكلمى ؟ چونكه سز پارلاق ، نظر فريب اوتوموبيلكزله كچديكز زمان بزلرى ، بشرك سوپروتنيسى عدا اولنان بزفقيرلرى كوره‌مزسكز.

بزده پاره يوقدر . . پايان كيدرز . .

فقط سزبنم حياتمى اشغال ايتديكز . .

اوقدر اشغال ايتديكز ، كه سزك فلاكتلريكزله ياشادم قلبكزى كوريور كبى اولدم ، نفرتلريكزه ، سزك ايكرنمه‌لريكزه اتف اولدم. سزى ضبط ايده‌نى ، اولديره‌مه‌دن بو تمانى حس ايتدم، اونى اولديردم . . سزى بر انسان كبى سودم. خاير، بر فوق البشر كبى سودم . . بنى طانيميورديكز . . كنديمى طانتمق ايسته‌مه‌دم . .

بكا اويله كليوردى ، كه سزه اوزمان قوجه تز واركن ، بر قولايلقله ، بر وسيله ايله برشى سويله‌مك سزك فوق الصنعت اولان حسنكزى پارالامق اولديره‌مكدر . . بر حس بلكه دلى معناسز بر حس . . فقط هر حالده مقدس معزز ، محترم بر حس حتى بر حس دينى . .

وصكره سز محكمه‌ده ايديكز ، متفر ، قورقاق نظرلريكزك اوزرمده توقف ايتديكنى حس ايتدم . آرتق سزه بر بهادر ؛ بر بهادر عشق كبى توديع حسيات زمانى كلمشدى سويله‌دم آچيقجه ، دوشونمكسزين فقط حس ايدرك سويله‌دم . ظن ايدرمكه كنديمى آكلاته‌بيلدم. الك بختيار، الك مجنون دقيقه‌لرم اونلردر . . اوح قيزماييكز ! . بويله لازم كلدى . بويله ياپدم بلكه اوسوزلردن بر قاچ دقيقه صوكره خاتمهٔ حياتم حقنده بر حكم صادر اولوردى . . . . اولمادى . . حاكملر بو فدا كارئ عشقمك بو صوك سعادتنى بندن اسير كه‌ديلر ؛ بنى بورايه ؛ قاتللرك ، سارقلرك ، يالانجيلرك وحشيلرك ايچنه آتديلر ، ابدياً اولنجه‌يه قدر بوراده ياشامه‌يه محكومم. بو فيفاى ذلت ايچنده يتيشه‌مه‌يه جكم ، دائماكوره كوره فناياب اوله‌جغم بر سراب نوشين ومحترم، بر قادين خيالى وار . او خيال بنم سوسلى قيمتلى ، رفيقهٔ مقدراتم در . . . مقدسدر ؛ سنسك . . . كستاخلغمى عفو ايديكز سزده دين عشقه ذره قدر احترام واعتقاد وارسه بكا يازيكز .

ايسترسه‌كز جانوار ، ملعون ؛ قاتل خائن ديه يازيكز . . فقط يازيكز . .

بكله‌يورم . . سزدن ضيا صوكبى بوصدقهٔ خفيفه‌يى ايسته‌يورم نه اولور !

بر قاچ دقيقه ؛ لطفاً ، برقاچ دقيقه بر فدائى ايچون فدا ايديكز . . . »

بيتدى . دها باشقه‌لرينى ايسترميسكز . !

بهيج خاير . . فقط بوكون . .

قادين — بوكون هيچ بر شى اوله‌ماز . بر آز اوصلو اوليكز ! پك چوق عارسزويارامازسكز ! .

بهیج — بر بوسه . . هیچ اولمازسه .

قادین — اونلردن ایسته‌دیککز قدر . . .

بهیج — تشکر ایدرم « اوپر ، اوپر ! اوپر »

بکا مساعده ایدرسه‌کز . .

قادین — نه چابوق ؟

بهیج — براز ایشم وارده . . .

قادین — اویله ایسه یارینه . . .

بهیج — اوت.. فقط یارین . « معنیدار »

موعود دکلی ؟

قادین — بوکون بر مجازات . . یارین

بلکه . .

بهیج — رجا ایدرم . .

قادین — اوت موعود ..

بهیج — اوح ! تشکر ایدرم .

روحم . . یارینه قدر هجران نه زور !

قادین — دایدی ! یالانجی . . . چوق

سویلمه ! بوتون بونلر یاپیه‌جق .

بهیج — امین اول ! سوزان .

قادین — اینانمام . یتر آرتق . بویالانلرینه

مکافات . کالیارینك حیات توشیندن کوزل

بر رؤیا هدیه ایتدم .

بهیج — تشکر ایدرم . . یارینه . .

قادین — یارینه . .

بهیج — جیندار .

سوزان ارزون بر اسکمله‌یه اوزاندی . .

اونلری یاروب اوراقلره قجقوایسته‌یی بر طرله شون محیط آهق طولاشیرصکره بر نقطه‌ده کرلرینی توقیف ایدرودوشوندی .

« نه ایی اولوردی ؟ اوبکله عزیز ، قاتلله برکیجه کچیرمك نه‌ایی اولوردی . اونك قیمت حیات بیلمه‌یه‌ن در آغوشلری ایچنده‌اولیوردکی رعشه‌لرله، خوفلرله‌تتره‌یه‌رك : بویوك برنفرتله ممزوج بر شهوتله قیورانه‌رق اوپوشمك وصکره بر « بوسهٔ حقیقی » نه ایی اولوردی ! اوف بو یکی بر ارتباط یکی بر شی اوله‌جقدی دطنه‌یه‌ممکن دکل، نه‌یه‌ممکن دکل یاربی یارین ینه بونکله بهیجله . . . . »

٢٥ تشرین اول سنه ٣٢٢

شباب الدین سلیمان

(فەرەر) ك اعدامی مناسبتیله برلینده
اسپانیا سفارتخانەسی جوارنده اجرا ایدیلان تایشلر وتایشجیلرك داغیتلسی

(سلانیك مطبعه سی)

قطب شمالی کشف ایدلدی

آی آویت ترجمهٔ عبدمنطاره ی

قطب شمالی کشف ایدلدیمی؟ بوقدر عصرلردن بری بشریتی مشغول ایتمش اولان بو مسأله نهایت حل ایدیله بیلدیمی؟ بو پردهٔ مجهولیتی یرتارق نهایت شو سر مراق انگیزی کشف ایتمك کیمه میسر اولدی؟ بوتون بو سواله شمدیکی حالده قطعی بر جواب اعطاسی ممکن اولامز.

ایوت ایکیسنده (شدیده) ادهسندن کوندریلن بر خبر برقیده بوشانلی مظفریتك نهایت دوقتور قوق اسمنده بر امریقالی یه اصابت ایتدیکی بیلدیریلیوردی. حالبوکه برقاچ کون صکره عین آیك بشنده (لابرادور) دن کشیده ایدیلن بر تلغرافنامه‌ملی قوماندان (پی ری) طرفندن امریقا بایراغنك قطب شمالی‌یه دکز ایدلدیکی بیان اولونیوردی. بو خبرلرك دانکیسنه ایناملی؟ بوتون جهانی صبرسزلقلر.

پیچ و تابلر ایچنده بر اقان بو راز غریب حقنده تفصیلات موثوقه یه انتظار ایتمك لازمدر. شمدیلك هر ایکی کاشف حقنده الده ایده بیلدیکمز معلوماتی دیکله مکله اکتفا ایدهلم:

برچوق بیوك سیاحتلریله مشهور اولان

قطب شمالی کاشفلرندن دوقتور قوق
Docteur Cook, explorateur du pole nord.

دوقتور (قوق) نورت سیدنی (آمریقا) دن ٤ تموز ۱۹۰۷ ده واپوره بینه‌رك آبی صیدی ایچون ... حوالیٔ شمالیه‌یه توجه ایتمشدی. برمدت رفیق موسیو (برادله‌ی) ایله برابر باقین لیماننده شکار ارقه‌سنده قوشدقدن صکره بردنبره شماله بر آز دها نفوذ ایتمك ارزوسنی اظهار ایدر و غروشلانده قدر کیده‌رك اوراده رفیقندن آییریلیر. وهرشیئی کوزینه آله‌رق سیاحت قطبیه یه قرارویریر. امریقالی سیاحده جلب حیرت برشی

(سلانیك مطبعه‌سی)

واردی که اوده مهمات سفریه سنك فوق العاده ساده ، اولمسی، کوبنه مخصوص نه بر بالونك ونه‌ده بر اوتوموبیل ویا بر واپورك بولنمامسی ایدی . جرآتی اودرجه‌لرده ایدی که اسلافی کبی سیاحات شمالیه موسمنی بیله بکله مکسزین قیشك صحاریٔ منجمده سنده گاه ماشیاً وگاه قزاقله طیٔ مسافه‌یی کوزه آلدیریوردی .

آناتوق (غروئنلاند) ه واصل اولنجه اهالیٔ محلیه‌یی تشکیل ایدن ایکی یوز اللی اسکمو ایله پیدای مناسبت ایده‌رك لوازم غدائیه وتسخینیه سنی اونلرك دلالتیله ترتیب واستحصال ایتدکدن صکره ۱۹۰۸ سنه‌سی شباطنك اون طقوزنده معیتنده ۱۱ آدم ۱۰۳ کوپك وبك زیاده یوکلی ۱۱ قیزاق بولندیغی حالده اناتوق دن مفارقت ایدیور وبر آی صکره ده هوبارد روندن مروریی خبر ویریوردی . اون سکز آی قدر برمدت حقنده هیچ برخبره دسترس اولنه‌مدی .

حالبو که سیاحین (ناسین) بوغازندن بچه‌رك (ئل‌مه‌ر) اراضیسنی قطع ایتمشلر وحوالیٔ قطبیه‌یه داخل اولمشلردی .

بالذات دوقتور (قوق) ك حکایه ایتدیکی اوزره سیاحت ابتدالری پك کوزل کچمشدی . ایلك کذر کاهلری اولان مملکتلرده شکار مبذول اولدیغندن آز برمدت ظرفنده ۱۰۱ اوکوز ۷۰ آیی و ۳۳۵ طاوشان صیدینه موفق اولدیلر . مأکولاتلری لزومندن فضله ایدی . فقط صو کره‌لری آو حیواناتی کسب ندرت ایتمکه باشلادیغی جهتله قزاقلری جر ایدن کوپکلرك برخیلیسنی ذبح ایدرك تأمین معیشت مجبوریتنده قالمشلر ایدی . برودتده کیت کیده اشتداد ایدنجه سیاحت آرتق پك مهلك برحال اکتساب ایتدی . مع مافیه التمش برکون بلا فاصله قطع مرحله ایدیله بیلمش و پك مهم ترصدات فنیه اجرا ایدلمش ، برچوق فوطوغرافلر آلنمشدی . نهایت نیسانك اون طقوزنده °۴۶ '۵۹ °۸۹ عرضنه واصل اولابیلدیلر . آرلق قطبه ۲۵ کیلومتره اوزاق بولونیورلردی . (قوق)ی تعقیب ایدن اسکمیولردن یالکز ایکیسی بونقطه‌یه قدر متاعب سفریه‌یه تحمل ایده‌بیلمشلر . دیکرلری یاری یولده بیچاره‌دن آیرلمشلردی .

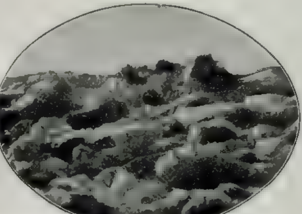

قطب شمالك بر ساحهٔ منجمده‌سی

Un terrain glacial au pôle nord

٢٥ کیلومتره‌دن عبارت اولان صوك خطوه‌ایکی کونده آتیلیوردی . بومدتك ختامنده ایسه دوقتور (قوق) کندی تعبیری وجهله «امریقا بایراغی کره‌ارضك بویوك چوییسنه طاقه‌بیلمشدی .

قوماندان پیرینك سیاحت سفینه‌سی
Equipage du Commandant Peary

قطب شمالیده برکونك انطباعاتی

شمدی برآزده کاشف شهیره حواله سمع دقت ایده‌لم: « آرتق پس ویشمز، هر یر، هرطرف جنوب ایدی. برکوچك خطوه ایله بزی کرهٔ ارضك برطرفندن دیکر طرفنه کچمك، وقت ظهوردن برآن ایچنده نصف اللیله واصل اولیویرمك قابلدی. درجهٔ حرارت — ٢٧ درزدون ایدی. عرض ایسه تام طقسان درجه اولوب طول بزم ایچون بیهوده وبی معنا بر کلمه‌دن باشقه برشی دکلدی. سرمست مسرت اولدیغمز حالده دماغمز بیوك بر بی‌تابی ایچنده بولیوردی. بوتون بر کون رصدات وتجربات ایله زمانکذار اولدقدن صکره نهایت الیم بر یأس تنهایی یورکلریمزه نفوذ ایتدی. بر آووچ طوپراقدن بیله محروم اولان بو خطهٔ وحدت ناصل بونجه عصرلردنبری یوزلرجه انسانك مطمح نظری اوله‌بیلدی ... فی‌الحقیقه طوپراقدن ایز کوره‌مدك. هرطرف کوزقاماشدیریجی بر رنك سفیده مالك بی‌پایان بر عمان برف. بر یکنسقی بی انتها ایچنده.»

دوقتور قوقك رقیبی ـ

(پیری) نامی‌ده سیاحات شمالیه قهرمانلری آراسنده حائز موقع احترامدر. بو آمریقالی سیاح ١٨٨٦ ده غروینلانده پك مهم سیاحتلر اجرا

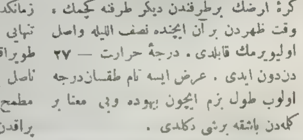

دوقتور قوقك رهکذارنده اسکیمولر
Les esquimots sur le passage du Docteur Cook

ایتمشیدی . ۱۸۹۱ سنه‌سنده ایسه ایلك سیاحت
قطبیه‌سنی ترتیب ایده‌رك هیئت سفریه‌نك امر
تداویسی ایچون ... دوقتور (قوق) ی رفاقته
آلمشدی . (۱۸۹۲) سنه‌سندن (۱۹۰۳) ه
قدر دفعات ایله بو تجربه‌یی تکرار ایدرك
غروئنلاندك نقاط شمالیه‌سنده کشت و گذار
ایتدی. ایشته گونا گون موانع ومشکلات ایله
مالی اولان بو سفرلرك برنده ایدی که ۸۹۳ .

یکرمی برنده قطب شمالیه ۳۲۲ کیلومتره تقرب
ایده‌بیلدی. فقط پیری یکرمی سنه‌لك تجربه‌دن
صکره آرتق بو دفعه امریقایه امللرله عودت
ایدیبور وموفقیتك پك قریب اولدیغنی خبر
ویریبوردی حتی رئیس حکومت روزولتك
بر نطقنه ویردیکی جوابده « اسرار قطبیه‌یی
بهمحال کشف ایده‌جکم . » دیمشدی .
بو نیت قویه امریقاده پك بیوك بر

مادریدده آنارشیستلر طرفندن آتیلان بر بومبه ایله تخریب ایدیلان بر سوقاق
Rue endommagée par une bombe d'anarchiste à Madrid

یه‌سی ایلولنك ۱۲ سنده رفاقتده بولنان مادام
پیری وضع حمل ایدرك بر قیز دنیایه گتیردی
بو قیزه بری اسکیموجه و دیگری خرستیانجه
کلمه‌دن مرکب اولمق اوزره (ماری — تکیو)
نامنی ویرمشدی .
۱۹۰۵ سنه‌سنده قوماندان پیری (روزولت)
باطیله‌نیورقدن حرکت ایده‌رك ۱۹۰۶ نیسانك

حسن استقباله مظهر اولدی . میلیونلرجه فرانق
جمع ایدیله‌رك پیری‌یه اهدا ایدلدی. یکی بر سفر
تدارکاتی ایچون هر طرفدن تشویقات والحاحات
یاغیوردی
حالبوکه بو صره‌لرده دوقتور قوق هیئت
سفریه‌سی هیچ کیمسه‌نك نظر دقتی جلب
ایتمکسزین یوله چیقبویرمشدی .

روزولت یاطی تعمیر ایدیله‌رك كوكرته‌سنه قدر كومورله املا ایدلدی . انبارلر ایسه اولكی سفرلردن زیاده قونسرولر وذخائر كونا كون ایله ایالیدی . وبر خیلی آلات ادوات فنیه ایله برچوق ارباب فنونده بوسیاحتده بولنه‌جقدی

١٩٠٨ سنه‌سی تموزینك بدایتنده روزولت سفینه‌سی یوله قویولدی . غروئنلاندك شماله واصل اولنجه قوماندان پیری واپورینه برچوق اسكیمو ایله بر خیلی كوپك آلدی . انتخاب ایدیلن طریق ١٩٠٦ سیاحتنك عینی ایدی . (غرانت)و(غرنیل) اراضیسی سواحلی تعقب ایدیله‌جكدی . بوبابده قوماندان پیرینك افاده‌سی بروجه آتیدر :

«روزولت ١٩٠٨ تموزینك آلتیسنده امریقایی ترك ایتدی . ١٧ سنده سیدنه‌یدن مفارقت ایلدك و بر اغستوسده غروئنلانده لورق بروئنه و اصل اولدق . وسكز اغستوسده ینه غروئنلانده كائن (ئه‌تا) بلده‌سنی ترك وایلولك برنده ینه جزیره‌منجمده‌ده بولنان (قب شیروان) ه مواصلت ایدرك اوراده قیشی كچیردك .

تیزاقله سیاحت مجبوریتده بولندیغمزدن شباطك اون بشنده (روزولت) كمیسنی ترك ایدرك مارتك برنده قولومبایه واصل ، اوچنده سربست صولره تصادف ایده‌رك دوچار تأخر اولدق وعین مانعاته تصادفله ٤—١١ مارته قدر حركتدن قالدق . مارتك ١١ نده ٧٤ ١٧ نده ٨٥، ٢٢-سنده ٨٦ ، ٢٧-سنده ٧٨ درجه عرضه واصل اولدق وانك ٢٩ نده سربست صولره تصادف ایده‌رك برمدت تأخر ایدكدن صكره ٢ نیسانده ٨٨ درجهٔ عرضه ٤ نیسانده نهایت قطب شمالی‌یه رسیده اوله‌بیلدك . عودتمزده عین طریق ایله ایدی . هیئت سفریه‌دن پروفسور (ماروون) استثنا ایدلدیكی تقدیرده هركس سالماً عودت ایده‌بیلمشدی بیچاره پروفسور ایسه نیسانك اوننده ٨٦ درجه‌ده وقولومبیا بروننده قرق بش میل شمالده بوغولمش ایدی .»

اوروپاده صوك موده شبقه ایكنه‌لری!

كاشفلرك مجادله‌سی-

قطب شمالی كاشفی «قوق»می «پیری»می؟ نه قدر غریب مسأله! شمدیلك نظر دقتمزی جالب برشی وار . اوده دانشمندانك قوماندان پیرینك ایضاحاتی بلاتردد قبول ایتدیكی حالده دوقتور قوقك حكایه‌سی اعتراضلره غرق ایتمش اولمسیدر . دوقتورك كونده ٢٤ كیلومتره قطع ایتمسی — كه بوزلر آراسنده بوسیرسریع محیر العقولدر — قیرمزی قارلر ، درجهٔ حرارت وقطبك تشكلات ارضیه‌سی حقنده‌كی عصیان

انکیز بیاناتی یك نظرده داعیٔ شبهه ایدی .

معماقیه اویله نظریه‌لر واردرکه رأی‌العین کورولمدکجه قبول ایدلمز . اساساً دوقتور قوق قطب شمالی سیاحتلرنده‌شهرت‌عظیمه‌یه‌مالکدی. قوماندان پیری موماالیه ایچون ۱۹۰۷ سنه‌سنده « قطبی کشف ایده‌بیله‌جك بر جسارت ومتانت ایله متخلقدر » دیمشدی . عجبا ادعا اولندیغی کبی دوقتور قوق ۱۸ آی اسکیمولر ایچنده غروئنلاندده اقامت ایتدی‌ده قوماندان پیری‌نك موفقیتی.ایشیدیر ایشیتمز‌اوندن‌اول کندینی آوروپایه‌می آتدی . بوبابده‌اعطای‌حکم ایچون هیچ استعجال ایتمیه‌رك هرایکی کاشفك ایضاحات مداله‌سنه انتظار ایدن امریقا جمعیت جمعیت جغرافیه‌سنه توفیق حرکت‌ایدهلم .

یلك بویوك برحادثهٔ فنیه —

اورته‌ده بر حقیقت وارسه اوده قطب شمالینك‌هرحالده‌فناً کشف‌ایدیله‌بیلمش‌اولمسیدر. جغرافیا فننك بوکشف جدیدن نه‌قدر حصه‌مند استفاده اوله‌جغنی اثباته حاجت یوقدر . شمدی‌یه‌قدر بزه‌مجهول اولان‌قطب‌نقطه‌لرینك طوپراقله‌می یوقسه دکزله‌می محاط بولندیغی ، تشکلاتی نه‌دن عبارت اولدیغی حقنده بر فکر صحیح پیدا ایده‌بیله‌جکز .

علم‌هیئت‌ده کندی حصهٔ‌نفعنی آله‌جقدر. ازجمله محورارضك نقطهٔ‌قطبیه‌ده‌کی‌سمت‌الرأسه یعنی سمایه نسبتله ثابت اولمیوب تبدیل مکان ایتدیکی‌بولنده‌کی‌فرضیه‌اثبات‌ایدیله‌جك‌اولورسه بالجمله هیئت حساباتنك آز چوق تعدیلنه‌لزوم کوروله‌جکی طبیعیدر .

کاشفلرك حیواناتك حیات‌حاضره ویاقبل‌التاریخیه‌سی حقنده‌ده بزه تفصیلات نافعه ویره‌جکلری امید ایدیلیر .

بونلردن ماعدا‌روز کارلرك استقامتی، بوز اطه‌لرینك‌صورت حصولی وسائره کبی مبحث‌الاقالیمه‌ودهادوغروسی کهانت هوائیه‌یه اساس‌اولان برچوق حادثات بوسایه‌ده‌اقناعت‌بخش‌بر‌صورتده‌تتبع‌ایدیله‌بیله‌جکدر.

قطب شمالی کشفنك (توریزم) تسمیه ایدلن ذروهٔ جباله‌صعود اکلنجه‌لری کبی‌واهی بر ثمرهٔ‌مراق و تعند اولمق‌اوزره‌تلقیسی موافق اوله‌مز. بالعکس عصرلردنبری بشریتك‌مترقب اولدیغی بو موفقیت عصریمزه مدار شرف اوله‌جق اعاظم کشفیاتدندر .

(قوۀ حروریۀ شمسیه‌نك
قوۀ محركه‌یه تحویلی)

ایدیٔ استفاده‌مزده بولنان بالجمله قوتلرك بالواسطه منبعی اولان كونشك كرۀ ارضه ارسال ایتدیكی شعاعاتك بلا واسطه قوۀ محركه‌یه تحویلی چاره‌سی من القدیم تحری ایدلمشدر. فقط بوبابده مستعمل اولان آلاتك غلای فیئاتیله الویریشسزلكی تطبیقاتی دائما اشكال ایتمشدی. فیلادلفیا شهرنده موسیو شومان نامنده بر آمریقالی بیكلرجه ارباب فنك دسترس اوله‌مدیغی بو موفقیته نهایت مظهر اولدیغنی ادعا ایدیور. تصورات سابقه‌نك جمله‌سی اشعۀ شمسیه‌نك بر آینه ویا بر عدسه واسطه‌سیله بر بخار قزانی اوزرنده تكثیفی اساسنه مبتنی ایدی؛ حالبوكه موسیو شومانك ایجاد ایتدیكی جهاز سایه‌سنده كونشك شعاعاتی بر صندوق درونده جمع ایدیله‌رك طوغریدن طوغری‌یه استعمال ایدیلیر. وبو صورتله حاصل اولان حرارت فیلادلفی‌ده ۱۱۵ درجه‌یه بالغ اولور. مذكور صندوق درونده بخاری حاوی و آره‌لرنده ۲۰۵ سانتیمتر ویخنده بر هوا طبقه‌سی موجود جامدن ایكی جدارله مستور بر طاقم بورولر موضوعدر. شعاعات ضیائیه شعاعات حروریه ایله برابر جاملردن كچر وسیاهلانمش اولان بورولر طرفندن جذب اولنه‌رق جام وهوا طبقه‌لرندن ارتق مرور ایده‌من. اشبو بورولر درونده بولنان بخارماك جذب ایتدیكی حرارت عادی بخار ماكنه‌سی طرزنده ترتیب قلنمش بر ماكنه‌یی ایشلتمكه لازم اولان تضییقی استحصاله كافیدر. بو ماكنه‌نك یرینه توربین دنیلن یكی اصولده بر ماكنه استعمالی‌ده قابلدر. بو كونش ماكنه‌سندن خروج ایدن بخار تكثیف ایدیله‌رك مایع حالنده قازانه رجعت ایدوب بو صورتله بر دور دائم حصوله كلیر. درجۀ حرارتی وسطی اولان یرلرده اثر استعمالی دها مناسب اولور.

منطقۀ معتدله حاره‌ایه الك الویریشلی مایع صودر بو طرزده بر ماكنه‌نك مصارفی عین قوتده ایی بر كومور ماكنه‌سنك مصارفنی تجاوز ایتمدیكی كبی بو سایه‌ده ۱۰۰۰ بارگیر قوتنده بر ملكۀ محركه استحصالی قابلدر.

یك ساده اولان بو ماكنه‌لر اسقای اراضی ایچون غایتله الویریشلیدر. بالطبع بالكز كوندوز ایشلر و باغ مصرفندن تماميله وارسته‌در: بر تك ماكنیست آنه را كیا اجرای تفتیشات ایدرك وسطی جسامتده ۵۰ ماكنه‌یی بردن اداره ایده‌بیلیر.

طاش خاتون

عراق حکمداری سلطان ابو سعید طرفندن شیراز والیسی بولنان (او زمان والیلکلرینك‌ده برر کوچوك حکمدارلق اولدیغنی اونوتمامالی) امیر محمد شاه اینجو - ثروت وافره صاحبی، فقط عدالت واستقامتیله کندینی اهالیسنه زیاده سودیرمش ایی بر ذات ایدی. حین وفاتنده، شیرازك مشامنواز کللرینك رایحه‌سنه قاریشان بوی نیکیسی - اهالی اوزرنده هنوز اجرای تأثیر تحسر ایدرکن، سلطان ابو سعید طرفندن یرینه کوندریلن چوبانك اوغلی شیخ حسین استعداد واستبدادکاریسنی اظهاره باشلامقله قالمیوب ثروت خصوصیهٔ منتقله‌سی محمد شاه اینجو الندن غصب ایده‌بیلمك ایچین اوغلی ابو اسحاق، برادری رکن الدین و مقصود بکلرله حرمی طاش خاتونی توقیف ایتدیردی. زیرا امیر حسین - بیلیوردی‌که شیرازده بونلر برشی دیه‌میه‌جق! عراقه کتوروب تضییق ایتمکله اللرندن مالاری آله‌بیله‌جك واو زواللی عائله‌نك الکه‌سز حیاتلرینه - قرانلق زندانلرنده خاتمه چکه‌بیله‌جك؟

. .
.

امیر حسینی - اك زیاده اورکوتن طاش خاتونی براز اکلاتهلم:

ملل ترکیه ابتدای ظهورندن سلطان اورخان زمانه‌قدر بولنان دورهٔ صافیتنده ارککلرك قادینلر حقنده‌کی احتراملریله اونلره بخش ایتدکلری امتیازلری - قرآن عظیم الشانه مطابق بردرجهٔ علویه‌ده بولندیغندن بر امیرك حکم و نفوذینه فصل منقاد اولنیورسه - ایلکلریله کندینی طانیتدیرمش بر امیره کی - بر امیر زوجه‌سنك خیرخواه سوزلرینه‌ده عینیله اطاعت و (فضله اوله‌رق برده قادینلغه قارشو) رعایت کوستریلیوردی. اویله بر قادین - حین حاجتده امور سیاسیه‌یه قاریشه‌رق ایش کوریر و سلطانلغی بحق ایفا ایدییوردی.

خیر وحسناتیله طاش خاتونده کندینی طانیتدیرمش اولدیغندن شیرازده انشا ایتدیردیکی مدرسه‌سنده هریارار و صالی اوکلن نمازندن اقشامه قدر شریفلر فقیهلر وقاضیلر اجتماع ایدرلر. وعظ و نصیحتلری معلن مصاحبهٔ شرعیه‌ردن صوکره قرآن عظیم الشان اوقونور؛ طعاملر، میوه‌لر و شکرلمه‌لرله اطعام واعزاز اولنورلردی. بو مجلس علوینك هر اجتماعنده کندیسیده بولندیغندن مدرسه‌یه تشریفی وعینی حکمداره اولدیغی کبی بوری، ترامپت ودو. مبلکه اعلان ایدیلیور و بوتون علمای کرام بو بیوك قادینه ابراز تعظیم ایلیوردی.

طاش خاتون - زوجنك وفاتیله حکمدارلق

سه بش دوبه احرا حرابدس سیحت هوائیه
le dirigeable Zepplin

موقعنی غائب ایتمش ایسه ده فقرا پرورلکی لطف و کرمیله بوتون خلق اوستنده کی نفوذ جاریسی اکتساب و قوت ایلمشدی .

*
* *

احسان و علو حـ ا به ما ـ لك قمتابی اولان بو سلیقادیــز و جنك وقتی طولاســیله دوکدیکی حسرت یاشرینه هنوز فصله ویره . مدیکی بر زمنده سرابك معنوی سیاهلقلری اکجه کومولش اوطوردیکی ـ اوکنه مدی بر قرانلقده حه کشدر .

اوت ابر حسینب مأموری ـ بو سعدن ـ بقاشلك تـ شو مه اکیوب :

ـ قاتچکر ! عراقه کنه رمك اوزودسزی توقیف ایدییورم : دیمك کتاخانه جسارت آلمشدی !

طاش خاتون ـــ توركلكه مخصوص بر وقار نجیبانه ایله اوموزلرینی سیلکه رك مخاطبنك یوزینه بر ... قدی !!! ـ قهرمانلرك قورقوته مدیغی بو تورك سلطانی سنمی أورکوته جکسین ؟! .» دیمك ایسته یوردی !

مأمور ـــ معیتی افرادینی چاغیرمقله اکتساب قوته چالیشیرکن سوك تورك قادینك کوزلرندن ص ا حـ لان هیبتانز عـ الائمه معروض قالنجه بلا اختیار تتره یه رك تعظیمـاً اوکنده اکیلدی

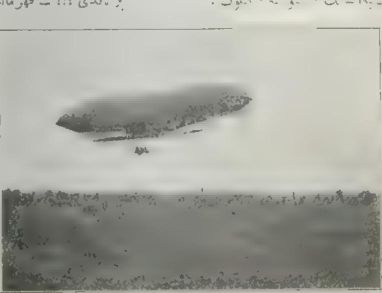

سه لان بالونك هوایه صورت صعودی
le dirigiable « Zepplin » en route dans les aire

و — بنی معذور کوریکز سلطانم ! بویله امر آلدم ! دیه بیلدی .

طاش خاتون — بو مأمورك سسندکی نیاز مندانه طاتلیلقدن درحال یوشایوب — انسان اولان وظیفه سنی ایفا ایتملیدر . سزده وظیفه کزی اکمال ایدیکز !.. یالکز بکا مساعده ایدیکز یوزمی عجم قادینلری کبی اورته یم ! زیرا طاش خاتون — سراینـدن چیقارکن یوزنده کی اثار تأسفاتی ! معیّن خلقه کوسترمه ملیدر !! » دیدی .

« او زمانلرده تورك قادینلرینك — عجم قادینلرندن ، « یوزلرینـك بجه سزلکیله تفریق اولندیغی - » ابن بطوطه سیاحتنامه سنده یازار »

طاش خاتون — ایلك دفعـه یوزینی اورته رك سرایـنـدن چیقـارلمش و امیر حسینه الحاق ایتمك اوزره تام شیراز چارشوسنك اورته سنه کتورلمشدی که ، اللری باغلی او راده بکلدیریلان اوغلیله ایکی قاینی کورنجه حجاب سلطانیسنی ده اونوده رق همان اهالینك ایچنه آتلمش و بجه سنی قالدیره رق — ای شیراز اهالیسی ! ... سزك ایچکزدن بن بویله قالدیریلوب کتـوریله جکمی یم ؟! بن کاویله بر برزوجه سی یم ! دیه باغیرمشدی !

بو شجیعانه استمداده اولا (پهلوان محمود) نامنده بر دولکر ایاغه قالقه رق شـویله جواب ویرمشدی : — خیر .. چیقارلمغه براقیه جغز !!! بوکا هیچ بر وقت راضی اولمیه جغز !! . »

حاکمیت اعلان ایدن بو مجبل سوزلری بوتون اهالی شدتله تکرار ایدنجه .. برچوق سلاحلر پارلامش و محافظلره هجوم اولنه رق امیر حسینك توابعی فراره مجبور ایدلمش ایشته بو سـایه ده پرنسله چوجقـلری قورتارلمشدر .

۷۳٦ تاریخنده ابو سعید خان بهادرك وقوع وفاتیـله امیر حسین — شیرازدن فراره مجبور قالدیغنده ، اداره یی ابو اسحاق ید کفایتسه آلمغله طاش خاتون — والدهٔ امیر اوله رق ینه مملکتك اعمار وملتنك تعالیسنه بوتون قوتیله چالیشه رق ابراز حیت ایتمشدر .

سه پاپن بالونك اوزاقدن کورونشی

Le dirigeable « Zepplin» vu de loin

∴

انسان متقدمینمزك سربست حیات نسائیه

می ایچنده قادینلغه لایق خاصهٔ شفقتك انجه لكلرندن صیزه‌رق شجاعت مردانه‌یه قدر یوكسلمش بر چوق حركات عاقلانه و قهرمانه‌لریله صنف نسوانك ده‌ار ككاركی جمعیت بشریه‌نك ارکان لازمه‌سندن اولدیغی اثبات ایدن جده‌لرمز، مجبار قاچ عصر صوكره حفیدلرینك دوچار اوله‌جغی حیات مسكینانه‌یی تصور ایده بیلیرلرمیدی ؟!...

آه کاشکی اولجه کشف ایتسه‌یدیلرده تکثر زوجات یوزندن تحصل ایدن عالم سفاهتلرینه وسعت ویرمك ایچون دینی برمسئله شكلنده كوسترمكه چالیشدقلری وقادینلری جمعیت علمیه وادبیه‌دن طرد ایله) والده‌لكه دكل. كوكل اكلنجه‌سی اولمغه مستعد بر حالده یتشدیرمك عادتنی ! دهااو زماندن ابطاله جهد و غیرت ایدرلردی ده.. شمدی قوجه بر تورك ملتی ایچنده (اسلامیتك احسان ایتمش اولدیغی) حقوقی مدافعه‌یه جسارت ایده‌جك بر یوز دكل، بیكلرجه قادین صداسنك یوكسلدیكی ایشیدیلیردی !

امینه سمیه

سه‌پلین بالونی — قبل صعود
Avant l' acénsion

آه ، اوزمان...

ـ فەرەرك بويوك روحنه ـ

ایشته یکرمنجی عصرك ممتاز برمظلومی ، انسانیتك اونوتولماز برقربانی دها ... ایشته استقبالك دماغنده زنده انتباهلر ، هیجانلرله تیترەیەرك «وْبدآیاشایەجق بویوك اسملردن بری ... ایشتهمعصومیتی شیطان آداسندهحبس ایدلمکلهدکیل ، فقطبی کناه عسکرلرك کناهکار قورشونلری قارشیسنده قان ایله تشهیر ایدیلن بر دریفوس ، اسپانیا مظلومی ، برانسانیت شهیدی ...

بر دریفوس که اوغرادیغی ظلمك ، حقسزلغك تعمیر و تلافیسی غیرقابل !.. بر دریفوس که ابدیاً مظلومقالمغه محکوم!.. لکن محیط مظلومیتنده یالکز زولانك مدافعەلری ، فورانلری دکیل ، بوتون برانسانیت متفکره ومتحسسەنك هیجانلری ، عصیانلری طاشان بر دریفوس ... و ولترلرك ، روسولرك ، زولالرك ، تولستوئیلرك دماغلرندن ترشح ایدن ذرات نور ایله متموج وپرحیات کورونن بوآتشین هیجانلر ، بونجیب ومنور عصیانلر عصرلردن بری طلوعی بکلەنیلن «شفق انسانیت»ك صانکه هالهٔ تبشیری ایمش کبی یوکسلك وانسانی وجدانلری علوی وپرضیا لرزشلر ، صدمەلرله صارصیور :...

ظالم ومستبد خرافەلرك.تعصبلرك تأثیرات مشئومەسیله طوپراغنك هر ذرەسی قان ایله آلوده اولان اسپانیانك برمظلومیکه اُولومی انسانیت ایچین«انتباه»، افولی «ضیاء»اولویور!.. آرتق ، بشریت حاضرەنك اعصاب عصیانندن انسال مستقبلەنك دماغ حساسنهسیلان وهجوم ایدجك اولان بوجریان ضیاوانتباهایله انسانیت، تماماً « حقیقت » یضبط وتسخیر ایلەیەجك ، وبوفتح جلیل ایلەده حقیقی وابدی بر معاهدهٔ مسالمت واخوت عقد اولوناجق ....

ای دنیاده الك منفور وملعون، الك ملوث ومشئوم برقوتك ، یعنی غرضکارلغك ، کین وعداوتك قربانی اولان محترم دریفوس !.. سن ، محکومیت موقتەکله فرانسه حیات عدلیه وفکریەسنده برانتباه، برتجددحاصل ایتدك ... سن، چکدیکك اشکنجه ایلەوطنکەفضله برقوت وسعادت هدیه ایلەدك...سن ده، ای« حقیقت » ك فدائیسی، انکیزیسیونك تاریخی مظالمیله یوغورلمش برتعصبك مغدوری اولان بویوك

فەرەر !..سن دە مظلومیت ابدیەكە عالم انسانیتدە برانقلاب كزین ، جهان افكاردە برتجلی نوین حصولە كتیردك ...

شمدی سمانك یوكسكلكلرندە ، منور ومبجل برتخت فضیلت واعتلااوزرندە جانشین اولان بویوك روحك ، مماتكلە بو خستە طوپراقدە جاللانان هیجان علوی وانسانی یی تماشا ایتمكلە كیم بیلیر نە قدر سعادت حس ایدیور ، دكلمی ؟... فی الحقیقە بشریتە ایف ایتدیكك خدمت اوقدر معظم ، او قدر نجیب ومحتشمكە ناپولیونلرك ، بیسمارقلرك قولاقلری دولدوران شعشعە اشتهاری ، سنك او معبد انسانیت اولان درین روحنك نوراصالتی قارشیسندە پك سونوك قالیور !... بوتون ، بوقوت مملكتلری دكل ، فقط وجدانلری تسخیر ایدەجك ؛ وسن ، ای قوجەفەردر ، یالكز برقطعەنك ، برالكانك دكل ، بوتون برانسانیتك فاتحی اولاجقسك!....

ایشتە اوزمان ، اساسنی تااعصاروحشیەدن آلدیغی ظالم عنعنەلر ، قانلی تعصبلرلە ملوث قونلرك نجهٔ عصاەسی آلتندە سلطنت فكریەسی دوچارتزلزل وتشوش اولان برد دماغ ، كرەلهٔ ارادەسیلە بوتون برهیجان جهانی یە رغماً — فەردرلرك اوبویوك ویوكسك دماغلری خودبین ومتعصب قورشونلرلە پارچالانامیەجق ، اوزمان علوی وانسانی قهرمانلقلری بویلە سفلی ، بویلەجانی حكملر قارشیلامیەجق ، اوزمان نورك قوتی هوای نسیمی انسانیتدە برذرۀ ظلمت بیلە یاشاتمایەجق ... او زمان هرشی ، اوت هرشی آكلاشیلەجق ... آه ،اوزمان ......

ازمیر ۱۲ تشرین اول ، ۱۳۲۰

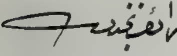

زه‌پلن بالوننك عودتی
« Zepplin » descendu à terre

فه‌ره‌رك اعدامی علیهنده پارسده اجرا ایدیلان نمایشلر
Manifestation en faveur de Ferrer devant le moulin Rouge à Paris

ـيكنده مادريدده قورشونه ديزيلان (فەرەر) ك اعدامى عليهنده پارسده اجرا ايديلان برنمايش
Lafoule devant St Augustin au premier Plan les Chefs de la manifestation

فەرەرك اعدامى عليهنه پارسده ياپيلان نمايشلر
Manifestation monstre en faveur de Ferrer devant La Statue de la Place Clichy

دیلنجی

[illegible]

براوطه درونی ، اورته طعام سفره‌سی ، اطرافنده اشخاص [illegible] احمدوفق ایتمش . [illegible] قورقو نمایان اولور .

طورسون — بر دیلنجی

صاحب افندی — زنکین بر ابراجی اورخانك عموجه‌سی

نجمی افندی — بر قومشو

بکر افندی — صاحب افندینك [illegible]

اورخان — بر دلیقانلی

ریحان — اورخانك زوجه‌سی

روس عسکر وضابطلری

صاحب افندی

عثمانلیده برخیلی ، بیوك شانلی سفرلر
اچمشدی . ودهات ایله اونلرك [illegible]
ضبط ایتمش ایدك الدبیول الکلری برده .
لکن او جهانکیر اولان عسکرلریمز
بر دفعه کورولمشمی بو وحشت . بوتحکم

(نجمی افندی)

هر برده بر آوازهٔ دلسوز تظلم ،
لرزنده چوجقلر ، اندلر ناش اچنده
هر ماله بر کشمکش مدهش اچنده ...

(صاحب افندی)

[illegible] اولدن بر
کوبجکزی اسیردر دیه ازمکمی کرکدر ؟
دردی ، املی بر کیله بغدایدن عبارت
بی‌قید حسد ، غافل اسرار سیاست
بر [illegible] اضرار [illegible] بغدایدن انسان ؟

(نجمی افندی)

کوی اولدی بر آیلق ثمرات تعبندن ،
انبارلری ویرانه مثال اولدی .

(بکر افندی)

او اوکسوز
[illegible] قدینلرده [illegible] تجاوز ..

(ریحان) دهموش :

یاربی ..

(صاحب افندی)

قادینلرده‌می تحقیر کورورمش ؟

(اورخان) ریحانه :

رنکك اوچیور ! چهره‌کی بر از تدهش
بر صل کدر قپلادی .

(ریحان)
یارب بنی قورتار !
(اورخان)
بن بورده ایکن قورقه !...
(صاحب افندی)
بو سسلر ؟
(بر سس ایشیدیلر)
(هیسی بردن)
کلیورلر .
(ایاغه قالقارلر پنجره‌دن باقارلر)
(ریحان)
محو اولدق !...
(بکر افندی) باقه‌رق :
اون اون بش کشی . .
(ریحان)
امداد !
(بکر افندی)
باغرشمیه‌لم ... قانده ویرمز بزه فریاد .
(صاحب)
جدیله‌شه‌لم .. آلملی بزطور بهادر .
خاشلره تکدیر وستم عین رجادر .
(برروس ضابطی بر خیلی عسکر ایچری کیرر)
(ضابط)
کوی خلقی اسیر اولدی، بومعلومکز البت،
مهمانکزز؛
(۱عسکر)
قارنمز آج !
(ضابط)
زائره عادت
اکرام ایدیلیر .
(۲عسکر)
صلح ایدیلنجه ایکی دشمن
قردشجه ایچر ...
(ضابط)
ایشته سزه بر شیشه عیران !
(۳ عسکر)
طولدور ، ایچه‌لم !...
(ضابط طولدورور)
(صاحب افندی) یواشجه :
هیسی‌ده سرخوش ....
(عسکر) ریحانه باقه‌رق :
نه کوزل قیز !
(اورخان) غضوب !
لکن بو تجاوز ! بو حقارت بزه !
(٤عسکر)
کل قیز !
صون پنبه الکله بزه!
(ریحان)
یاربی نه بیداد !
(عسکر)
رد ایتمه بو تکلیفمزی ....
(ریحان)
اورخانم امداد !...
(۳ عسکر)
اندامنه‌باق‌رنکنه باق !...
(عسکر)
سینه‌سی انفس !
(۳ عسکر)
بر بوسه‌سی دنیایه دکر !

(بر تفنك سسی ایشیدیلیر)
طور هله ! بر سس !
(ضابط)
مارتین سسی !...
(اعسکر)
بر ولوله !...
(عسکر)
فریاد ایدییورلر .....
(صاحب افندی)
آتشمی بنه ؟...
(ضابط)
طورمیهلم بورده !..
(عسکرلر)
هجوم وار !..
(گیدرلر ..)
(صاحب افندی)
امداد اولهجق !...
(بکر افندی)
شبههسز امداد !...
(نجمی افندی)
نهایت
قورتلدق اسارتدن !
(اورخان)
اوت ذاتی بو رجعت
جملی ایدی ظلم
(برسی قپویی اورور)
آچیکز !...
(هپسی بردن)
کیمسکز ؟
(طیشاردن سس)

دیلنجی
آچ ! آچ !
(صاحب افندی)
کیمسك! بزه بیلدیرملی !...
(طیشارده سس)
بر سائل محتاج ...
بیوایه برانسان !...
(قپویی آچارلر)
(دیلنجی قیافهلی بری ایچری گیرر)
(صاحب افندی)
نیه کلدك ؟..
(طورسون)
یاناجق بر ،
بر لقمهده نان ایستهمکه !..
(بکر افندی)
بویله اولوملر ،
آتشلر ایچنده نه جسارتله او ساکن
یوردکدن اوزاقلاشدك ؟ اوسکنای حقیرك
البته دها تهلکهسزدی اویغزدن ...
(طورسون)
دریایه دوشن ماره هجوم ایلر... آچ بن !..
(اورخان) یواشجه
الطو اری برآز شبههلی ....
(نجمی افندی)
کفتاریده پرواز !
(صاحب افندی)
آلسهقی ؟
(ریحان)
کناهدر بابا ، رد ایلك اولماز.
تعیین هویت ایدییور حال الیمی

تأمین‌ایدرم... سوزلری، اطواری‌صمیمی!

دیانجی‌یه:

کل‌سن‌ده اوطور مجلسمزده... نه‌زیان‌وار

(طورسون) بر کوشه‌یه بوزوله‌رك :

اه سنی بی‌پایه سعادتلره مظهر

قیلسین !

(برسس ایشیدیلیر)

(هیبی بردن (متلاشی)

ینه بر سس !...

(بکر افندی) پنجره‌دن باقه‌رق :

کایورلر متلاشی !..

(اورخان) باقه‌رق :

اونلر ینه !...

(طورسون) جدی :

کوسترمیك آثار تحاشی ؟

اوچ، درت کشی‌یز... اللریمز جانلی دکلمی

عثمانلیلره جنکده‌اولوم شانی دکلمی؟

(صاحب افندی) یواشجه:

ریحان بزه محیك اولاجق باعث ادبار ...

برحس بکا ایمشدی بو اندیشه‌ی اخبار:

اغضاب ایده‌جك دشمنی ...

(ریحان)

ایتسین که بوذات

ادهشدرارلومدن !

(طورسون) یواشجه :

نه تذلل ؟... نه جبانت !

(عسکرلر)ایچری کیره‌رك:

نار آلملی ! نار آلملی !...

(ضابط)

الك شانلی ، کزیده

بر عسکریمز جان‌ویرییور قاتلر ایچنده!..

(عسکرلر)

تسلیم ایدیکز قاتلی !...

(صاحب افندی)

کاهن دکلم بن !

(بکر ونجمی افندی)

بز بورده‌ایدك ! بی‌خبرز فعل قتلدن .

(ضابط)

انکاره نه حاجت !...

(عسکر)

کوزن اولمش !...

(هیبی متعجب) :

کیمی ؟...

(ضابط)

قاتل

کیرمش بو اوه ....

(اورخان)

ظل ایسه ، خلیا ایسه قابل !

(عسکرلر)

بیهوده تجاهل !

(ضابط)

چیقارك قاتلی درحال !

(صاحب افندی)

یوقسه ؟

(ضابط)

ایچیکزدن بریسی اولملی درحال !

(صاحب افندی)

انصاف ایدیکز !...

(ضابط)

قاتل !...

(اورخان)

قابلمی بو ؟

(ریحان)

یارب !

(صاحب افندی)

بر باشقه‌سنك فعلی ایچین غیری معاتب
طوتمق یاقیشیرمی ؟...

(بکر افندی)

بومیدر شان مظفر ؟

(ضابط)

حرب ایچین یاره‌لی ، بیچاره بر عسکر
اتلاف ایدیلیرمیدی ؟... بومی شان عدالت ؟.

(صاحب افندی)

اه ایچین اولسون !....

(ضابط) چیقارق :

سزه بر ثانیه مهلت
کیم اولمکه راضیسه حاضرلنملی .....

(ضابط وعسکرلر چیقار)

(صاحب افندی)

ابواه !

(ریحان)

انسانلر اولورمی بو قدر ظالم وبدخواه
اولمك ؟... بوکاراضی اولان انسانده‌می وارمش ؟
برزنده ناصل قبرینی دستیله قازارمش !

(اورخان)

جانی‌یه ، شیاطینه ، زبانیلره مأوا

. بر محکمه‌دن صادر اولورمیدی بوفتوا
بن تشنهٔ عمرم ، دها کنجم ....

(ریحان) استرحامکار :

خایر اورخان ،
سن اولمیه‌جکسین !.. سنی اولدیرمیه‌جکلر !
اصلا !...اولومك ریحانی‌ده قبره سوروکلر !

(نجمی افندی)

نمی اوله‌یم ؟... عائله‌م اولسونمی پریشان ؟
زوجه‌م دها پك تازه ! تیزم بر چوجق الان ؛
یوق ، یوق ، اولومم وار دخاطر بیله اولماز...

(صاحب افندی)

بن اختیارم کرچه ... فقط طالع ناساز
بر لحظه بیله عمریمه بخش ایتمدی راحت ،
هر ثانیه بوینمده ایدی یوغ مشقت !
انصاف ایدیکز !. آخر عمرم ده کدرله
ماتمله‌می کچسین ؟...

(بکر افندی)

هله بن سیر وسفرله
تضییع زمان ایتدم ، اوت ، عمر خرابم
آوان طفولیتم ، آوان شبابم
چوللرده ، دکزلرده هبا اولدی ، مقدس
روی وطنك حسرتی نازنی ...

(اورخان)

هرکس
مفتون حیاة ! اولمکه یوق کیمسه‌ده نیت !

(بکر افندی) طورسونی کوستره‌رك :

بر اسکلت اولمش ! یاشایور ...

(اورخان)

زار سفالت

نالان ضرورتده ینه عمری‌مزز ...

(بکر افندی)

اولسون !...

(صاحب افندی)

اوت اولملك او طورورکن‌بزه دوشمز
لکن ناصل آکلاتملی ؟

(بکر افندی)

کشف ایتدی اساساً :

(اورخان)

بیچاره ؛ تحاشی ایدییور رفع نظردن ؛
مظلم ، متفکر ؛ متردد ....

(ریحان)

بونه وحشت ؟...

سائل دیه ، عاجز دیه شایستهٔ حرمت
پرپیر عصر دیده‌یه سن اول دنیلیرمی ؟
اژدرمیسکز ؟ قلبلریکز طاشمی دمیرمی؟

(طورسون) باشنی قالدیره‌رق :

اضماره‌محل یوق ... اوله‌جك بورده‌بنم‌بن:
فتوامی بن‌آلدم ، اوقودم کوزلریکزدن.
عمرك بوتون اذواقنی، اشواقنی طاتمش ،
قوش تویلی یاتاقلرده ، او کاشانه‌ده یاتمش
انسانلرایچین مشکل اولورطوپراغه‌کیرمك
مظلم‌کیجه‌یی بزم عقاربده کچیرمك ....

(ایچنی چکه‌رك »

بزلرسه ، اومقبرلره بکزه‌ر ، کونش آلماز
اینلردن اوزاق ، کوزلریمز آرقه‌ده قالماز

(ریحان)

یارب ، نه بویوکلك

(اورخان)

نه ملوکانه حصائل!

(صاحب افندی)

کرجك !

(ریحان)

بزی قورتارمق ایچین اولمکه قائل !
اولمك نه کوجك شی ! نظرنده نه محقر!
دشمنلره تسلیمه واریرمی بونی قوللر ؟
یوق، یوق‌بوقدر لطفه‌سزعاصی‌اولك‌عاصی
رد ایلیك احسانی !....

(اورخان)

مادمکه او راضی ...

(صاحب افندی)

بیهوده بو سوزلر ... اوله‌جك !.

(بکر افندی)

امر مقرر
زیرا کیری آلماز ویریلن‌وعدی یکیتلر...

(قپو آچیلیر.. عسکرلر کیرر)

(ضابط)

کاف ! بوقدر مشورت اولماز ایچیکزدن
کیم تأدیه خون ایده‌جك ؟

(طورسونی کوستریرلر)

سنمی ؟....

(طورسون)

اوت ، بن !

بیوایه‌بن ! انسانلرك ازانلدی طورسون!

(ریحان) ایلرلایه‌رك :

هیچ کیمسه‌ده یوق مرحمت!..اما ایچین اولسون

بیچاره‌یی اولدیرمیکز ... پاك ودرخشان

بر جبهۀ بیضایی نصل اینجیدر انسان ؟

بی تاب وتوان آج ، قورو بر عمر شکسته ،

بر سائل بیوایه‌که بیکانه بو سمته ،

بیکانه بزه ، خانه‌مزده ... یوق ، یوق او معصوم

اك آز اوله‌جق یورده اودر اولمکه محکوم!

(ضابط)

بر باشقه‌سی راضیسه اونك خونی دوکولسون!

(نجمی افندی)

مادامکه مصره مرحمتی غالب ، او اولسون!

(طورسون) غضوب :

دشمنلره کوستردیککز زوی جبانت

اثبات ایدییور : قلبکز عاری حمیت ؛

محروم ایسه‌کز پاك اولان عثمانلی قانندن

نام بشری ازمیك انسان اولون انسان :

شان رجلیت بومیدر ؟... زنده ، توانا

بز یورده ایکن بر قیزی لاقیمیدر افنا ؟

بن حاضرم اعدامه ! بنی اولدیرك اولدیر!

(ریحان) اغلایه‌رق :

یارب !...

(ضابط)

نه تردد ، نه‌ده بر اشك تأثر !

(عسکرلر)

حالندن اوموالز بو متانت ! ..

(طورسون) نادم ومتفکر :

نه دیدم بن ؟

هانکی امله یرو اولوب کاش ایدم بن ؟

بر لقمه‌یه مشتاق ، او غریبانه نظرلر

یوللرده دکلمی ؟.. او دمیر پنجه‌لی صرصر

حالا او قیریق پنجره‌دن اونلری تهدید

ایتمکده دکلمی ؟..

(ریحان) متعجب :

نه دییور ؟..

(طورسون)

سوکیلی ناهید !

بیچاره ملیحه‌م !... بری بوبتر اینجده !

کریان الم ، دیکری بو مقبر ایچده !

جیقدم یوله ، بر مرهم شافی بوله‌جقدم

کویا قیزیمك دردینه درمان اولاجقدم ،

هیهات ....

(ریحان) اغلایه‌رق :

نه مدهش ! نه مؤلم ! نه جکرسوز !

(ضابط)

حالا متانت ؟..

(عسکرلر)

بزی بکلتمه !

(طورسون) متأثر :

نه منحوس

بر طالعه مالکمشم : اعدام ایدییورلر ؟

بر ثانیه‌لك عمریمی اعظام ایدییورلر !

(صاحب افندی)

واز کچدی...

(طورسون)

خایر ! نقض ایده‌مزعهدیمی طورسون.

مطلق اوله‌جك ، اولملی ....

(ضابط)

لکن طوریورسك ؟

(طورسون)

بابم ، بدنم لاشهٔ ویرانه مربوط

ایدیلر ، او جگر پاره‌لرم دیده‌مه مشهود

اولدقچه ، او فریاد تظلملری آلان

کوشمده ایکن ، مونه مسرتله شتابان

اوالق بکا قابلمی ؟... او بیکسلره کیملر ،

کیملر باقه‌جق ؟.

(ریحان)

بن !...

(طورسون) ممنون :

نه ایشیتدم :..

(ریحان)

او یتیملر

مسعود اوله‌جق ، ریحان ایسه‌اونلره بنده!

(طورسون)

وعد ایت !

(ریحان)

. ایدرم .

(طورسون) ممنون

جان آتارم مقبره بنده !

(آغلایه‌رق)

اغوشمه کل ای ملك ! ای کان اصالت !

صوك بوسه‌می آل ...

(اوپه‌رك :)

آلده او بدبختلره نقل ایت !

عسکرلره :

قالقلك کیدلم :...

(عسکرلر)

هایدی‌کلیك ...

(کیدرلر)

(اورخان) کنیش بر نفس آله‌رق !

کیتدی نهایت !

(بکر افندی)

بیچاره !

(نجمی افندی) باقه‌رق ؛

فقط چاره‌سی وارمیدی ؛

(ریحان) آغلایه‌رق :

متانت !

(اورخان) باغىرق :

منديل ويريورلر،... ايتيور، آليور...

(طيشاردن بر سس)

آتش !.

(اورخان)

اولدى !...

(اورخان)

(كيتمك ايسته‌ين ريحانه :)

نره‌يه سوكيلى ريحان !

(ريحان)

ايكى قردش

مادرلرينه منتظر آلودهٔ ماتم !...

(اورخان)

ريحان بنى ترك ايتمه !..

(ريحان)

سوزمدن كيرى دونمم .

(پرده اينر)

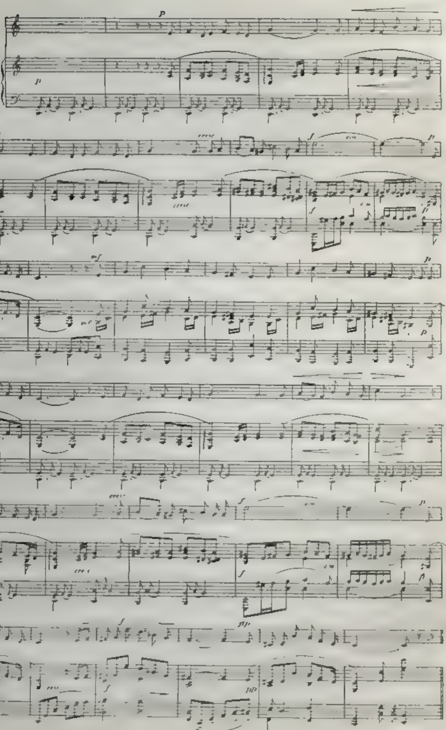

تونل قومپانیه‌سی اخوان عامره نصل خدمت ایدییور!..

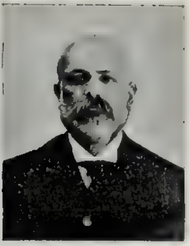

اسپانیاده اخیراً اعدام اولنان مشهور انارشیست (فه‌رر)
Ferrer, victime du cléricalisme
en Espagne

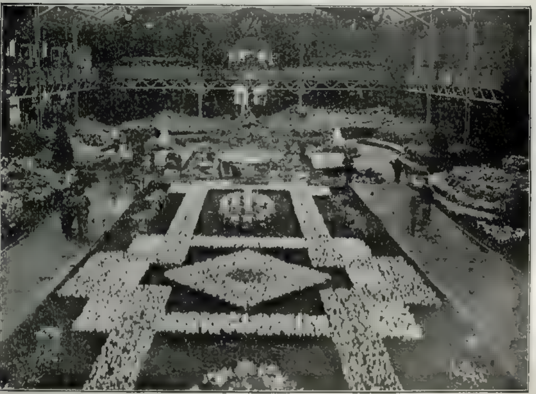

فلانده چیچك مسابقه‌لرنده برنجیلكی قازانان بر باغچه

نه فلاکت ! بیلسه‌یدم یکی ـلکمی کیرمیده ؟..

آخ بری‌شعرم ، کل یتیش امدادمه ! ..

پولیس — بکا باق ! هیشت . نه‌در او ؟ . صاقین‌تهلکه‌لی برشی اولماسین

موطوغرافجی — موطوغراف‌ماکنه‌سی ...

پولیس — فوطوغرافك بوراده یساق‌اولدیغنی بیلمیورمیسك ؟ — ایله آرقه‌سنی کوستره‌رك — باق ارقه‌کده قادینلرك یری وار !!! هایدی‌بقالم‌جك آرابه‌کی.

فوطوغرافجی.... !

بو اعلان

بتون اصحاب معلومات ایچون فائده‌لیدر . بك ایی بیلملیسکزکه وجودکزك صحتنه نقدر اعتنا ایدرسه‌کز ایدکز خانه‌لرکزده بتون خصائص و فوائد لازمه‌یی حاوی بر دافع تعفن بولندیرملیسکز. بعضاً انسان بر خسته‌لغه ویاخود یاره ویا بر یانیغه دوچار اولور. خسته‌لرك یتاقلری تطهیر، یاره‌لری، بره‌لری دافع تعفن بر حالده صارمق ساری خسته‌لقلرك انتشارینی منع ایتمك والحاصل هر درلو تعفناته قارشو عموماً استعمالی طانتمش وفنا تصدیق اولنمش اولان مضاد التعفن مواد میاننده سرعت وامنیتله وهیچ بر تهلکه‌سز استعمال اولنه بیلمسی ورایحهٔ لطیفه‌سی بولنمسی وجلدی

نامنه‌وپاکتنه دقت ایدکز

لیزوفورم

برتجربه ایدیکز

تخریش ایتامکله برابر اوجوز اولمسی حسبیله اك ایسی اولوب بتون اطبا طرفندن توصیه قلنمش وهرخانه‌ده استعمال ایدلمکده بولنمشدر .

بر فراق فیأتله هر احزاخانه‌ده، اجزادولرنده بولنور . شیشه‌لری‌بشیل اولوب ۱۰۰ غرامل‌قدر. لیزوفورم سرعتله فنا قوقولری وتری ازاله ایدر .

لیزوفورمك برچورباقاشیغی مقداری (۱۰ غرام) بر لتره صوویامایعه قونیلیرسه تعفنی ازاله‌یه کفایت ایدر . طلب اوزرینه مجاناً نمونه کوندریلیر .

استانبولده وکیل عمومیسی : کوچك عبود افندی خاننده ٦ نومروده ژاق اینسلبرغ .

قارئلره تسهيلات

غزته‌مزه آبونه اوله‌جق ذوات کرامه سهولت اولمق اوزره بروجه آتی کوریله‌جکی وجهله آبونه مدتی ، هانکی نومرودن اعتباراً آبونه قید ایدیله‌جکی ، آبونه اوله‌جق ذاتك غایت واضح ، صریح آدرسی ، کوندریلان مبلغك مقداری یازلمق اوزره خانه‌لر آچلمش دربونلر مطلوب وجهله املا ایدیلدیکدن صوکره کسیله‌رك آچیق برظرف درونده اداره خانه‌مزه کوندریلدیکی تقدیرده هم سرعتله و کمال انتظام ایله ایجاب ایدن معامله ایفا اولنور ، هم مذکور اخبارنامه مطبوع بولنمق حسبیله بش پاره‌دن عبارت بر پوسته اجرتیله کوندرلمش اولور .

پوسته اجرتی ویرلمیان
مکتوبلر قبول ایدیلمز .

اخبارنامه

درسعادت رسملی کتاب مدیریتنه

مجموعه‌کزك لکنه آبونه اولمغی ارزو ایتدیکمدن

آتیده‌کی ایضاحات وجهله ناممه آبونه قید ایدیکز :

آبونه مدتی

آبونه‌نك هانکی ⎱
نومرودن باشلایه‌جغی ⎰

اسم

محل اقامت و صنعت

هانکی ولایت ویا سنجاق ⎱
ویا قضا داخلنده ⎰

حواله‌نامه سندینك ⎱
نومرو و تاریخی ⎰

ارسال اولنان مبلغ غروش . امضا محلی

تاریخ فی ۱۳۲۵

— Maison Lazaro Franco & Ses fils —

استانبولك اڭ بيوك مفروشات

مغازەسی

لازارو فرانقو ومخد وملری

ظرافت ، نفاست ، اهونیت

بك اوغلنده جادۀ كبیرده پاساژ اناطولی

غلطەده یكی جامع تونل اتصالنده نومرو ١٤

استانبولده فنجانجیلر یوقوشنده نومرو ٣٣ ٣٥ ٣٧

تفریشانه مخصوص قاشلر وقاشدن معمول حاضر پردەلر

قرەتونلر ، تول وسائر نوع پردەلر ، خالیلر ، مشمعلر دیوار كاغدلری وسائر اڭ صوڭ

مودەلردن اولەرق كذالك برطاقم اعلا نفیس اشیالر وامتعه جاب اتمش اولدیغمزی

محترم مشتریلریمزه اعلان ایله كسب فخر ایلرز

اخطار : طشره ایچون مغازەمز طلب وقوعنده استدلالی قاشك نوعی ، قیمتی ورنكی بیان ایلدیكنده انواع اقسنه واشیاء نونەلری دخی كوندریور .

بو نسخەمزڭ آلتنجی صحیفەسنڭ اون اوچنجی سطرنده (لزومی قدر اولمادیغی ایچین) عبارەسی سهواً لزومی اولمادیغی ایچین) دیه ترتیب وتحریر ایدلمش اولمقله تصحیح كیفیت ایدیلیر .

برحرف .

بارکك اسمی . . . .

درسعادتده‌کی کتبخانه‌لردن برینك اسمی . . . . .

مواسم اربعه‌دن بری . . .

برحرف .

بالاده‌کی بیلمجه‌نك کرك افقی وکرك عمودی عینی صورتله اوقونه‌بیلمك اوزره حلی مطلوبدر .

قرعه کشیده‌سیله برنجی‌یه برسنه‌لك ابونه ایکنجی‌یه آلتی آیلق آبونه اوچنجی‌یه دخی برشیشه لوانطه هدیه ایدیله‌جکدر .

۱۲ نومرولی نسخه‌مزده‌کی بیلمجه‌نك حلی هلال احمردر.

طوغری حل ایدنلر نامنه کشیده اولنان قرعه‌ده برنجیلیکی سلانیکلی علی • نادر، ایکنجیلیکی مکتب حربیه طلبه‌سندن یوسف جمیل، اوچنجیلیکی ارن کوینده نعمت، خانم وافندیلر قزانمش اولوب اوچر عدد غلاسه‌لطو غراف قارت پوستاللری قزانانلر بروجه آتیدر.

طبیهٔ ملکیه‌دن سامی، ادرنه‌ده‌وائلی عزت، چنکل کوینده حوض باشی مکتبی رشدیه قسمی شاکردانندن احمد بدری، طبابت حاضره غزته‌سی صاحب امتیازی شکری کامل بك زاده فیضی• قزانلق مکتب رشدیه‌سی ایکنجی صنف طلبه‌سندن محمد صبری. برشتنه‌ده قرائتخانهٔ اخوت مستأجری صالح صدقی، مزراقلی سواری برنجی آلای ملازملرندن علی سعید، آطه‌لر سر تحصیلداری نسیب افندی زاده علی ناجی، قاکلیجه‌ده خورشید پاشازاده عطاء، بحریه صنف حرب ملازملرندن خلیل شکری، زراعت بانقه‌سی خلفاسندن نصرت، مکتب ملکیه مداوملرندن لطف الله، جلال، مکتب طبیه‌دن خشمت افندیلرله دیون عمومیه دیرکتوری مرحوم عالی بك کریمه‌سی ج . ل ایوب رشدیه‌سی اذونه‌لرندن حکمت جاذبه، قاضی کوینده فریحه ایوب سلطانده مقیمه فطنت برین خانملر قزاندقلرندن موعود مکافاتلری اداره‌خانه‌مزدن آلملری رجا اولنور .

(۱۳ نومرو) بیلمجه قوپونی	(۱۳ نومرو) بیلمجه قوپونی
صورت حل	آدره‌سی و امضا
آدره‌سی وامضا	

محترم ابونه‌مزدن رجا

مجموعه‌مزه آبونه اولان بعض ذوات هنوز تسویهٔ دین ایتمامش اولدقلرندن صورت خصوصیه‌ده مراجعتلره محل قالماماق اوزره تسویه‌سنه مسارعت کوسترملرینی بالخاصه رجا ایلرز.

مجموعه‌مزك ولایات و ایالاتده‌كی عمومی صاتیش مراکزی

سلانیكده : سلانیك کتبخانه‌سی
« تخته‌قلعه : مشروطیت «
« : صراف عبدالباقی افندی
« : « محمد عارف «
ادرنه‌ده : کتابجی حسن عادل «
قواله‌ده : یورغانجی احمد و محمد افندیلر
مناستر ده : ساعت آلتنده کتابجی اسماعیل افندی
اسکوبده : حریت کتبخانه‌سی
« : ایرانی محمد حسین برادرلر
جسر مصطفی پاشاده : کاغدجی طودوراکی افندی
اسکیشهرده : نجاتی افندی
انقره‌ده : ادوار بدوشیان افندی
قونیه‌ده : سفر اوغلی
حلبده : فتح‌الله افندی
بغدادده : معلم یوسف حصقیل افندی
طربزونده : فیض کتبخانه‌سی
آیدینده : محمد نوری افندی
ازمیرده : محمود جلال‌الدین بك
قسطمونی‌ده : شمس کتبخانه‌سی
نیکده‌ده : اسرافیل زاده محمد امین افندی

قلعهٔ سلطانیه‌ده : اوحانس مسرویان افندی
رودوسده : عارف حکمت قرداشلر
بروسه‌ده : وطن کتبخانه‌سی
قلبه‌ده : محمد سیف‌الدین بك
قبریسده : حسین ویسی افندی
« : حسین رسمی افندی
اسکندریه‌ده : ژورژ قاله‌پوتا
قاهره‌ده : دیه‌مر کتبخانه‌سی
« : ژوغولوپولوس کتبخانه‌سی
« : مارقو روز نفلد «
« : قوچیقوس «
« : امهونق «
پاریسده : شانزه‌لیزه‌ده مادام شنایدر
ویانه‌ده : موسیو لوئی
جزائرده : بشیر بن عبدالله افندی
نویورقده : سیر بلوق
بومبای : سیدعلی البومی
قالکوته : رشید نجان
باغچه سرایده : علی تارخو افندی.

طشره‌ده‌كی کتابجی مشتریلرمزه :

برنجی سنه‌مزك ختامی مناسبتیله جریان ایدن معاملاتمزك تصفیه و تسویه‌سی ایجاب ایتدیکندن اخیراً کوندریلان فاطوره‌لر موجبنجه تسویهٔ حسابه مسارعت کوسترلمسنی و بو آی ظرفنده حسابلرمز قپادیلمدیغی تقدیرده تماماً تسویه‌سنه قدر ارسالاتك تأخیر ایدیله‌جکنی ـ بلا آخره شکایتلره محل قالماماق اوزره ـ شمدیدن بیان ایلرز.

هایدن

۵۲ سنه‌لك انكليز مغازه‌سی

هر موسم ایچون صوك
موده قازمیرلر
البسه‌لك خرقه‌لق
یوكلولر
فانیله‌لر صوك موده
چیچكلی
انكلیز قادیفه‌لری
باتیسقه و چارشافلق
بزلر
دانته‌لا و قورده‌لا
و سائره .

یول چانطه‌لری
ال چانطه‌لری
یاقه و كوملك
قراواتلر
فانیله چوراپ
مندیللر
صوفره اورتولری
حاولولر
یوك و قوش توپی
یورغانلر
یرموشامبه‌لری وحصیرلر
و سائره

بك اوغلنده درت یول آغزنده روس قونسولاتوسی قارشیسنده نومرو ۴۷۹
شعبه‌سی غلطه‌ده اسكی ویوده اتصالنده نومرو ۸۷